

VINAŘSTVÍ

V KRÁLOVSTVÍ ČESKÉM.

SPIS

jednající o počátcích, rozvoji a nynějším
stavu vinařství.

S 19 obrazy.

Na základě usnešení vinařského spolku
pro království České

redigoval

DER WEINBAU

IM KÖNIGREICHE BÖHMEN.

SCHILDERUNG

der Anfänge, der Entwicklung und des
gegenwärtigen Standes des Weinbaues.

Mit 19 Abbildungen.

Im Auftrage des Weinbauvereines für das
Königreich Böhmen

redigirt von

Josef Šimáček.

Třetí rozmnožené vydání, uspořádané pro vše-
obecnou zemskou výstavu v Praze 1891 na
oslavu jubilea první průmyslové výstavy r. 1791
v Praze, pod nejvyšším protektorátem Jeho
cís. a král. Veličenstva císaře Františka Jo-
sefa I.

Dritte vermehrte Auflage, veranstaltet anlässlich
der allgemeinen Landes-Ausstellung 1891 in
Prag zur Jubiläumsfeier der ersten Gewerbe-
Ausstellung 1791 zu Prag, unter dem allerhöch-
sten Protectorate Sr. kaiserl. u. kön. Majestät
des Kaisers Franz Josef I.

Za pomoci zemědělské rady, jakož i účastníků
kruhů vydal zeměský spolek.

Mit Unterstützung des Landes-Cultur-Rathes und
der beteiligten Interessentenkreise herausgegeben
durch den Landesverein.

141824

OBSAH.

	Strana
Úvod	3
Dějiny českého vinařství	4
Druhy révy vinné v Čechách pěstované	11
Počet keřů vinných v království Českém	13
Výsledky vinařství roku 1885 v Čechách	14
Pozorování na vinicích J. J. knížete Ferdinanda z Lobkovic v Doleních Beřkovicích od roku 1865—1885	16
Rozbory lučebné vín z království Českého	17
Dolení Beřkovic	22
Kněží Hora	27
Mělník	30
Vinařství na panství Lovosickém	33
Velké Žernoseky	34
Zámecký sklep Roudnický	35
Skalní sklep Beřkovic	35
Vinice Trojslava a Zděncina	36
Vinice Bertynka a Josefka	37
Vinařství p. Jos. Victorína na Mělníce	38, 39
Vinařství Třebenické	40
Dodatek k rozborům vín	41
Sklep knížecí na Mělníce	42, 43
Vinařství J. J. knížete Jiřího z Lobkovic	44
Soupis účastníků kolekce vín z království Českého na zemské všeobecné výstavě v Praze r. 1891	45
Vinařský spolek pro království České	46
V příloze cenníky.	

INHALT.

	Seite
Einleitung	3
Geschichte des Weinbaues in Böhmen	4
Die Weinreben Böhmens	11
Weinstock-Anzahl im Königreiche Böhmen	13
Ergebnisse des Weinbaues im J. 1885 in Böhmen	15
Beobachtungen auf den Weingärten S. Durchl. des Prinzen Ferdinand Lobkovic in Unter-Beřkovic im Jahre 1865—1885	16
Chemische Analysen der Weine aus dem Königreiche Böhmen	17
Unter-Beřkovic	22
Kněží Hora	27
Melnik	30
Der Weinbau auf der Domaine Lobositz	33
Gross-Czernosek	34
Schlosskeller in Raudnic	35
Felsenkeller in Unter-Beřkovic	35
Weinberge Trojslava und Zděncina	36
Weinberge Bertynka und Josefka	37
Weingut des Herrn Jos. Victorín in Melnik	38, 39
Třebenitzer Weinbau	40
Nachtrag zu den Weinanalysen	41
Der fürstl. Weinkeller in Melnik	42, 43
Der Weinbau Sr. D. des Fürsten Georg Lobkovic	44
Verzeichniss der Theilnehmer an der Weinkollektion aus dem Königreiche Böhmen in der allgemeinen Landesausstellung in Prag 1891	45
Weinbauverein für das Königreich Böhmen	46
In der Beilage Preisblätter.	

ÚVOD.

Vinařský spolek pro království České podnikl vydání tohoto spisu v tom úmyslu, aby se znalost o tuzemském vinařství stále rozšiřovala a aby vína naše, dosud méně v širších kruzích známá, nových přátel nabývala.

Že vína česká této péče hodna jsou, potvrzuje slavná pověst v minulosti a v nynější době obzvláště vyznamenání, kterých se jim dostalo v kruzích odborníkův, zejména však na všech výstavách, kteréž pořádány za vinařských sjezdů rakouských. A sice:

V Mariboru 1876, 15 vystavovatelů z Čech, 2 stříbrné státní medaile.

Ve Vídni 1879, 19 vystavovatelů z Čech, 9 vyznamenání.

V Bolzanu *) 1886, 14 vystavovatelů z Čech, 9 vyznamenání.

Kromě toho dostalo se na této poslední výstavě našemu spolku čestného diplomu za vynikající jeho působnost.

Konečně účastnilo se vinařství české velkolepé hospodářsko-lesnické výstavy ve Vídni r. 1890, sedmi vystavovateli z království Českého, kterýmž udělena byla následující vyznamenání:

- 2 čestné diplomy,
- 4 stříbrné medaile a
- 1 bronzová medaile.

EINLEITUNG.

Der Weinbauverein für das Königreich Böhmen hat die gegenwärtige Schrift herausgegeben, um weitere Kreise mit dem vaterländischen Weinbaue bekannt zu machen und dessen weniger bekannten Producten neue Freunde zu verschaffen.

Dass die Weine Böhmens dieses Interesses nicht unwürdig sind, dafür sprechen, nebst ihrem alten guten Rufe, auch in neuerer Zeit die zahlreichen Auszeichnungen, welche ihnen von Fachleuten, namentlich auf sämtlichen Ausstellungen gelegentlich der österreichischen Weinbau-Congresse, zuerkannt worden sind. Und zwar:

In Marburg 1876, 15 Aussteller aus Böhmen, 2 silberne Staatsmedaillen.

In Wien 1879, 19 Aussteller aus Böhmen, 9 Auszeichnungen.

In Botzen *) 1886, 14 Aussteller aus Böhmen, 9 Auszeichnungen.

Ausserdem erhielt bei letzter Ausstellung unser Verein als solcher für seine hervorragende Leistungen ein Ehrendiplom.

Endlich betheiligte sich der Weinbau Böhmens an der grossartigen land- und forstwirtschaftlichen Ausstellung in Wien 1890, vertreten durch 7 Aussteller, welche prämiirt wurden mit:

- 2 Ehrendiplomen,
- 4 silbernen und
- 1 bronzenen Medaille.

*) Mezi 559 druhů vín bylo z Čech 36 vín; mezi 106 vyznamenanými našlo se 10 z Čech.

Unter 559 Weinen befanden sich aus Böhmen 36; unter 106 prämiirten waren 10 aus Böhmen.

Dějiny českého vinařství.

Krátce před zavedením křesťanství v Čechách zaslal kníže moravský Svatopluk vévodovi Bořivojovi k slavnosti za příčinou narození prvního syna sud vína darem. Choť Bořivojova, Ludmila, tehdejší ještě pohanka, okusila toho vína, obětovala své bohyni Krosině a kázala na počest své bohyně révy vinné z Moravy přinést a vysázeti v okolí svého rodiště Mělníka.

Dle ústního podání nalézá se stráž této první vinice v Čechách severně od Nedomic a nazývá se až dosud „vinice svatováclavská“ (obr. 1.), na níž sv. Václav,

Geschichte des Weinbaues in Böhmen.

Kurze Zeit vor Bekehrung der Böhmen zum Christenthum sandte der mährische Fürst Svatopluk dem Herzog Bořivoj zur Feier der Geburt seines ersten Sohnes ein Fass Wein zum Geschenke. Bořivoj's noch heidnische Gemahlin Ludmila fand den Wein gut, brachte ihn auch ihrer Göttin „Krosina“ als Opfer dar, und befahl zu Ehren derselben Weinreben aus Mahren zu holen und in der Umgebung von Melnik, ihrer Geburtsstätte anzupflanzen.

Nach mündlicher Überlieferung soll sich diese erste Rebpflanzung in Böhmen nördlich im Gehänge von Nedomic befinden, und heisst bis jetzt „Sct. Wenzels Weingarten“ (Bild 1.), weil ihn der heilige Wenzel — Ludmila's Enkel —

Starožitná korouhev, obraz a pamětní kniha bývalého poctivého pořádku vinařského na Mělníce.
Alterthümliche Fahne, Bild und Gedenkbuch der ehemaligen Weinerzunft in Melnik.

vnuč sv. Ludmily, „již knížetem jsa, své síly tužil, kopaje a všeho, čeho bylo potřebí, bez uzardění konaje, by vína k svatým obřadům v hojnosti bylo.“

Svatý Václav od těch dob nazývá se patronem vinařství českého, a vinaři bývalého poctivého pořádku král. věnného města Mělníka zasvětili jemu oltář v chrámě Mělnickém a ozdobili cechovní korouhev obrazem jeho.

Podobně v 10. a 11. století zakládány byly vinice okolo Prahy a Litoměřic, jak v starých listinách mnohobnásobně zaznamenáno shledáváme.

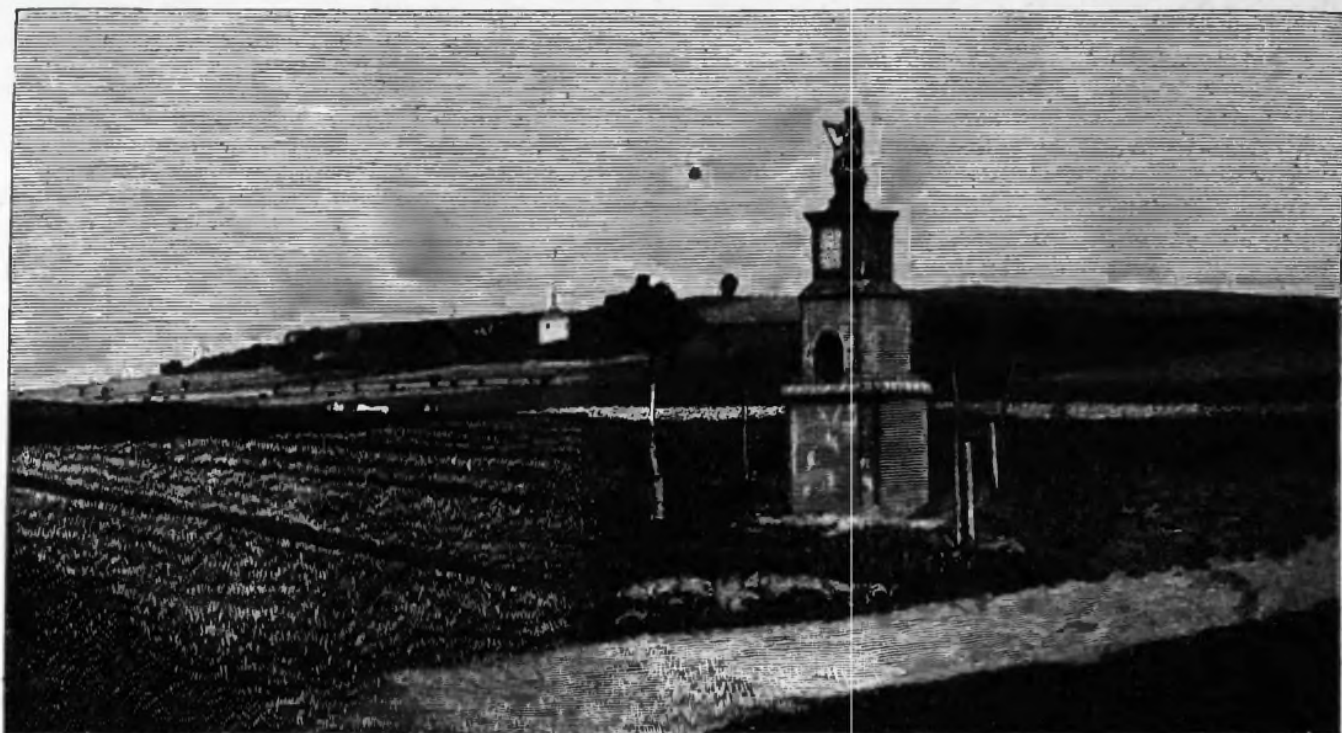
Znameního rozšíření a zvelebení dosáhlo vinařství české za panování krále českého a císaře římského Karla IV. Z rozkazu jeho mýtny lesy a divoce porostlé břehy vltavské. Uznáv pak dosud pěstované druhy za špatné, dal Karel IV. z Burgundu a krajin porýnských révy nové přinést, a stal se takto zakladatelem ušlechtlejšího vinaření v Čechách. Z druhů sem zavedených nazvali Čechové nejlepší révu pro červené víno „roučím“

als junger Fürst ohne Scheu eigenhändig kultivirte, damit hinlänglich Wein zum heiligen Messopfer vorhanden wäre.

Von dieser Zeit an wird der heilige Wenzel als Patron des böhmischen Weinbaues verehrt und hat ihm seiner Zeit die ehrsame Weinbauer-Zunft der königl. Leibgedingstadt Melnik in der dortigen Kirche einen Altar gewidmet und sein Bildniss in die Zunftsfahne aufgenommen.

Ähnlicher Weise entstanden im 10. und 11. Jahrhundert Weingärten in der Umgebung von Prag und Leitmeritz.

Eine neuerliche und bedeutende Ausbreitung erreichte der Weinbau in Böhmen unter der Regierung des Königs und römischen Kaisers Karl's des IV. Gemäss seinem Auftrage wurden sämmtliche Abhänge im Weichbilde der Moldau und der unteren Elbe, mit Weinreben angepflanzt. Die bis dahin in Böhmen bestandenen und weniger für das Fass tauglichen Wein-Reben wurden durch neue, aus Burgund und aus den Rheinlanden gebrachte ersetzt. Von diesen neueingeführten Rebsorten wurde der „blaue Burgunder,“ seiner zeitlicheren Reife wegen, zur Rothweinbereitung und die den besten Weissweine gebende „Traminer-Sorte“ unter

(Obraz 1. — Bild 1.)

Vinice sv. Václavská. — St. Wenzels Weingarten.

pro ranné zrání, a nejlepší révu pro bílé víno „pryačem“ pro výtečnou jakost.

Pro Čechy zůstane vždy památným řád k děláni vinic v zemi České, vydaný roku 1358, jímž Karel IV. nařizuje, aby každý, kdož má hory ve vzdáli 3 mil od Prahy, počal dělati vinice 16 prutů v déli¹⁾ a 8 prutů v šíři. Osvobodiv hory viničné od obyčejné berně zemské pro věčné časy, vydal proti škůdcům jejich nejpřísnější tresty a zařídil úřad hor viničných, jehož prostřednictvím nákladník hor viničných z každé vinice po uplynutí prvních 12 let zavázán byl odváděti půl džberu²⁾ vína. Představený úřadu hor viničných čili horní, také perk-mistr zvaný, ustanoven byl dle toho řádu konšely Starého města Pražského. Horní s písařem a osmi konšely³⁾ ze tří měst Pražských byli úřadem horským. V úřadě tom veden urbář⁴⁾ všech vinohradů se zevrubným udáním výměry a nákladníkův. Všechny prodeje, odkazy, směny, svobody, trhy vín, rozepře a nálezy zanášeny do knih perkmistrovských⁵⁾. Perkmistr měl dohled

dem Namen „Printsch“ (vinum princeps) zur Weissweinbereitung gewählt.

Für Böhmen bleibt die königliche Verordnung vom Jahre 1358 über Anlage von Weingärten immer denkwürdig. Darnach mussten Weingärten auf allen Berglehnen im Umkreise von drei Meilen von Prag, und zwar 16 Ruthen¹⁾ lang und 8 Ruthen breit angelegt werden. Die so entstandenen Weinberge wurden für alle Zeit von der gewöhnlichen Landessteuer befreit, und gegen Frevel geschützt. Die unter Einem creirten Weinberge-Ämter hatten zur Pflicht, von jedem Weingarten, nach Ablauf seines zwölfjährigen Bestandes, einen halben Zuber²⁾ Wein zu Händen der Krone einzuhoben. Der Vorstand der Weinberge-Ämter, auch Bergmeister genannt, wurde von den Geschworenen der Altstadt Prag gewählt. Der Bergmeister mit dem Schreiber und acht Geschworene³⁾ aus den drei Prager Städten bildeten das Weinbergamt. Bei diesem Amte wurden Register⁴⁾ über alle Weinberge mit Beschreibung des Areals und mit Namhaftmachung der Besitzer geführt. In diese Register⁵⁾ wurden alle Besitzwechsel, Legate, Ge-

¹⁾ Prut měl 8 staročes. loktů, 16 prutův asi 75-7 metrů a výměra vinice obnášela tolik, co jeden korec aneb 28-7 akrů.

²⁾ Džber vína bezpochyby tolik co 8 pint anebo 14-3 litrů.

³⁾ Královská instrukce z r. 1590 odstavec o právech perk-mistrovských.

⁴⁾ Soupis.

⁵⁾ Dle zprávy prof. Frencla, nalézá se v listovním úřadě v Karlíně 39 knih perkmistrovských. Do polovice 15. století zapisováno vše latinou, později češtinou — výminečně němčinou. Po bělohorské bitvě až do císařovny Marie Terezie česky a německy, od té doby německy. Teprve v novější době tu a tam česky. Roku 1848 úřad perkmistrovský vyzdvižen. Nejstarší zápis datován 1398.

¹⁾ Eine Ruthe gleich 8 altböhm. Ellen, 16 Ruthen beilaufig 75-7 Meter, und die Ausmaass des Weingartens betrug soviel, wie 1 Strich oder 28-7 Acker.

²⁾ Ein Zuber gefähr 8 Pint oder 14-3 Liter.

³⁾ Königl. Instruktion vom Jahre 1590, Absatz 27 von den Rechten der Weinbergmeister.

⁴⁾ Verzeichniß = Alliterazion.

⁵⁾ Nach Bericht des Professors Frenzel befinden sich im Karolinhäler Grundbuchsamte 38 Weinbergregister bis zur Hälfte des 15. Jahrhunderts lateinisch, später böhmisch geschrieben, ausnahmsweise auch deutsch; nach der Schlacht am Weissen Berge bis zur Regierung der Kaiserin Maria Theresia böhmisch und deutsch, von da an nur deutsch und erst in neuester Zeit hie und da in böhmischer Sprache verfasst. Im Jahre 1848 wurde des Weinbergamt aufgehoben. Die älteste Verschreibung datirt v. J. 1398.

nad řádným vykonáváním prací viničných, nad vinařskými pořádky a nad vinaři. Vseliké nepořádky trestal pokutami, vězením i ztrátou vinic samých dle usnešení úřadu hor viničných. Perkmisterský úřad ustanovoval ceny vín a bděl nad tím, aby bryndání a opravování vín domácích i cizích se nedělo, aby lidé na takových bryndaných vínech nezdraví svého za své peníze sobě nekupovali. Podobně stával ve všech městech v Čechách a při panstvích úřad horský a vedeny registra perkmistrovská. Že v Čechách vzdělávání vinohradů na vysokém stupni dokonalosti stálo, dokazuje nejlépe kniha jazykem českým sepsaná a vytištěná v Starém městě Pražském skrze Jana Hada, kantora, r. 1558: „Vinice v jakém položení má býti a jakým způsobem člověk má ji dělati, aby toho hojný užitek mohl míti. Při tom také jak se víno chovati a opravovati má.“ V knize té všechna až dosud doporučovaná pravidla, zejména o pěstování keře vinného na hlavu, hluboké kopání, částečný řez za zelena a při vinobraní sbírání zralých a ponechávání nezralých hroznů na pozdější dobu nalézají svého místa. Pozdější úpadek vinařství českého jest předpovídan v knize této v odstavci o vinařích následujícími slovy:

„Znamenavši, že nákladníci hor viničných k mnohým škodám přicházejí skrze nerozumné a neumělé vinaře, a to tím schází, že mnoho jest vinařů toliko jménem, ale skutkem umějí velmi málo, neb mnohý pobude fejlřím při vinaři přes léto a hned se na to za vinaře zjedná a nebude znáti révi vinného... a tudy takoví vinařové k znamenitým škodám nákladníky hor viničných přivozují, a pročez aby na samo umění vinařovo nespolehal, ale aby při díle viničném každý známost měl a šetřil časův k dílu, kdy co potřebné dělati na vinici neb lépe-li člověk dělá, lepší užitek má.“

Důkaz, že vinařství v Čechách vynáselo, podává nejlépe urbář panství roudnického¹⁾ z roku 1592, kde psáno stojí: „Winicze Sowniczká. Polozienim nad wodau Labj, z gedné strany a z druhé strany nade wsy Wetlj, wrchu dosti spanilym, lesem (révím) dobrým, na skrze gest wysazena, przi ni lis k dielanj wina wnowie udielany, welikost gegi gest dobrze za 35 strichů miry winiczné na nj, za drzieni geho mil. panie przes 100 sudów²⁾ wina gednoho roku beywalo.“ Bývala tehdy úroda na této vinici ze 17 $\frac{1}{2}$ jiter 100 sudů nebo-li 700 věder, t. j. po jednom hektaru 40 hektolitřů.

Jakou péči věnovali Čechové chování vína ve sklepích, dosvědčují nejnapadněji velkolepé sklepy, pomníky vinařství českého. Z těchto monumentálních staveb uvádíme starý sklep Žernosecký (obr. 2.), stavěný v 13. stol. a dostavěný r. 1684. Sklep ten může pojmuti asi 50.000 věder vína, má podobu řeckého kříže a do něho se pouze na počátku stoupá dolů, později nahoru. K osvětlení 6 oddělení sklepa toho spotřebují se 2 centy svíček. V nejzadnějším a zároveň nejvyšším oddělení proudí ze skály opukové studený, ledový vzduch.

rechtigkeiten und Streitigkeiten, dann Befunde und Weinmärkte eingetragen. Dem Bergmeister lag ob, die gehörigen Weinbauarbeiten, dann die Weinbauzünfte und die Winzer zu überwachen. Jede Uibertretung wurde mit Geld oder Gefängnisstrafen belegt, und nach Beschluss des Weinbergamtes auch selbst die Strafe des Verlustes des Weinberges verhängt. Das Weinbergamt regulirte die Weinpreise und sorgte dafür, dass weder in- noch ausländische Weine gepantscht oder gefälscht wurden, und das Publikum bei Ankauf solcher Weine weder an Geld noch an Gesundheit Schaden leide.

Dergleichen Weinberg-Ämter bestanden in allen Städten Böhmens; bei den Patrimonial-Ämtern wurden Weinbergregister geführt.

Dass die Weinkultur in Böhmen eine hohe Stufe erreicht hatte, beweist am besten das böhmische Werk, gedruckt auf der Altstadt Prag vom Kantor Johann Had im Jahre 1558. „Welche Lage soll der Weingarten haben und wie soll derselbe kultivirt werden, damit ein grosser Ertrag erreicht werde, und wie ist der Wein zu behandeln und zu pflegen?“ In diesem Werke sind alle bisher bekannten Regeln der Weinkultur enthalten, namentlich vom Behandeln des Kopf- und Grünschnittes, vom Behacken des Weingartens, von der Vorlese reifer und Nachlese unreifer Trauben. Der spätere Verfall des böhmischen Weinbaues ist in dem Absatze „über die Winzer“ mit den Worten vorgesehen: „Derweilen die Weinbergsbesitzer durch unverständige und ungeübte Winzer Schaden erleiden, kommt daher, dass es viele Winzer blos dem Namen nach gibt, die in Wirklichkeit wenig verstehen; mancher praktizirt kaum über einen Sommer und verdingt sich schon darauf als Winzer, ohne die Reben selbst zu kennen. Auf solche Winzer sollte sich der Weingartenbesitzer nicht verlassen, vielmehr sich alle jene Kenntnisse selbst aneignen, wobei an Zeit und Arbeit gespart und bei richtig angewandter Kultur besserer Nutzen erzielt werde.“

Dass der Weinbau in Böhmen ertragreich war, weist das Lagerbuch der Herrschaft Raudnic¹⁾ v. J. 1592 nach:

„Sowitz Weingarten. An der Elbe, zu beiden Seiten oberhalb des Dorfes Wetlj, am einem ansehnlichen Abhange gelegen, besitzt er einen guten Rebsatz und eine neue Weinpresse, ist cirka 35 Strich gross, und trug im Besitze des gnädigen Herrn alljährlich über 100 Fass²⁾ Wein.“ Somit war der Ertrag 40 Hektoliter per Hektar.

Auf welcher Höhe der böhmische Weinbau stand, beweisen hier die grossartig angelegten Kellereien.

Der Weinkeller in Czernosek (Bild 2.), im 13. Jahrh. im Bau begriffen und erst 1684 vollendet, kann bis 50.000 Eimer Wein fassen. Der Keller ist in Kreuzform in ebener Lage gebaut, wovon der Kreuzkopf sogenannten „hoher Keller“ in Felsen gebauen ist und hier aus einem Felsspalt stets frische Luft empfängt. Nur zu diesem Keller führt eine Stiege.

Der Schlosskeller in Raudnic, errichtet im 17. Jahrhundert vom Fürsten Wenzel E. Lobkovic, kann über 20.000 Eimer Wein aufnehmen. In diesen Keller kann ein mit Pferden bespannter Wagen bequem einfahren.

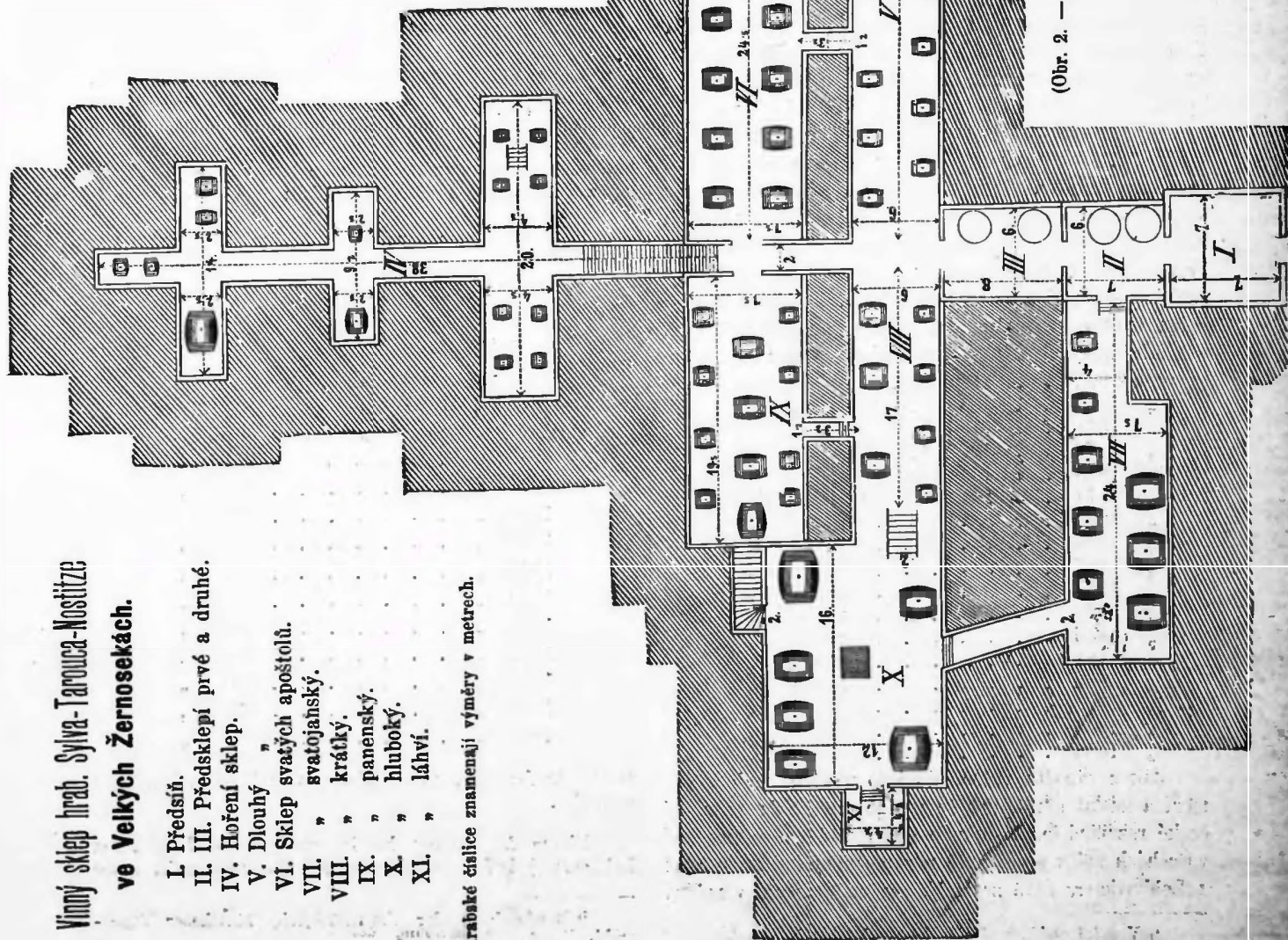
¹⁾ Laskavosti p. bib. lotekáře Dvořáka propůjčeno.
²⁾ Staročeský sud měřil 7 věder, jedno vědro 82 pint, jedna pinta 4 žejdčky a jeden žejdčik tolik jako 0.447 litru.

¹⁾ Durch Gefälligkeit des Hr. Bibliothekars Dvořák mitgetheilt.
²⁾ Altböhmisches Fass gleich 7 Eimer, 1 Eimer = 82 Pint. 1 Pint = 4 Seideln und 1 Seidel = 0.447 Liter.

Vinný sklep hrab. Sylva-Tarouca-Nostitzze
ve Velkých Žernosekách.

- I. Předstín.
- II. III. Předsklepi první a druhé.
- IV. Hoření sklep.
- V. Dlouhý "
- VI. Sklep svatých apoštolů.
- VII. " svatojanský.
- VIII. " krátký.
- IX. " panenský.
- X. " hluboký.
- XI. " láhví.

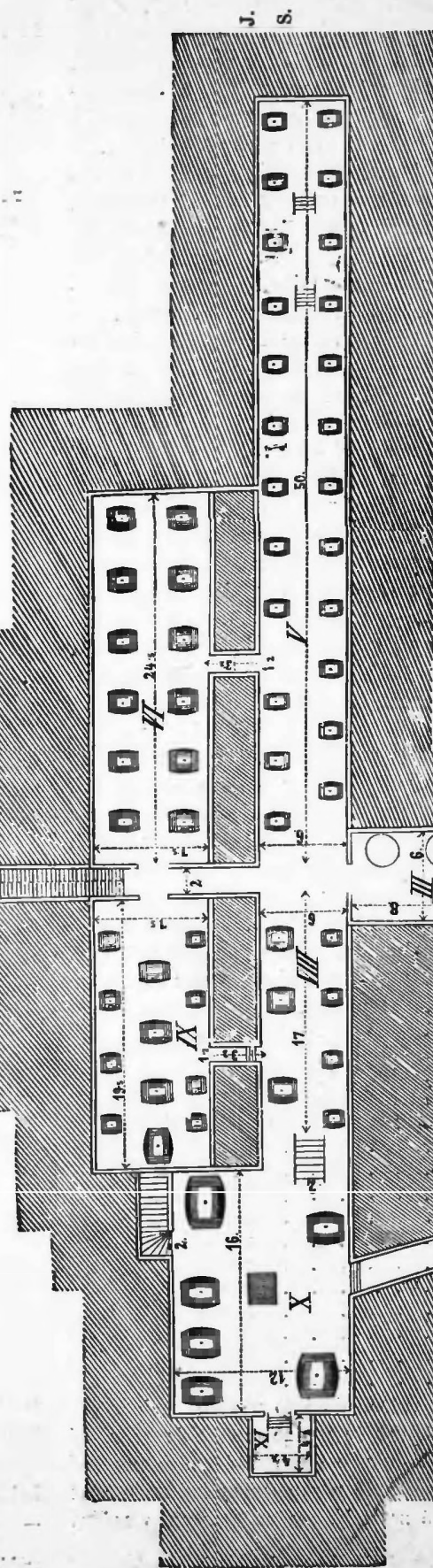
Arabické číslice znamenají výměry v metrech.

Gräfl. Sylva-Tarouca-Nostitz'scher Weinkeller
in Gross-Czernosek.

- I. Vorhalle.
- II. III. Vorkeller.
- IV. Oberer Keller.
- V. Langer "
- VI. Apostel "
- VII. Johannis "
- VIII. Kurzer "
- IX. Jungfer "
- X. Tiefer "
- XI. Flaschen "

Die arab. Ziffern bedeuten Ausmasse in Metern.

(Obr. 2. — Bild 2.)

Roudnický zámecký sklep vystavěn v 17. století knížetem Václ. E. z Lobkovic a může pojmuti přes 20.000 věder. Do něho možno vjeti s vozem i s koňmi.

Mělnický zámecký sklep, vystavěný o dvou poschodích, vyniká taktéž svojí starobylostí a rozsáhlostí a chová v sobě vždy nejméně 3000 věder Mělnického.

Tato péče na vinicích a sklepích byla odměňována tím, že česká vína stala se ozdobou tabulí vznešených.

Rozkvětu vinařství českého uškodily náboženské války a zejména nejzáhubnější ze všech válka třicetiletá. Ta připravila Čechy nejen o nejprůchlivější a nejosvěcenější obyvatele, ale také o kvetoucí vinařství. Od těch dob zahnízdila se do vinic a sklepů českých neznalost, tak že Riegger ve svých „Materialien“ z roku 1790 píše: „Úpadek vinařství českého sluší připisovati neznalosti umění vinařského. Měšťané Mladoboleslavští přenechávají své vinice neznalým vinařům, kteří staré baby k výpomoci berou. Když pak vinař nedbalé dílo denní bez pořádku skončil, přijde hospodář a posází vinici chřestem, zeleninou a stromy a diví se, že mu réva dává málo a nezralých hroznů.“

I slavné paměti Karlem IV. udělené privilegium Pražanům bylo po 400 letech Karlem VI. zrušeno „k vůli povstalým důležitým příčinám a válečným záležitostem“¹⁾. Vína Pražská napotom jako jiná česká vína pod královské berně pojata, tak že se z nich u bran Pražských i před roztáčením stejně s českými a cizími víny platilo.

Okolo roku 1830 potkáváme se v Čechách opět s milovníky révy vinné, kteří k povznesení vinařství českého pracovali. Byli to zejména baron Wimmer a jeho sekretář Bamberger u Prahy, lékárník Wolf v Horách Kutných, Wotruba v Litoměřicích, profesor Balling na Pražské polytechnice a spolek štěpařský při c. k. vlastenecké společnosti pro království České. Výsledky činnosti jejich byly slabé a vinařství klesalo čím dále tím více.

Dle úředních dat bylo v Čechách vinic:

roku 1820 . . .	4480 jiter,	
„ 1857 . . .	1853 „	
„ 1871 . . .	1700 „	
„ 1872 . . .	1200 „	
„ 1873 . . .	1290 „	
„ 1874 . . .	1319 „	čili 758.4 hektary,
„ 1875 . . .	771 „	
„ 1876 . . .	790 „	
„ 1877 . . .	795 „	
„ 1878 . . .	800 „	
„ 1879 . . .	835 „	
„ 1880 . . .	845 „	
„ 1881 . . .	850 „	
„ 1882 . . .	860 „	
„ 1883 . . .	860 „	
„ 1884 . . .	875 „	
„ 1885 . . .	875 „	

Jak z výpočtu vidno, dosáhlo ubývání vinic svých mezí a nastal obrát, tak že možno dnes říci: vinařství české rozmáhá se. Zásluhu o toto rozmáhání se vinařství v Čechách má v první řadě nezapomenutelný kníže Josef z Lobkovic, r. 1875 zemřelý. Jsa milovníkem vinařství

Der alterthümliche zweistöckige Schlosskeller in Melnik, ist für mehr als 3000 Eimer Wein eingerichtet.

Angesichts solcher Objekte liegt es ausser allen Zweifel, dass böhmische Weine viel Absatz fanden und selbst die Tafeln der Vornehmen zierten.

Dem Aufschwunge des böhmischen Weinbaues waren vornehmlich hinderlich die Religionskriege, insbesondere jedoch der 30jährige Krieg, in welchem ganze Gegenden entvölkert wurden, so dass es an Arbeitskräften fehlte und es gab Fälle, wo man nicht wusste und sich auch nicht darum kümmerte, wem dieses oder jenes Weingrundstück jemals gehört hat oder gehört. Zu dieser Zeit herrschte auch eine grosse Unkenntniss im Weinbaue, vordrüber auch Riegger in seinen „Materialien“ vom J. 1790 schreibt, und über die Sitte, allerhand Grünzeug in das Weinland anzupflanzen und so den Boden auszusaugen, klagt.

Auch die vom Karl IV. den Pragern ertheilten Privilegien wurden nach beinahe 400 Jahren durch Karl VI. angeblich aus verschiedenen triftigen Gründen und wegen Kriegsangelegenheiten¹⁾ aufgehoben.

In Folge dieses Umsturzes wurde der Prager Wein gleich den anderen einheimischen und fremden behandelt und der königl. Steuer unterworfen.

Endlich nach langer Zeit, und zwar erst um das J. 1830 sind Männer, wie Baron Wimmer, sein Sekretär Bamberger in Prag, Apotheker Wolf in Kuttberg, Md. Doktor Wotruba in Leitmeritz, Professor Balling und die Obstbau-sektion der k. k. patriot. Gesellschaft in Prag, für die Wiederbelebung des böhmischen Weinbaues eingetreten und besonders in neuester Zeit ist eine Umkehr zum Besseren aus nachstehender Tabelle ersichtlich:

Nach ämlichen Quellen bestanden Weingärten im Jahre:

1820 in	4480 Joch.	
1857 „	1853 „	
1871 „	1700 „	
1872 „	1200 „	
1873 „	1290 „	
1874 „	1319 „	oder 758.4 ha.
1875 „	771 „	
1876 „	790 „	
1877 „	795 „	
1878 „	800 „	
1879 „	835 „	
1880 „	845 „	
1881 „	850 „	
1882 „	860 „	
1883 „	860 „	
1884 „	875 „	
1885 „	875 „	

womit die Verbreitung des Weinbaues in Böhmen konstatirt erscheint.

Diesen Aufschwung hat in erster Reihe Josef Fürst Lobkovic († 1875) auf der Domäne Unter-Betkovic, unter

¹⁾ Vypsání poddanosti Münchener Staatsarch. 1/2 b.

¹⁾ Beschreibung der Unterthänigkeit, Münchener Staatsarchiv 1/2 b.

staral se všemožně o zvelebení vinic na panství Dolno-Beřkovském. Ve své blahodějně činnosti našel v c. k. odborním radovi na odpočinku Dr. Ant. Schmidtovi důmyslného a smělého tvůrce vinohradů.

Dvojice ta neoblomnou vůlí popoháněna způsobila rozhodný převrat v názorech o vinařství českém. Kníže Josef z Lobkovic dal hojně prostředkův a rada Schmidt vzletných slov a napínavých rozpočtův, a tak dosaženo významných výsledkův. Není to více mínění — jest to draho zakoupená pravda, že vinařství v Čechách má budoucnost, pakli se opatrně a znalecky podniky spravovati budou. Příklad v Beřkovicích daný šířil se po vlastech českých, a tak zakládali nové vinice zejména: Conte Veith v Liběchově, kníže Arnošt Windischgrätz v Troji, hrabě Rudolf Chotek v Jeňově, v. říd. Vinc. Prošek na Klamovce, rytíř Horský z Horskýsfeldu v Kolínsku, Lorenz v Berouně, Klimeš v Chrudimi, Cifka u Lodénic, Viktorin na Mělnice, hospodářská škola v Hracholuskách a j. Vína nového pěstování nalézala obliby a pítí českých vín přicházelo do módy.

První hromadné vystoupení českých vín před veřejností stalo se r. 1857 ve Vídni, za příležitosti rakouské hospodářské a lesnické výstavy. Z Čech obeslalo tuto výstavu 6 vystavovatelů (hrabě Nostic-Rínek Albert, hrabě Ervin Schönborn, kníže Jiří Lobkovic, J. Wotruba a j.) 20 druhův vín. Tehdejší referent o vínech, Dr. Hlubek, se vyslovil, že česká vína dobytá z hroznů portugalské (?) a clavelanské (?) révy velmi slabá jsou. Naproti tomu dokázal Dr. Pohl ve své zprávě (Chemisch-technische Untersuchungen), že česká vína ta nejsilnější jsou.

Druhé hromadné zastoupení českých vín stalo se roku 1876 v Mariboru ve výstavě rakouských vín. Jak vína česká při druhém svém hromadném vystoupení pochodila, podal jsem ve své zprávě, co zástupce celé kollektce a zároveň juror. Ve zprávě té pravil jsem: „Na vyzvání zemědělské rady pro království České zaslali následující nákladníci hor viničních vína do výstavy:

1. Hrabě Rudolf Chotek, vína z Jeňovse.
2. Rytíř Frant. Horský, „ „ Lžovic u Kolína.
3. Karel Kostecký, „ „ Litoměřic.
4. Marie Laubeová, „ „ „
5. Kníže Ferd. z Lobkovic „ „ Dol. Beřkovic.
6. „ Moric „ „ „ Roudnice.
7. Hrabě A. Nostic, „ „ V. Žernoseku.
8. Čeněk Prošek, „ „ Klamovky u Mělníka.
9. Baron Puteani, „ „ Bulovky u Prahy.
10. Eduard Schmied, „ „ Zálesí.
11. Kn. J. A. Schwarzenberg, „ „ Lovosic.
12. Hr. Er. Schönborn, „ „ Košťálu.
13. Jan Turek, „ „ Mlazic.
14. Karel Wotruba, „ „ Litoměřic.
15. Karel Židlický, „ „ Troje.“

Znaleckou kommisí, skládající se z 30 jurorů z celého Rakouska, uděleno kolekci nejvyššího vyznamenání, totiž stříbrné státní medalie. Úsudek o českých vínech

Beihilfe des k. k. Sekzionsrathes in P. Doktor A. Schmidt, gefördert. Diesem Beispiele folgten auch andere Domänen, namentlich Conte Veith in Liboch, Ernst Fürst Windischgrätz in Troja, Rudolf Graf Chotek in Jeňowes, Vinzenz Prošek auf der Clamovka, Ritter Horský in Kolin, Lorenz in Beraun, Klimeš in Chrudim, Cifka in Lodenic, Viktorin in Melnik, die Ackerbauschule in Hracholusk, Albert Graf von Nostitz in Czernosek, die königl. Stadt Leitmeritz etc.

Die neu aufgenommene Weinkultur brachte auch schon vorzügliche Weine zu Wege, deren Beliebtheit durch vermehrten Konsum bewährt ist.

Gelegenheitlich der landwirthschaftlichen und forstlichen Ausstellung in Wien 1857 machte sich die dabei theilgenommene Collectivausstellung von böhmischen Weinen zum erstenmal wieder öffentlich bemerkbar. Beschickt wurde sie von 6 Ausstellern (Albert Graf Nostitz, Erwein Graf Schönborn, Georg Fürst von Lobkowitz, MDr. J. Wotruba) mit 20 Weinsorten. Der damalige Ausstellungsreferent Dr. Hlubek erklärte die böhmischen Weine als für ein Produkt aus der Portugieser- (?) und Clävner-Rebe für zu schwach. Entgegen dem bewies Dr. Pohl in seinem Bericht (Chemisch-technische Untersuchungen), dass die böhmischen Weine die stärksten seien.

Eine zweite Collectiv-Vertretung böhmischer Weine geschah im Jahre 1876 bei der Wein-Ausstellung für die österreichische Reichshälfte in Marburg, wobei sich über Einladung seitens des Landeskulturrathes für das Königreich Böhmen nachstehende Weingrundbesitzer theilgenommen haben:

1. Rudolf Graf Chotek	mit Wein von Jeňowes.
2. Ritter von Horský	„ „ „ Lžovic bei Kolin
3. Karl Kostetzky	„ „ „ Leitmeritz.
4. Marie Laube	„ „ „ „
5. Ferd. Fürst Lobkovic	„ „ „ Beřkovic.
6. Moritz Fürst Lobkovic	„ „ „ Raudnic.
7. Albert Graf Nostitz	„ „ „ Czernosek.
8. Vinzenz Prošek	„ „ „ Clamowka bei Melnik.
9. Baron Puteany	„ „ „ Bnlowka bei Prag.
10. Eduard Schmiedt	„ „ „ Salesl.
11. J. Fürst v. Schwarzenberg	„ „ „ Lobositz.
12. Erwein Graf Schönborn	„ „ „ Košťál.
13. Johann Turek	„ „ „ Mlazic.
14. Karl Wotruba	„ „ „ Leitmeritz.
15. Karl Židlický	„ „ „ Troja.

Diese Kollektiv-Ausstellung wurde durch die 30gliedrige Jury mit der höchsten Auszeichnung, d. i. mit der silbernen Staatsmedaille bedacht. Das Urtheil über die böhmischen Weine war verschieden, aber darin kamen sämtliche Preisrichter überein, das Böhmen ausgezeichnete Weine erzeuge, denen es aber mit einigen Ausnahmen, noch an ordentlicher Kellerbehandlung mangelt. Beřkovicer Weine, namentlich der weisse Labin v. J. 1868 und der Riesling v. J. 1872, fanden unter all den ausgestellten österreichischen Weinen die grösste Anerkennung. Riesling aus Kolin ergötzte durch sein ausserordentliches Bouquet. Wegen der Harmonie, des

byl rozličný, ale v tom se soudcové všichni shodovali, že česká země plodí výtečná vína, kterým až na výjimky schází řádné sklepní hospodaření. Labín 68. ze sklepův knížete Ferdinanda z Lobkovic uznán za jedno z nej přednějších vín rakouských, zejména co do stavby jeho a harmoničnosti. O ryzlinku 72. z téhož sklepa vynešen úsudek, že náleží mezi všemi vystavenými ryzlinky, které na výstavě zastoupeny byly, k těm, co mají nejvíce ráz ryzlinkový. Svoji vůni okouzloval ryzlink Kolínský, jinak slabý. Tělnatosti a vůni vynikalo bílé Burgundské Beřkovické 72. a Košťálské 68., zachovalosti Žernosecké 48. a harmoničnosti a lahodou červené Burgundské Lovosické 74. Podobně jako do Mariboru obelána byla světová výstava v Paříži r. 1878, ale pouze 5 vystavovatelů, a vína počtena i tu medaili a pochvalnými uznáními. Nejnovější společné vystoupení českých vín stalo se r. 1879 ve Vídni za příležitosti 2. rakouského vinařského sjezdu. Výstavy účastnilo se 19 nákladníků horviničných s 63 druhy vín z 15. ročníkův. Zastoupeny byly skoro veškeré vinařské kraje, zvláště pak: Mělnicko, Žernosecko, Berounsko a Chrudimsko. Při posuzování vín soudci vřadeno 63 českých vín takto:

Do 1. třídy	3	co výborná vína
" 1.—2. "	1	
" 2. "	20	" dobrá "
" 2.—3. "	7	
" 3. "	25	" prostřední "
" 3.—4. "	1	
" 4. "	5	" špatná "
" 0 "	1	" nespůsobilé k posuz.

Velmi přísný sbor soudcův přiknul vystavovatelům vín českých následující vyznamenání:

Knížeti Ferd. z Lobkovic stříbrnou státní medaili, co nejvyšší vyznamenání — hraběti Erv. Schönbornu stříbrný pokal, který daroval kníže Ferdinand z Lobkovic nejlepšímu vínu z Čech vyjímaje vína Beřkovská.

Kníže Jan Adolf Schwarzenberg státní diplom, p. Josef Pfannschmidt z Lovosic bronzovou medaili, a konečně diplomy obdrželi následující pp.:

Josef Klimeš z Chrudimi, Vincenc Prošek z Dol. Beřkovic, Ant. Cifka z Lodenic, Ant. Lorenc z Berouna, Jan Turek z Mlázic a souborně nákladníci horviniční na Mělniku.

V království Českém stávají dnes dva spolky vinařské, a to: vinařský spolek okolí Mělníka a vinařský spolek pro království České, a dále oddělení pro vinařství v hospodářském spolku v Litoměřicích.

Od roku 1879 vychází vinařský odborný list (r. 1879 a 1880 „Věstník vinařský“, r. 1881 a 1882 „Český vinař“, r. 1883, 1884 a 1886 „Český vinař, Der böhmische Weinbauer“), nákladem a redakcí p. Jos. Ši-

Körpers und der Lieblichkeit wurden der Beřkovicer weisse Burgunder v. J. 1872, der weisse Kostialer v. J. 1868, der weisse Czernoseker v. J. 1848 und der rothe Lobositzer v. J. 1874, als ausgezeichnet befunden.

Aehnlich der Ausstellung in Marburg wurde die Weltausstellung in Paris im J. 1878 von 5. Ausstellern mit böhmischen Weinen beschickt. Auch hier wurden die böhmischen Weine mit 1 Medaille und lobenswerther Anerkennung ausgezeichnet.

Die jüngste Kollektiv-Ausstellung böhmischer Weine fand gelegentlich des österreichischen zweiten Weinbaukongresses in Wien im Jahre 1879 statt. Betheiligt haben sich 19 Weingrundbesitzer meist aus den Weinbezirken Melnik, Czernosek, Beraun und Chrudim mit 63 Weinsorten.

Diese Sorten erlangten durch die Jury nachstehende Klassifikation:

In die 1. Classe	3	als vorzüglich
" 1.—2. "	1	
" 2. "	20	als gut.
" 2.—3. "	7	
" 3. "	25	als mittelgut.
" 3.—4. "	1	
" 4. "	5	als schlecht.
" 0 "	1	ausser Beurtheilung.

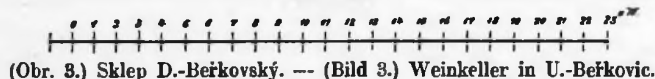
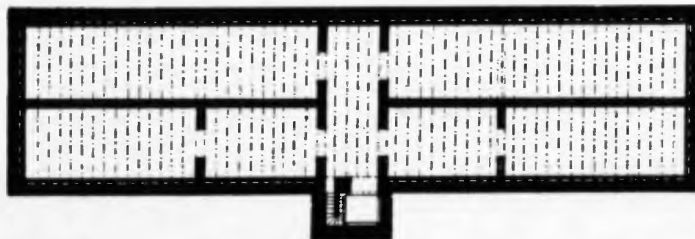
Darnach wurden prämiert Ferdinand Fürst Lobkovic mit der silbernen Staatsmedaille, als höchster Auszeichnung, und Erwin Graf Schönborn mit einem silbernem Pokale, gewidmet vom S. D. dem Fürsten Ferd. Lobkovic für den besten böhmischen Wein mit Ausnahme jener von Beřkovic.

S. D. der Fürst Johann Schwarzenberg wurde mit dem Staatsdiplom und Herr Josef Pfannschmidt aus Lobositz mit der bronzenen Medaille beehrt.

Ferner erhielten Diplome:

Josef Klimeš aus Chrudim,
Vinz. Prošek aus Melnik,
Ant. Cifka aus Lodenic,
Ant. Lorenz aus Beraun,
Johann Turek aus Mlázic

und kollektiver Weise die Weinbergebesitzer von Melnik.

(Obr. 3.) Sklep D.-Beřkovský. — (Bild 3.) Weinkeller in U.-Beřkovic.

Zur Förderung des böhmischen Weinbaues besteht gegenwärtig der Weinbauverein für das Königreich Böhmen, der Weinbauverein für die Umgebung Melniks und eine Weinbau-Sektion beim leitmeritzer landwirtschaftlichen Vereine. —

Als Fachschrift erscheint vom J. 1879 an bis gegenwärtig „Der Böhmisches Weinbauer,“ unter der Redaktion des Herrn Jos. Šimátek, als Organ des Weinbau-Vereines für das Königreich Böhmen.

máčka v Dol. Beřkovicích, a od r. 1884—1885 zařízení 2 vinařské školy, na Mělníku česká a v Litoměřicích německá. Zařizování topených kvasiren a vrchních sklepů dle vzoru v Dol. Beřkovicích (obr. 3.) nabývá čím dále tím více následníků. Pěstování révy vinné a volba druhův přispůsobuje se čím dále tím více poměrům místním. Fylloxera nebyla dosud v Čechách nalezena.

Die Einrichtung der Wein-Gährhallen nach dem Muster jener in Beřkovic kommt immer mehr zur Nachahmung. (Bild 3.)

Die Auswahl und Kultur der Rebsorten, wird immer mehr den lokalen Verhältnissen angepasst.

Die Anwesenheit der Phylloxera in Böhmen wurde bisher nicht konstatiert.

Druhy révy vinné v Čechách pěstované.

A) Ku výrobě vín červených.

1. Burgundské modré, kteréž od pradávných dob a i dosud v okolí Mělníka se nazývá „roučí modré“ a okolo Prahy „kocinka“.

Réva tato vyžaduje vyššího pěstování dává malé hrozny, jichž mošt má:

ve výtečných	roční hustotu až 28° sacch. a 5‰ kyseliny
v dobrých	22° „ a 7‰ „
v prostředních	20° „ a 9‰ „

I v nejspatnějších ročnících dá se mošt z hroznů burgundských výhodně na výrobu bílých vín upotřebiti.

Vína z hroznů roučí modrého připravovaná přichází do obchodu pod jménem „mělnické“, „burgundské“, „trojslavské“, „beřkovicé“, „kochovské“, a sice to nejlepší, co samotok aneb kabinet (t. j. víno z matolin stočené, nelisované).

Víno to vyznačuje se krásnou granátovou barvou, kořeností a vůni pravého burgundského, lahodnou kyselinou, mírně stahující tríslovinou, slabou chutí po mandlích a skořici, měkkým tělem, takže se o něm praví: „pije se jako mléko“.

2. Portugalské modré teprve v novější době v Litoměřicích, v Beřkovicích a na jiných místech v malých rozměrech pěstované potkává se s výsledkem.

Víno z hroznů portugalských vyniká lahodou a v některých letech i intenzivní barvou. Malé množství tohoto vína používá se k scelování.

3. Svatovavřinecké, v nejnovější době na pokus v Dolních Beřkovicích a v Lodenicích a j. v malém rozměru vysazené, dává barevná, řízná, trochu ostřejší vína rázu bordeaux.

B) Ku výrobě vín bílých.

4. Bílý tramín, jako „prýně“ u nás zdomácnělý. Naši starí předkové druh ten tak nazvali, aby vyznačili, že dává nejprvnější víno ze všech vín „vinum princeps“. Co se dotýče hroznů, podobá se v neúhlednosti ryzlinku, ale i také v jakosti vína neostává za ryzlinkem. V Žernosecku zaujímá prýně skoro $\frac{2}{3}$ sadby veškerých vinic.

5. Cinyfal zelený, od pradávna pěstovaný, jest velmi úrodný. Nalézá se ve starších vinicích, kde se bílé víno vyrábí, přimísen, také ale i v čisté sadbě.

V starších vinicích, jak na Mělníku, tak i v Litoměřicku nalézají se roztroušené následující druhy:

Die Weinreben Böhmens.

A) Für Rothweine.

1. Burgunder blau. Diese Rebsorte steht schon von altersher sowohl bei Prag und Melnik als auch Czernosek in Cultur. Bei Melnik wird sie „roučí modré“, bei Prag „kocinka“ und bei Czernosek „Blauer Burgunder“ genannt. Sie bringt kleine, dichte und walzenförmige Trauben und hat je nach dem Reifegrad in

sehr günstigen Jahren eine Dichte bis 28° Sacch. u. 5‰ Säure,
in „ „ „ „ 22° „ 7‰ „
„ guten „ „ „ 20° „ 9‰ „

In ganz geringen Jahren lässt sich ihr Most auch zu Weisswein verwenden.

Der daraus gewonnene rothe Wein kommt unter den Namen „Melniker“, „Trojslaver“, „Beřkowitz“, „Kochowicer“ und bei Czernosek „Burgunder roth“ vor.

Der ohne Druck abgezogene Wein wird als Vorlauf (Kabinet) etikettirt und hat eine schöne Granatfarbe.

Je nach Standort hat der blaue Burgunder mehr, weniger Gewürzgeschmack und guten unnachahmlichen Geruch. Der böhmische Burgunderwein schmeckt angenehm und heisst ein natürliches Mass von Gerbsäure. Man sagt von ihm, dass er sich wie Milch trinke.

2. Der blaue Portugieser ist erst in neuerer Zeit bei Beřkovic, Leitmeritz etc. mit Erfolg in Cultur. Der Rothwein schmeckt lieblich und ist aus ausgereiften Trauben dunkelroth, wesswegen er meist zum Verschnitt mit blasserem Wein verwendet wird.

3. St. Laurent-Traube. Neuester Zeit wurde diese Sorte in Beřkovic, Lodenic und Czernosek etc. versuchsweise eingeführt. Die Trauben geben einen tiefgefärbten, mehr säuerlichen Wein mit etwas Bordeaux-Charakter.

B) Für Weissweine.

4. Traminer weiss. (Synonym „Printsch“). Diese Weinrebe ist wohl eine der ältesten in Böhmen; sie wird meist bei Leitmeritz und Czernosek kultivirt und macht mit dem rothen Traminer fast $\frac{2}{3}$ des dortigen Rebsatzes aus.

Wie noch die geistlichen Stifte die Weinberge in der Umgebung von Leitmeritz inne hatten, überhaupt noch lateinisch konversirten, nannten sie das Produkt vom weissen Traminer „vinum princeps“, welche Bezeichnung auf die Rebsorte zurückwirkte und volkstümlich, sowohl für die Weinrebe, wie auch für den Wein, bis auf die heutige Zeit mit prinč und Printsch sich erhielt. Was die Trauben betrifft, so sind solche dicht, pyramidal, geflügelt und ähnlich dem Riesling. Bei sehr günstiger Reife sind die Beeren gelblich bis braun und erreichen bis 26° Sacch. bei 4‰ Säure; wie gesagt, liefert der weisse Traminer den besten Weisswein.

5. Sylvaner grün. Findet sich wie der weisse Traminer (Printsch) schon urlange in Böhmen, und zwar theils in gemischten, theils in reinen Sätzen, und ist sehr

6. Beranní ocas bílý.
7. Běl drobná.
8. Cibeba bílá.
9. Cinyfal červený.
10. Elvín bílý a červený.
11. Ušlechtilého všechy druhu.
12. Klenice bílá.
13. Lampart bílý.
14. Muškáty všeho druhu.
15. Ryvola bílá a červená.
16. Tarant červený.
17. Drumín červený (tramín č.).
18. Veltlinské ranné.

Z hroznů prynče a cinyfalu s převahou a druhu právě vyjmenovaných, připravuje se bílé víno, kteréž pod jménem Žernoseckého, Střekovského, Košťálského, Lovosického, Litoměřického, Mělnického bílého stolového, Beřkovického, Sovického a Encovanského do obchodu přichází.

Výborné ročníky vynikají barvou do zlatožluta, kořeností a vůní, silou a lahodou.

19. Ryzlink bílý v Čechách v posledním dvacetiletí pěstovaný, osvědčil se pro úrodnost a vynikající jakost. Za krátkou dobu získal si ryzlink chvalnou pověst a pojmenován slavíkem, poněvadž hrozen jeho neuhledný, dává v sudě víno, kterémuž není rovno, co do vůně a kořenosti, když se vydaří.

Ryzlink Vysočanský z r. 1868, Beřkovický z r. 1872, Chrudimský z r. 1874 a Kolínský z r. 1876 vzbuzovaly obdiv!

20. Tramín kořený také v nejnovější době zavedený, osvědčil se zejména na zdích a na vinicích tam, kde jest řádně pěstován.

Víno vyniká kořeností, vůní, tělem a lahodností. Tramín z Kněží Hory byl jednou významenán.

21. Burgundské bílé v polohách vyšších dává výtečné víno, kteréž pro svoji vůni a kořenost hledáno jest.

Bílé burgundské Beřkovické z r. 1872 vzbuzovalo obdiv (mošt měl hustotu 26° s.) a znalci jej nazývali par-femem českých vín.

22. Burgundské červené daří se všude, kde burgundské modré se pěstuje, a dává lahodné, silné, kořenné víno, hodící se obzvláště k sceleninám.

C) Tabulové druhy.

23. Ušlechtilé všeho druhu.
24. Malingre precoce.
25. Jakubské.
26. Lahnské.
27. Malvasské ranné.
28. Lobkovické.
29. Madlaine Angevine atd.

fruchtbar. Als Wein ist er weniger haltbar und dient zu-meist für härtere Weine zum Verschnitt.

In alten Weingärten, wie bei Mělník, so auch bei Leitmeritz, finden sich eingesprengt nachfolgende Wein-sorten:

6. Lammerschwanz.
7. Biel (Kleinweiss.).
8. Leipziger (Seidentraube).
9. Sylvaner roth.
10. Elben roth und weiss.
11. Gutedel aller Sorten.
12. Vippacher weiss und blau.
13. Lambertstraube.
14. Muskateller aller Sorten.
15. Ribuller weiss und roth (Velteliner roth und weiss).
16. Tharant roth (Velteliner rothweiss).
17. Traminer roth.
18. Velteliner rother früher.

Letztgenannte Sorten, mit grösserem Zuschuss von Traminer und Sylvaner weiss, geben die gangbaren Wein-sorten, die unter vielerlei Etikette als Czernoseker, Lob-sitzer, Leitmeritzer, Mělniker und Beřkowitz weiss etc. vorkommen, meist gold- bis schillerfärbig sind, und in guten Jahrgängen viel Würze und Lieblichkeit besitzen.

19. Riesling weiss, in Böhmen erst in den jün-gsten 20 Jahren mit reinen Sätzen eingebürgert, doch auch schon lange zuvor in gemischten Sätzen bei Czernosek vor-kommend; derselbe hat sich sehr ertragreich und in Qua-lität hervorragend erwiesen. Vorzüglich für's Fass und von eminentem Geschmacke und feinem Bouquett, sucht dieser Wein seines Gleichen, aber wie gesagt, nur in den besten Jahrgängen und bei vollkommener Reife.

In dieser Art erregten die ausgestellten Rieslingsweine wie: der Vysočaner vom Jahre 1868, der Beřkoviccr v. J. 1872, der Chrudimer v. J. 1874, und der Koliner von Jahre 1874, grosse Bewunderung.

20. Der Gewürztraminer. Ebenso wie der Ries-ling in jüngster Zeit in Böhmen eingeführt, verlangt diese Rebe erhöhte günstige Lage, öftere Düngung und was die Hauptsache ist, heisse Jahrgänge. Die in dieser Beziehung gezogenen Weine sind auch reich an Alkohol und sehr gewürzhaft. Wegen dieser Eigenschaften gebraucht man ihn meist zum Verschnitt mit minderen Weinen. Als Spezialität wurde der Gewürztraminer von Liboch und Lodenic mehr-mals sehr belobt.

21. Burgunder weiss. In erhöhten Lagen bringt diese Rebe vorzüglichen Wein, der seines eigenthümlich reinen Geschmackes und seiner Gewürzfülle wegen sehr gesucht wird. Burgunder weiss, vom Jahre 1872, aus Unter-Beřkovic wog 26° Sacch.; Kenner nannten diesen Wein „Parfum der böhmischen Weine“.

22. Burgunder roth, gedeiht in Böhmen überall, wo auch der Burgunder blau kultivirt wird; er kommt meist in gemischten Sätzen vor, und dessen Produkt wird in verschnittenen Weinen vorgefunden.

C) Tafelwein-Sorten.

23. Gutedel aller Sorten.
24. Malingre precoce.
25. Blaue Jacobi-Traube.
26. Der Frühe von der Lahn.
27. Malvoisier frühe.
28. Lobkovic blaue.
29. Madeleine Angevine und andere mehr.

Počet keřů vinných v království Českém. Weinstock - Anzahl im Königreiche Böhmen.

Druhy révy vinné v Čechách pěstované Die in Böhmen gebauten Rebsorten	Počet keřů po 10.000 kusech Stock-Anzahl per 10.000 Stück	Průměr úrody po 10.000 keřích Durchschnitts- Ertrag per 10.000 Stöcke Hektol.	Průměr úrody roční v hektolitrech Durchschnitts-Ertrag pro Jahr in Hektoliter		Úhrnem Im Ganzen Hektol.	Prodává se co: Wird verkauft als:
			Červené Roth	Bílé Weiss		
Burgundské modré Burgunder blau	600	10	6000	—	6000	Mělnické (Berkovské) a burgundské Melniker (Trojsläver) und Burgunder
Rozličné druhy vesměšené sadbě*) Gemischter Rebsatz *)	52	12	—	624	624	Žernosecké Czernoseker
Cinyfal zelený Sylvaner grün	180	15	—	2700	2700	
Prynč bílý Traminer, weiss	140	10	—	1400	1400	
Ryzlink Riesling	13	25	—	325	325	Ryzlink Riesling
Chrupka Krachgutedel	8	20	—	160	160	Bílé víno Weisswein
Tramín kořený Gewürz-Traminer	7	10	—	70	70	Tramín Traminer
Portugalské modré Portugieser blau	6	20	120	—	—	Ku zcelení Verschnittwein
Vavřínecké modré St. Laurent blau	6	20	120	—	120	Vavřínecké St. Laurent
Burgundské bílé Burgunder weiss	5	12	—	60	60	Burgundské bílé Burgunder weiss
Burgundské červené Burgunder roth	3	10	—	5369	30	Ku zcelení Verschnittwein
Úhrnem Summa	1020	14·90 **)	6240	5369	11609	Průměrná cena 1 hektol. 50 zl. Durchschnittspreis per Hektol. 50 fl.

*) Ve směšené sadbě nalézají se následující druhy: Beránní ocas modrý a bílý, běl drobná, běl velká, bělovačka, burgundské bílé a červené, buzín modrý, cibeba bílá, cinyfal: zelený, modrý a červený, elvín: bílý, červený a modrý, karmazín, klenice bílá a modrá, kraljevina modrá, lampart bílý, moučník, malvazské, mšáký: žlutý, červený a modrý, pontak, prynč bílý a modrý, ryvola bílá a červená, ryzlink, tarant červený, tramín, uherská modrá, ušlechtilé: arabské, bílé a červené, veltlínské ranné atd.

**) Zavedením lepšího hospodářství výtěží se přes 20.

**) In gemischten Sätzen sind folgende Gattungen zu finden: Lammerschwanz blau und weiss, Heunisch klein und gross, Mehlweiss, Burgunder weiss und roth, Busin blau, Seidentraube, Sylvaner grün, roth und blau, Elbling weiss, roth und blau, Blaufränkisch, ahornblättriger Vippacher weiss und blau, Portugieser rother, Lamberttraube, Müllerrebe, Malvoisir, Muskateller grün, roth und blau, Pontak oder Färber, weisser und blauer Printsch oder Edelklein, Veltliner weiss und roth, Riesling, rother Tarant, Traminer, Ungarblau, Gutedel aller Sorten, früher Veletliner u. s. w.

**) Bei besserer Bewirthschaftung wird der Ertrag auf 20 erhöht

Výsledky vinařství roku 1885 v Čechách.

Krajiny vinařské a okresy	Vínice			Druh révy	Jméno, pod kterým vína se prodávají	Vínice		Geognostická vlastnost půdy	Obce, v kterých se vinařství nejvíce pěstuje	Poznámka
	rozloha v hektarech	výnos v hektolitřích	úhrnem			poloha	výška nad hl. moř. v metrech			
Krajina Litoměřická s okresy:										
Litoměřice . . .	170 14	2380		Pro vína červená: Burgundské modré, portugalské modré.	Burgundské	Jižní a jihozápadní	135—251	spodek: opuka a čedič — svrsek: zvětralá opuka, hlina, zvětralý čedič	Litoměřice, Li-bochovany, Žal-hostice, Žitenice, Třeboutice, Se-bužín, Pišťany, Encovany, Malic, Velké Žernoseky, Zahorany, Mi-chelsberk, Kře-šice, Měrice, Hrušovany, Ka-mýk.	Sadba jest z větší části smíšená, ačkoli již některé vlnice podle jednotlivých druhů révy založeny jsou.
Lovosice . . .	95 14	1390				Jiho-východní, jiho-západní	169—273		Praskovice, Li-těchovice, Trebe-nice, Lukavec, Žernoseky Malé, Boreč, Řežný Újezd a Bilinka, Opárno, Lhotka n. L., Vchynice, Lovosice, Košťál.	
Ústí n. L. . .	60 12	720		Pro vína bílá: Tramín bílý (Prinč), cinyfal zelený a smés bílých druhův.	Žernosecké, Litoměřické, Lovosické, Střekovské	těž	146—266		Brná, Dubice, Chvalov, Zálesí, Střekov.	
Úhrn . . .	325 13 ₈₃	4490								
Krajina Mělnická s okresy:										
Mělník	365 18	6570		Pro vína červená: Burgundské modré, portugalské modré, vavřínecké modré.	Mělnické, Beřkovské, Trojslavské, Burgundské, Kochovické.					
Štětí	35 12	420		Pro vína bílá: Pro stolová vína, ty samé druhy jako v krajině Litoměřické a mimo to ryzlink bílý, tramín kořený, burgundské bílé, burgundské červené a j.	Labin, ryz-link, Bur-gundské, bílé stolové	pravidelně západní a jihozápadní, také po-lední a vý-chodní	170—200	spodek: opuka, svrsek: zvětralá opuka, také blina, písek	Mlázice, Tuhaň, Věhlovice, Zá-boří, Mělník, Obříství, Šopka, Kly, Rousovice, Citov, Dolní Beřkovice, Skuhrov. Hoštka, Kochovice, Štětí, Libě-chov, Počeplice. Větlá, Hracho-lusky, Brzánky, Bechlin, Jeňoves.	
Roudnice . . .	25 18	450								
Úhrn . . .	425 17 ₅₁	7440		Pro tabulové hrozny: chrupka, veltelinské druhy, jakubské, malingre precoce a j.						
Krajina Pražská s okresy:										
Karlín, Vno-hrady, Smíchov, Zbraslav, Beroun	48 10 ₁₂	486		ponejvíce burgundské a ryzlink, pak částečně portugalské, něco chrupky, vavříneckého a tramínu koř.	Trojské, Vysocanské, Sv. Ivan, Granát, Tramín, Be-rounské.	Jižní a jihozápadní	190	opuka a také břidlice	Beroun, Lode-nice, Troja, Vršo-vice, Vysocany, Podhoř.	
Nové a porůznu ležící vlnice s okresy:										
Libochovice, Vy-soké Mýto, Čá-slav, Chrudim, Velvary atd. . .	77 9 ₄₈	724		Ryzlink, koř. tra-mín, chrupka, bílé burgundské, modré burgundské, sv. Va-vřína, portugalské atd.	Konárovice, Chrudimské, ryzlink (sla-vík).	Jižní a jihozápadní	250	ponejvíce opuka s pís-kovitými na-plaveninami	Horka, Chrudim, Košátky, Be-nátky, Polčany, Hora Kutná, Sla-tinany, Nové Mě-sto n. M., Kouá-rovice, Osek atd.	
Hlavní úhrn .	876 15 ₈₆	18.080								

Někdy výnos 8-1 hektolitřů na 1 hektar. Vysvětluje se tím, že zde nejvíce nové založené vlnice vpočítány jsou, které dosud buď svého neby jen malého vý-těhu podávají.

Ergebnisse des Weinbaues im Jahre 1885 in Böhmen.

Weinbau-Gebiete und Bezirke	Der Weingärten			Rebsorten	Namen der Weine im Verkehr	Der Weingärten		Geogno- stische Be- schaffenheit des Bodens	Bezeichnung der vorzüglicheren Wein- baugemeinden	An- merkung
	Ausdehnung in Hektaren	Ertrag in Hektolitern				Lage	Seehöhe in Metern			
		per Hektar	im Ganzen							
				1	2	3	4	5	6	7
Gebiet Leitmeritz m. d. Bezirken:										
Leitmeritz . .	170	14	2380	Für Rothweine: Burgunder blau, Portugieser blau	Burgunder	Süd- und Südwest	135—251	Untergrund: Plänerkalk, Basalt. Ober- grund: kalk- haltiger Thon, Letten, Ver- witterungs- produkte aus Basalt mit Alluvial- schichten ge- mischt.	Čalosis, Czerno- sek-Gross, Enzo- wan, Kamaik, Křeschtitz, Leit- meritz, Libocho- wan, Malitschen, Michelsberg, Mi- rowic, Pistian, Ruschowan, Se- busein, Schütte- nitz, Trebautic, Zahoran.	Vorherrschend ist gemischter Rebsatz, doch sind bereits einige Gärten nach einzelnen Rebsorten angelegt.
Lobositz . . .	95	14	1330							
Aussig	60	12	720	Für Weissweine: Traminer weiss (Princ), Sylvaner grün und Gemische weisser Sorten.	Czernoseker, Leitmeritzer, Schrecken- steiner, Lo- bositzer Radobiler.	Südost und Südwest	169—278	Untergrund: Basalt, Thon- schiefer, Gneis. Ober- grund: Lehm und Verwit- terung aus dem Thon- schiefer, Ba- salt u. Gneis.	Aujezd, Řežný, Bilinka, Borec, Černosek-Klein, Koštal, Lichto- wic, Lobosic, Lu- kawec, Prasko- wic, Trebnic, Wehynic, Weh- hotta, Wopparn.	
Summe . . .	325	13 ₈₃	4430			Südost und Südwest	146—266	Untergrund: Basalt. Ober- grund: Ver- witterungs- produkte v. Basalt mit Alluvial- schichten.	Birnai, Dubic, Qualen, Salesl, Schönpriesen, Schreckenstein.	
Gebiet Melnik m. d. Bezirken:										
Melnik	365	18	6570	Für Rothweine: Burgunder blau, Portugieser blau, St. Laurent blau	Melniker Bur- gunder, Beř- kovic, Troj- slaver, Ko- chovicer.			Untergrund: Basalt. Ober- grund: Ver- witterungs- produkte v. Basalt mit Alluvial- schichten.		
Wegstädtl . .	35	12	420	Für Weissweine: Für Tischweine die- selben Sorten wie in der Leitmeritzer Gegend, und nebst dem Riesling weiss, Gewürztraminer, Burgunder weiss, Rulander u. a.	Labín, Ries- ling, Burgun- der, Tisch- wein.	vorherr- schend West- und Südost auch Süd und Ost	170—200	Untergrund: Plänerkalk. Obergrund: Verwitterter Pläner auch Lehm u. Sand.	Beřkovic-Unter, Citov, Kell, Mel- nik, Mlázic, Obriství, Rouso- vic, Shuhrov, Šopka, Tuhan, Vehlovic, Zaboř.	
Raudnic . . .	25	18	450						Gastorf, Kocho- wic, Liboch, Pod- čepic, Wegstädtl.	
Summe . . .	425	17 ₅₁	7440	Für Tafeltrauben: Krachgutedel, Fel- teliner Sorten, Ja- kobstraube blau, Malingre précoce u. a.					Bechlin, Bržánky, Hra- cholusk, Jeňo- wes, Wettel.	
Gebiet Prag m. d. Bezirken:										
Karolinenthal, Weinberge, Smi- chow, Königsaal, Beraun u. s. w. .	48	10 ₁₁	486	vorherrschend Bur- gunder u. Riesling, dann theilweise Portugieser, etwas Krachgutedel, St. Laurent u. Ge- wurz-Traminer.	Trojer, Vys- čaner, Sct. Ivan, Granat, Berouner, Tramin.	Süd- und Südwest	190	Thonschiefer und Pläner.	Beraun, Lodenic, Podhoř, Troja, Wršovic, Wy- sočan.	
Zerstreut lie- gende Pflanzun- gen in den Bez- irken:										
Libochowic, Ho- henmauth, Ča- slau, Chrudim, Welwaru u. s. w.	77	9 ₁₀	724	Riesling, Gewürz- traminer, Krachgut- edel, weisser und blauer Burgunder, Sct. Laurent, Por- tugieser u. s. w., dann diverse zufällig bei- gemischte Reb- sorten.	Konarowicer, Chrudimer Riesling.	Süd- und Südwest	210—250	Zumeist Plä- ner mit häu- figen Sandauf- lagerungen, weniger Thonschiefer und Basalt.	Horkau, Konaro- wic, Košátek, Ossegg, Chrudim u. s. w.	
Haupt-Summe	875	15 ₈₈	13080							

Der geringe Ertrag per 9-11 Hektoliter ist
erklärlich durch die zumeist neuen Anla-
gen, die vor wenigen Jahren entstanden,
noch keinen vollen Ertrag abwerfen.

Der geringe Ertrag per 9-4 Hektoliter ist
erklärlich durch die zumelst neuen Anla-
gen, die vor wenigen Jahren entstanden,
noch keinen vollen Ertrag abwerfen.

**Pozorování na vinicích J. J. knížete Ferdinanda z Lobkovic v Doleních Beřkovicích
od roku 1865—1885.**

**Beobachtungen auf den Weingärten S. Durchl. des Prinzen Ferdinand Lobkovic in Unter-Beřkovic
im Jahre 1865—1885.**

Rok Jahr	Perioda stavu vinic Weingartenstand	Úroda Leseresultat		Urodilo se po 1 hek- tara hektolit. moštu Per Hektar Hekto- liter Most	Živelné nepohody Elementar-Schäden							Roční stav — Jahresstand*)			
		dle množství Quantum 1)	dle jakosti Qualität 2)		Mráz — Frost					krupobí- Hagel	přivaly deště Regengüsse	Srážkový Niederschlag Mm.	Dešťov. dnů Regentage	Potasná vlhkost Relative Feuchtigkeit	Prům. tepl. vřd. Mittel. Luftw. ° C.
					zimní Winter		jarní Frühjahr		podzimní Herbst						
					Dne Tag	R°	Dne Tag	R°	Dne Tag	Dne Tag	Dne Tag				
1865	staré pěstování alte Erziehungsart	1	5	7.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1866		2	3	10.5	—	—	29/5	—5	—	—	—	550	135	73	9.2
1867		4	2	25.0	—	—	—	—	26 a 28/9	—	—	472	133	73	8.9
1868		5	5	32.0	—	—	—	—	—	—	—	330	144	72	10.2
1869	zakládání vinic Anlegen neuer Weingärten	1	3	8.0	—	—	1/5	slabý schw.	—	3/7	3/7	419	120	78	9.5
1870		2	3	11.0	25/12	—19	—	—	—	10/7	10/7	412	159	74	8.0
1871		1	1	7.0	12/12 13/2	}-18	—	—	21/9	—	—	432	135	73	8.1
1872		1	2	5.5	—		—	—	23/9	—	3/7	438	92	74	8.5
1873	zmlazování Verjüngung	2	3	12.0	—	—	27/4	—4	—	—	—	439	123	78	9.7
1874	udržování stavu Erhaltung des Standes	3	3	16.0	—	—	2/5	slabý schw.	—	—	—	354	106	72	9.0
1875		1	3	7.3	23/2	—18	—	—	25/9	2/7	—	379	94	76	7.8
1876		1	3	2.0	1/12	—18	14/14 18-21/5	—4 —2	—	—	—	482	128	76	8.2
1877		1	2	8.6	—	—	—	—	—	—	—	509	112	78	8.6
1878	udržování stavu Erhaltung des Standes	4	3	20.6	—	—	—	—	—	—	—	403	125	78	9.7
1879		2	2	11.7	24/12	—20	—	—	—	27/7	—	498	117	78	9.0
1880	zdokonalení a doplňování Vervollkommen u. Ergänzung	1	1	7.0	—	—	21/5	slabý schw.	—	1 a 17/7	—	456	88	76	8.4
1881		2	1	13.2	16/12	—18	—	—	27/9	21/7	—	591	93	77	8.4
1882		3	2	16.2	—	—	1/5	slabý schw.	—	8/5 29/8	9/7 27/9	537	87	77	9.0
1883		4	3	20.7	—	—	—	—	—	18/7	—	511	77	75	9.1
1884		5	3	39.1	—	—	—	—	—	—	—	477	75	—	9.5
1885		4	5	23.6	—	—	13/5	—2	—	1/7 15/8	1/7	411	67	—	9.4

1) Klasifikace co do množství:

Klassifikation der Quantität nach:

Úroda nad Leseresultat über	30 Hektol. über	po pr.	1 Hektol. pr.	výtečný vortrefflich	5 sehr gut	vorzüglich
" "	20—30	" "	" "	vel. dobrý	4	sehr gut,
" "	15—20	" "	" "	dobry	3	gut,
" "	10—15	" "	" "	prostřed.	2	mittelmässig,
" "	pod 10	" "	" "	špatný	1	schlecht.
" "	unter	" "	" "			

*) Die pozorování zkušné stanice v Lovosicích.

*) Nach den Beobachtungen der Versuchstation in Lobositz.

2) Jakost moštu stanoví se dle průměrného udání
hustoty ve stupních saccharimetrických:

2) Die Qualität des Mostes wird bestimmt nach
den Saccharometer-Graden:

pod 16° S.	špatný	1	schlecht,
17—19°	"	2	mittelmässig,
19—22°	"	3	gut,
22—24°	"	4	sehr gut,
24° a více, u. mehr,	výtečný	5	vorzüglich.

Rozbory lučebné vín z království Českého.
Chemische Analysen der Weine aus dem Königreiche Böhmen.
Analyses chimiques des vins de Bohème.

Druh révy Rebsorte Cépages	Roznik — Jahrgang — Année	Místo Ort Clos	Lihu Alcohol Alcool			Extrakt Kyselina Säure Acide	Rozbor provedl p. Analysirt von H. Analyses faites par Mrs.	Analysováno bylo dne Wurde analysirt am Analyse en	Poznámání Anmerkung Nota
			die wäbe d. Gewicht nach poids	die objem d. Volumen nach volume	%				
	?	Mělník ¹²⁾	9	11.	2.3	.	Balling . .	2 ¹ / ₈ 1841	
	1839	Letná ¹⁰⁾	9.5	11.7	4	.	Pohl . . .	11 1839	
	1846	Mělník ¹²⁾	7.9	9.8	2.26	5.62	" . . .	—	
	1852	dto.	8.13	10.1	2.61	5.83	" . . .	—	
	1857	dto.	8.7	10.8	3.82	6.46	" . . .	—	
	—	Czernosek ³⁾	9.4	11.8	2.53	6.37	" . . .	—	
	1859	dto.	10.4	12.9	2.75	5.11	" . . .	—	
	1862	dto.	10.9	13.	2.84	5.98	" . . .	—	
	—	Trojslava (D. Beřkovic ¹⁾)	9.9	12.	3.78	5.31	Mateczek .	1 ¹ / ₁₁ 1866	
	1863	Mělník	10.18	12.6	2.99	6.97	Pohl . . .	—	
	—	Trojslava (D. Beřkovic ¹⁾)	8.3	10.38	3.3	6	Šimáček .	1871	
	1865	Liběchov ⁶⁾	10.5	13	2.31	4.83	Mateczek .	26 ¹ / ₃ 1869	
	—	Trojslava (D. Beřkovic ¹⁾)	8.7	10.8	2.6	5.7	Šimáček .	1871	
	—	Mělník	10.6	13.5	3.87	3.45	Mateczek .	1 ¹ / ₁₁ 1866	
	1866	Trojslava (D. Beřkovic ¹⁾)	10.7	13.75	2.88	5.33	" . . .	19 ¹ / ₁₂ 1869	
	—	dto.	10.5	13	2.1	6	Šimáček .	1871	
	—	Mělník	11.33	14	3.76	5.14	Mateczek .	1 ¹ / ₄ 1867	
	1867	Trojslava (D. Beřkovic ¹⁾)	9.5	11	3.1	6	Šimáček .	1871	
	1868	Bertýnka (D. Beřkovic ¹⁾)	10.11	12.9	2.33	4.59	Mateczek .	13 ¹ / ₂ 1869	
	—	Trojslava (D. Beřkovic ¹⁾)	10.1	12.5	2.9	5.5	Šimáček .	1871	
	—	Mělník	7.9	9.8	2.5	6	" . . .	—	
	—	dto.	8.5	10.54	2.25	5.75	" . . .	—	
	—	Modřany ⁶⁾	8	10	2.8	7	" . . .	—	
	—	Trojslava (D. Beřkovic ¹⁾)	10.2	12.6	2.4	5.3	Deyl . . .	24 ¹ / ₆ 1876	
	—	dto.	9.88	12.35	2.15	5.94	Hanamann .	1876	
	—	Czernosek	10.04	12.45	2.34	5.93	" . . .	—	
	1869	Trojslava (D. Beřkovic ¹⁾)	10.9	13.5	2.2	5	Šimáček .	1871	
	—	dto.	9.7	12.08	2.9	5	" . . .	—	
	1870	dto.	10.5	13.3	3	5.5	" . . .	—	
	—	Vysočany ⁷⁾	9.1	11.9	3	6	" . . .	—	
	1871	Trojslava (D. Beřkovic ¹⁾)	9.8	12.4	1.7	7.2	Hoffmann .	14 ¹ / ₁₂ 1871	
	—	Lobosic ⁴⁾	7.5	9.31	2.31	5.61	Hanamann .	1876	
	1872	Vysočany ⁷⁾	8.3	10.5	3	5	Šimáček .	11 ¹ / ₁₁ 1872	
	—	Bertýnka (D. Beřkovic ¹⁾)	8.9	11.25	2.1	5	" . . .	—	
	—	Zdénčina (D. Beřkovic ¹⁾)	9.2	11.5	2.3	4.5	" . . .	1873	
	—	Trojslava (D. Beřkovic ¹⁾)	9.7	12.3	2.2	4.7	" . . .	—	
	—	dto.	9.3	11.7	2.95	5.1	Deyl . . .	13 ¹ / ₆ 1876	
	—	Czernosek ³⁾	9.64	11.93	2.25	4.93	Hanamann .	1876	
	—	Klamovka ²⁾	9.45	11.71	2.92	5.13	" . . .	—	
	—	Lobosic ⁴⁾	8.72	10.8	2.28	5.33	" . . .	—	
	1873	Trojslava (D. Beřkovic ¹⁾)	8.69	11	2.33	4.5	Nermuth .	15 ¹ / ₁₂ 1873	
	—	dto.	8.28	10.5	2.25	3.5	" . . .	16 ¹ / ₁₄ —	
	—	Zdénčina (D. Beřkovic ¹⁾)	8.53	10.3	2.23	4.5	" . . .	21 ¹ / ₁₂ —	
	—	Josefka (D. Beřkovic ¹⁾)	10.2	12.9	2.27	4	Deyl . . .	23 ¹ / ₆ 1876	
	—	Trojslava (D. Beřkovic ¹⁾)	7.9	10	1.7	5	Šimáček .	1874	
	—	dto.	8.4	10.8	1.7	5	" . . .	—	
	1874	Josefka (D. Beřkovic ¹⁾)	9.5	12	2.5	4	Nermuth .	18 ¹ / ₄ 1875	
	—	Bertýnka (D. Beřkovic ¹⁾)	9	11.35	2.5	3.5	" . . .	12 ¹ / ₁₂ 1874	
	—	dto. pr. cuvée . . .	10.5	13.5	2.8	4.2	" . . .	2 ¹ / ₁₁ 1874	
	—	Josefka (D. Beřkovic ¹⁾)	9.6	12.1	2.1	3.3	" . . .	23 ¹ / ₁₁ 1875	
	—	Trojslava (D. Beřkovic ¹⁾)	10.9	13.45	2.7	4.7	" . . .	1875	
	—	Zdénčina (D. Beřkovic ¹⁾)	8.9	11.25	2.3	3.7	" . . .	17 ¹ / ₂ 1875	
	—	Bertýnka ¹⁾ pr. cuvée .	10.4	13.65	3	4.5	" . . .	19 ¹ / ₁₂ 1874	
	—	Trojslava-Bechlín ¹⁾ . . .	9.2	11.55	2.5	3.4	" . . .	1874	
	—	Bechlín-Krehtec ¹⁾ pre-							
	—	mière cuvée	10.45	13.2	2.62	5	" . . .	27 ¹ / ₆ 1876	
	—	Lobosic ⁴⁾	8.91	10.93	2.15	4.32	Hanamann .	1876	
	—	Czernosek ³⁾	9.91	12.16	2.39	4.83	" . . .	1876	
	—	Klamovka ²⁾	9.85	11.91	1.98	4.83	" . . .	—	
	—	Košťál ¹⁾	9.65	11.31	2.62	5.43	" . . .	—	

Druh révy Rebsorte Cépages	Rok — Jahrgang — Année	Místo Ort Clos	Lihu Alcohol Alcool		Extract	Kyselina Säure Acide	Rozbor provedl p. Analysirt von H. Analyses faites par Mrs.	Analysovalo bylo dne Wurde analysirt am Analyse en	Poznamenání Anmerkung Nota	
			die wäy d. tiwicht nach poids	die objemu d. Volumen nach volumes						
										°/o
Burgundské modré Burgunder blau Pienau noir	1875	Trojislava (D. Beřkovice ¹)	9.6	12.1	2.5	4.3	Deyl . . .	12/1 1876		
	—	dto.	8.9	11.25	2.4	4	" . . .	—		
	—	Zděncina (D. Beřkovice ¹)	8.9	11.2	2.4	4.25	" . . .	18/11 1875		
	—	Lobosic ¹)	8.88	11.01	2.34	4.02	Hanamann	1876		
	—	Klamovka ²)	9.23	11.14	1.97	4.93	"	—		
	—	Czernosek ³)	8.55	10.6	2.24	6.03	"	—		
	1876	Zděncina (D. Beřkovice ¹)	10	12.56	2.25	3.8	Deyl . . .	19/12 1876		
	—	Bertýnka (D. Beřkovice ¹)	10.2	12.9	2	4.4	" . . .	—		
	—	Trojislava (D. Beřkovice ¹)	9.24	11.5	2.02	4	" . . .	1877		
	1877	Zámecká (Nové Benátky)	7.75	.	2.4	5.1	" . . .	30/11 1881		
	1878	dto.	8.95	.	2.1	3.7	" . . .	—		
	—	Trojislava (D. Beřkovice ¹)	9	.	2.6	3.7	" . . .	1879		
	—	Bertýnka	8.94	.	2.4	5	" . . .	—		
	1879	Zámecká (Nové Benátky)	8.25	.	2	4.8	" . . .	30/11 1881		
	1880	dto.	8.05	.	2.6	4.7	" . . .	—		
	—	Trojislava (D. Beřkovice ¹)	8.05	.	2.5	6.5	" . . .	1881		
	—	Zděncina	7.85	.	3.1	5.9	" . . .	—		
Burgundské modré rané Früher blauer Burgunder Madelaine noir	—	Josefka	8.05	.	2.8	5.4	" . . .	18/12 1880		
	1881	Zámecká (Nové Benátky)	7.04	.	2.6	9.7	" . . .	30/11 1881		
	1882	Trojislava (D. Beřkovice ¹)	8.1	.	2.6	6	" . . .	19/12 1882		
	1883	Josefka	9	.	2.6	5	" . . .	9/11 1883		
	1884	Trojislava	10.546	12.85	2.76	4.9	Hanamann	27/8 1886		
	—	Klamovka ²)	10.62	13.31	1.997	5.6	"	—		
	1885	Trojislava (D. Beřkovice ¹)	11.187	13.66	2.56	4.9	"	—		
	—	Klamovka ²)	10.84	13.16	2.26	6.3	"	—		
	Burgundské modré rané Früher blauer Burgunder Madelaine noir	1879	Trojislava (D. Beřkovice ¹)	10.7	.	2.0	5.5	Deyl . . .	1880	
Portugalské modré Portugieser blau Portugais bleu	1872	Bertýnka (D. Beřkovice ¹)	9.6	12.1	2.4	4.4	Šimáček .	1873		
	1873	dto.	7.7	9.7	2.3	4.3	"	1874		
	1875	dto.	8.56	10.31	2.11	6.03	Hanamann	1876		
	—	dto.	8.46	10.5	2.2	5.1	Deyl . . .	1877		
	1876	dto.	8.56	10.61	2.3	4.6	" . . .	30/2 1878		
	1877	dto.	8.56	.	1.8	4.6	" . . .	1878		
	1878	dto.	7.55	.	2.3	3.8	" . . .	1879		
Vavřinecké modré St. Laurent blau St. Laurent bleu	1880	dto.	8.05	.	2.1	5.1	" . . .	1881		
	1875	Josefka (D. Beřkovice ¹)	9.25	11.47	2.36	5.72	Hanamann	1876		
	—	dto.	8.5	10.5	2.83	5.2	Deyl . . .	1877		
Cinyfál modrý Laška	1880	dto.	8.37	.	2.8	6.	" . . .	14/12 1880		
	1878	Josefka (D. Beřkovice ¹)	7.2	.	1.8	5.6	Deyl . . .	1879		
Buzín modrý Balsamina blau										
	1878	Josefka (D. Beřkovice ¹)	7.65	.	2.2	6.1	Deyl . . .	1879		
Trollinské modré Blauer Troll- inger Black Hambourg										
	1878	Bertýnka (D. Beřkovice ¹)	7.35	.	2.2	7.6	Deyl . . .	1879		

Druh révy Rebsorte Cépages	Rok Jahrgang — Année	Místo Ort Clos	Lihu Alkohol Alcool		Extract	Kyselina Savuro Acide	Rozbor provedl p Analysirt von H. Analyses faites par Mrs.	Analysováno bylo dne Wurde analysirt am Analysé en	Poznamenání Anmerkung Nota
			dle váhy d. Gewicht nach poids	dle objemu d. Volumen nach volume					
Tramín kořenový Gewürztraminer Auvernat aromatique	1868	Vysočany ⁷⁾	10.32	13	2.46	7.33	Mategczek	2/11	1868
	1869	Zdččina (D. Berkovice ¹⁾)	10.35	13.7	2.11	4.64	Šimáček	1/12	1869
	—	dto. dto.	10.3	13.3	2.5	5.75	Šimáček	—	1871
	1870	dto. dto.	8.7	11	1.9	4.8	"	—	—
	1872	dto. dto.	9	11.3	2.1	5.5	"	—	1873
	1873	dto. dto.	8.3	10.3	2.2	4.2	"	—	1874
	1874	dto. dto.	9.3	11.7	2	3.1	Deyl	3/2	1875
	—	dto. dto.	9	11.33	2.3	3.4	"	4/1	—
	1875	dto. dto.	7.5	9.5	2.2	5.6	"	25/1	1876
	—	dto. dto.	7.2	9	2.42	4.7	"	—	1877
	1876	dto. dto.	8.1	10.5	2	5.3	"	14/12	1876
	1877	Trojslava	9.3	11.38	2.5	5.2	"	30/1	1878
	1878	Zdččina	9.7	—	1.8	5.5	"	—	1879
	—	Ferdinanda	10.3	—	2.3	5.2	"	—	—
	—	Krechtecká	10.3	—	2.6	4.2	"	—	—
	1879	Zdččina	4.3	—	3	10.6	"	—	1880
	1880	dto. dto.	7.18	—	2.2	7.5	"	—	1881
	—	Ferdinanda	8.35	—	2.7	5.6	"	—	—
	1881	Zdččina	8.05	—	2.1	8.8	"	17/12	1881
Ryzlink bílý Riesling weiss Petit Risling	—	dto. dto.	4	—	2.7	11.7	"	3/2	1882
	1882	dto. dto.	7	—	2	9.2	"	3	1883
	1883	dto. dto.	9	—	2	5.8	"	19/4	1884
	1885	dto. dto.	11.08	13.51	2.14	5.8	Hanamann	27/8	1886
Ryzlink bílý Riesling weiss Petit Risling	1868	Vysočany ⁷⁾	9.60	12.1	2.13	6.17	Mategczek	13/2	1869
	—	dto.	9.3	11.7	2.1	6.1	Šimáček	—	1871
	1869	dto.	8.73	11	2.35	7.63	Mategczek	20/11	1869
	—	dto.	8.97	11.25	1.95	5.1	Šimáček	1/5	1872
	1870	Ferdinanda (D. Berkovice ¹⁾)	9.7	12.1	2.3	7.1	"	2/1	1871
	—	dto. dto.	10	12.6	2.1	5.5	"	23/4	—
	1872	dto. dto.	9.8	12.4	2.7	6	"	—	1873
	—	dto. dto.	10.4	13.2	2.43	6	"	—	—
	—	dto. dto.	10	12.56	2.2	5.4	Deyl	21/6	1876
	—	dto. dto.	10.75	13.19	2.1	7.03	Hanamann	—	1876
	—	dto. dto.	—	11.6	—	5.1	Moritz	—	1880
	1873	dto. dto.	8.64	10.6	2.25	6	Nermuth	9/12	1873
	—	dto. dto.	7.2	9.1	1.5	5.2	Šimáček	—	1874
	1874	Citov	7.9	10	1.5	4.1	Deyl	7/12	1874
	—	Ferdinanda	9.3	11.7	2	5.2	"	20/6	1876
	—	dto. dto.	9.97	12.34	1.86	5.71	Hanamann	—	1876
	—	dto. dto.	—	11.3	—	6	Moritz	—	1880
	—	Chrudim	—	10.6	—	4.3	"	—	1880
	1875	Ferdinanda (D. Berkovice ¹⁾)	8.5	10.3	2.3	6.7	Deyl	28/1	1876
	1876	dto. dto.	8.3	10.5	2.2	6	"	14/12	1876
	—	dto. dto.	9.3	11.7	2.2	4.4	"	—	1877
	—	dto. dto.	—	11.1	—	5.1	Moritz	—	1880
	1877	dto. dto.	10.66	12.16	2.3	6.6	Deyl	29/1	1878
	1878	dto. dto.	9.5	—	2.1	6.3	"	—	1879
	1880	dto. dto.	8.36	—	2.4	8.1	"	—	1881
	—	Citov	9	—	2.5	7.3	"	—	—
	1881	dto. dto.	6.83	—	2.6	10.53	"	3/4	1882
	—	Trojslava	7.73	—	2.3	9.1	"	—	—
	1882	dto. dto.	6.83	—	2.5	9.7	"	25/1	1883
	—	Citov	6.76	—	3.1	11	"	29/12	—
	—	Ferdinanda	7.5	—	2.6	9	"	18/12	—
	1883	dto. dto.	8.78	—	2.7	8.8	"	18/12	1884
	—	dto. dto.	9.36	—	2.3	7.7	"	27/2	—
	—	Trojslava	8.13	—	1.7	6.3	"	10/3	—
	—	Citov	8.71	—	2	5.3	"	22/2	—
Burgundské červené Burgunder roth Pinneau gris	1869	Vysočany ⁷⁾	9.37	11.7	2.51	7.5	Mategczek	26/11	1869
	—	Zdččina (D. Berkovice ¹⁾)	9.84	12.46	2.33	6.79	"	1/12	1869
	—	Vysočany ⁷⁾	9.2	11.5	2.15	5.25	Šimáček	—	1871
	—	Zdččina (D. Berkovice ¹⁾)	8.25	10.3	2.1	6	"	—	—
	1870	dto. dto.	9.9	12.5	2.8	7.75	"	—	—
Burgundské červené Burgunder roth Pinneau gris	—	Vysočany ⁷⁾	8.9	11.35	2.6	5.5	"	6/1	1871

Druh révy Rebsorte Cépages	Rok Jahr Année	Místo Ort Clos	Lihu Alkohol Alcool		Extract	Kyselina Säure Acide	Rozbor provedl p. Analysirt von H. Analyses faites par Mrs.	Analysováno bylo dne Wurde analysirt am Analyse en	Poznámání Anmerkung Nota
			dle váhy d. Gewicht nach poids	dle objemu d. Volumen nach volume					
Burgundské červené Burgunder roth Pineau gris	1872	Zděncina (D. Beřkovic ¹)	9.4	11.9	2.6	5.5	Šimáček .	1874	
	—	Vysočan ²)	9.1	11.4	2.5	5.5	" .	—	
	1873	Zděncina (D. Beřkovic ¹)	8.6	10.5	2.2	3.3	" .	1874	
	—	dto. dto.	8.6	10.5	2.2	4.4	" .	—	
	1874	dto. dto.	9.7	12.3	2.3	5.7	Deyl . . .	15/1 1875	
	—	dto. dto.	9.5	11.8	1.73	5.7	Hanamann .	1876	
	1875	dto. dto.	8.2	10.3	2.1	6.2	Deyl . . .	10/11 1875	
	1876	dto. dto.	10.1	12.4	2.35	6.7	" . . .	1877	
	1877	dto. (raisins gelés)	10.05	12.16	2.9	9.8	" . . .	30/1 1878	
Burgundské bílé Burgunder weiss Pineau blanc	1869	Trojislava (D. Beřkovic ¹)	10.56	13.4	2.51	6.61	Mategczek .	1/12 1869	
	—	dto. dto.	9.1	11.4	2.1	6.6	Šimáček .	1871	
	1872	dto. dto.	10.05	13.51	2.1	5.74	Hanamann .	1876	
	1874	dto. dto.	8.8	10.9	1.6	4.4	Deyl . . .	19/12 1874	
	1875	dto. dto.	8.8	11.1	2.2	6.4	" . . .	28/1 1876	
	1878	dto. dto.	10.1	.	2.1	6.2	" . . .	1879	
	1880	dto. dto.	7.05	.	2.6	9.2	" . . .	1881	
	—	Josefka dto.	8.47	.	2.6	8.3	" . . .	1881	
Ušlechtilá chrupka Krachgutedel Chasselas croquant	1869	Zděncina (D. Beřkovic ¹)	8.3	10.5	1.7	5.5	Šimáček .	1871	
	—	dto. dto.	8.9	11.25	1.89	5.8	Deyl . . .	20/4 1876	
	—	dto. dto.	8.25	10.73	1.53	6.23	Hanamann .	1876	
	1870	dto. dto.	8.87	11.2	1.75	4.4	Šimáček .	1/5 1872	
	1872	dto. dto.	10.4	13.15	1.7	4.4	" . . .	1873	
	1873	dto. dto.	7.9	10	1.5	4.3	" . . .	1874	
	1874	dto. dto.	8.87	11.1	1.7	3.1	Deyl . . .	6/12 1875	
	1875	dto. dto.	8.5	10.8	2.3	5.5	" . . .	13/11 —	
Vlašský ryzling Wälsch Riesling	1876	dto. dto.	8.2	10.3	2.2	5.1	" . . .	14/5 1876	
	1880	dto. dto.	7.33	.	2.3	6.5	" . . .	1881	
	1881	dto. dto.	3.7	.	2.3	10.7	" . . .	5/1 1882	
	1883	dto. dto.	7.26	.	1.8	6.1	" . . .	12/3 1884	nevyzrálé, zmrzlé hrozny unreife, gefrorene Trauben
Pryně Traminer weiss	1878	Ferdinanda (D. Beřkovic ¹)	10.1	.	2.3	7.7	Deyl . . .	1879	
	1883	Josefka (D. Beřkovic ¹)	9.97	.	2.5	9.1	Deyl . . .	9/1 1884	
Tramín bílý, ci- nyfal a smíšené druhy Weisser Trami- ner, Sylvaner u. gemischte Sorten Cépage associé à raisins blancs, tets que: Auver- nas rouge clair, Chasselas, Sil- vain vert etc.	1834	Czernosek ³)	9.3	12.4	2.1	.	Balling . . .	22/6 1844	
	—	dto.	7.5	9.5	2.02	5.6	Pohl . . .	—	
	1842	Radobyl ¹¹)	10	12.6	2.33	5.61	" . . .	—	
	1846	Košťál ¹²)	9.35	11.8	2.48	6.14	" . . .	—	
	—	Czernosek ³)	8.5	10.8	2.34	6.9	" . . .	—	
	1852	Mělník	7.8	9.9	1.85	6.05	" . . .	—	
	—	Radobyl ¹¹)	8.4	10.7	2.39	4.3	" . . .	—	
	1857	Leitmeritz (Anv. ar. ⁴)	9.1	11.4	2.59	9.07	" . . .	—	
	1862	Czernosek ³)	11.2	14.1	3.78	6.75	" . . .	—	
	1864	Mělník	7.64	9.4	2.04	9.15	Mategczek .	9/10 1866	
	1865	dto.	10.38	13.15	1.86	5.74	" . . .	—	
	1867	Trojislava (D. Beřkovic ¹)	9.3	11.7	2.6	6.2	Šimáček .	1871	
	1868	Bertýnka dto.	10.61	13.4	1.78	4.59	Mategczek .	13/3 1869	
	—	Encovan ⁹)	10.49	13.3	2.45	6.02	" . . .	9/11 1868	
	—	Czernosek ³)	11.56	14.43	2.74	6.14	Hanamann .	1876	
	—	Košťál ¹²)	11.16	13.77	1.99	6.05	" . . .	—	
	—	Lobosic ⁴)	9.70	12.68	2.15	6.44	" . . .	—	
	1869	Koráb ¹⁰)	9.50	12.1	2.13	7.3	Mategczek .	1/12 1869	

Druh révy Rebsorte Cépages	Rok — Jahrgang — Année	Místo Ort Clos	Lihu Alkohol Alcool		Extract	Kyselina Säure Acide	Rozbor provedl p. Analysirt von H. Analyses faites par Mrs.	Analysováno bylo dne Wurde analysirt am Analysé en	Poznamenání Anmerkung Nota
			dle váhy d. Gewicht nach páda	dle objemu d. Volumen nach volumé					
			%	%		‰			
Tramín bílý, ci- nyfal a smíšené druhy Weisser Trami- ner, Sylvaner u. gemischte Sorten Cépage associé à raisins blancs, tels que: Auver- nas rouge clair, Chasselas, Sil- vain vert etc	1869	Bertýnka (D. Beřkovic ¹⁾)	9	11 ³⁵	1 ⁹	5 ⁵	Šimáček	1871	
	—	Trojslava dto.	8 ⁹⁷	11 ³	1 ⁹²	5	"	1872	
	1870	dto. dto.	9 ¹	11 ⁹	2 ⁴	7 ⁵	"	1871	
	1872	Brzánky	8 ³	10 ⁵	1 ⁷	6 ⁵	"	1874	
	—	Czernosek ³⁾	9 ⁹⁸	12 ³⁵	1 ⁸⁹	5 ¹⁴	Hanemann	1876	
	—	Lobosic ⁴⁾	9 ⁹⁸	11 ⁹⁶	2 ¹⁶	7 ⁹¹	"	—	
	—	Koštal ⁵⁾	10 ⁴⁴	12 ⁹⁰	2 ²⁷	7 ⁸¹	"	—	
	1873	Lobosic ⁴⁾	8 ⁶⁵	10 ⁷²	1 ⁹⁵	5 ⁶⁸	"	—	
	—	Koštal ⁵⁾	9 ⁹⁵	12 ³³	1 ⁹⁵	8 ¹⁶	"	—	
	1874	—	10 ²⁶	12 ⁶⁹	2 ¹⁰	7 ⁵⁵	"	—	
	—	Czernosek ³⁾	9 ⁹⁸	12 ³³	1 ⁹¹	5 ⁶⁴	"	—	
	—	Lobosic ⁴⁾	9 ⁴⁴	11 ⁶⁹	2 ¹¹	6 ⁵¹	"	—	
	—	Trojslava (D. Beřkovic ¹⁾)	9 ⁵	—	1 ⁷	6	Deyl	1875	
	1875	dto. dto.	8 ⁹	—	2	5 ⁵	"	1876	
	—	Koštal ⁵⁾	9 ⁶⁵	11 ⁹⁶	1 ⁷⁸	5 ⁵¹	Hanemann	1876	
Burgundské modré z hrozu lisované (Labín) Burgunder blau weiss gepresst Pienau noir (vin Labín)	—	Czernosek ³⁾	9 ³⁶	11 ⁵⁹	1 ⁷⁴	5 ⁴⁴	"	—	
	—	Lobosic ⁴⁾	9 ⁷⁸	12 ¹⁰	2 ⁷	5 ⁵¹	"	—	
	1880	Bertýnka (D. Beřkovic ¹⁾)	7 ¹	—	2 ⁴	9 ²	Deyl	1880	
	—	Trojslava dto.	7 ³⁵	—	2 ³	8 ⁵	"	1880	
	1881	Bertýnka dto.	5 ⁶⁷	—	2 ⁶	13 ⁷	"	1882	
	—	Josefka dto.	7 ²⁵	—	2 ⁵	12	"	1881	
	1883	Vehlovice	7 ²⁵	—	2	7 ¹	"	1884	
	1884	Lobosic ⁴⁾	9 ¹⁵	11 ³¹	—	6	Hanemann	1886	
	1885	Josefka (D. Beřkovic ¹⁾)	10 ⁹¹⁸	12 ²⁵	2 ⁹⁹	5 ⁸	"	—	
	1866	Trojslava (D. Beřkovic ¹⁾)	10 ⁷¹	13 ⁵	1 ⁹¹	5 ³⁵	Mateczek	—	
	1867	dto. dto.	8 ⁴	10 ⁶	1 ⁶	5 ³	"	1871	
	1868	dto. dto.	11 ⁹²	13 ⁸	1 ⁸³	6 ¹²	"	1869	
	—	dto. dto.	10 ¹	13	2 ¹	5	Šimáček	1871	
	—	dto. dto.	9 ⁷	12 ³	1 ⁷	5	Deyl	1876	
	—	dto. dto.	10	12 ⁶	1 ⁹	5 ⁵	"	—	
	—	dto. dto.	10 ⁹	12 ⁹⁸	1 ⁶⁵	5 ⁴⁵	Hanemann	1876	
	1874	Zděncina	9	11 ³	3 ²	3 ⁵	Deyl	1875	
	—	dto. dto.	9 ⁸	12 ⁴	2 ⁸	3 ⁵	"	—	
	—	Trojslava	8 ⁴	10 ⁶	2 ⁴	5 ⁵	"	1875	
	1876	dto. dto.	9 ⁹³	11 ³⁹	2 ²³	5 ⁸	Kayser	1884	
	1878	dto. dto.	9 ⁶⁹	—	2	8 ²	Deyl	1879	
	1883	dto. dto.	8 ⁷⁸	—	2 ¹⁵	11 ⁷	"	1884	
	1883	Josefka	9 ³⁸	—	2	10 ⁸	"	—	
	1883	Vehlovice	8 ⁷⁸	—	1 ⁹	10 ³	"	—	
	1888	Trojslava (D. Beřkovic ¹⁾)	12 ⁵³¹	12 ²⁴	3 ⁹⁹	5 ⁸	Hanemann	1886	

- ¹⁾ Vinice JJ. kníž. Ferdinanda z Lobkovic, Dolení Beřkovic.
²⁾ " vrch. ředitel p. Prošek, Dolení Beřkovic.
³⁾ " J. Exc. hraběte A. Nostitz, Velké Žernoseky. Nyní hr. Sylva-Tarouca-Nostitz.
⁴⁾ " JJ. kníž. J. A. Schwarzenberga, Lovosice.
⁵⁾ " Contes Veitha, Liběchov.
⁶⁾ " arcibiskupská u Prahy.
⁷⁾ " p. B. Freie, Vysocany.
⁸⁾ " J. Exc. hraběte Karla Schönborna, Dlažkovice.
⁹⁾ " J. J. knížete Morice z Lobkovic, Roudnice.
¹⁰⁾ " nad Prahou na levém břehu Vltavy.
¹¹⁾ " vrh nad Litoměřicemi.
¹²⁾ " J. J. knížete Jiřího z Lobkovicz.

- Weinberg S. D. des Prinzen Ferdinand Lobkovic, Unter-Beřkovic.
" des Herrn V. Prošek, Ober-Direktor, Unterbeřkovic.
" S. Ex. des Grafen A. Nostitz, Gross-Czernosek. Jetzt Gr. Sylva-Tarouca-Nostitz.
" S. D. des Fürsten J. A. Schwarzenberg, Lobositz.
" Conte Veith, Liboch.
" S. Em. des Erzbischofes v. Prag, F. Frei in Vysocan.
" S. Ex. des Grafen K. Schönborn, Dlažkovice.
" S. D. Fürst Moritz Lobkovic, Raudnic.
" in Prag am linken Ufer der Moldau.
" Berg bei Leitmeritz.
" S. D. des Fürsten Georg Lobkovicz.

- ¹⁾ le prince Ferdinand de Lobkovic.
²⁾ Vincent Prošek.
³⁾ le comte A. de Nostitz Rhinek. Sylva-Tarouca.
⁴⁾ le prince J. A. de Schwarzenberg.
⁵⁾ Veith, comte romain.
⁶⁾ à l'archevêché de Prague.
⁷⁾ Frey, fabricant.
⁸⁾ le comte de Schönborn.
⁹⁾ le prince Maurice de Lobkovic.
¹⁰⁾ Côte au bord de la Moldau dans la ville de Prague, mais qui à présent n'existe plus.
¹¹⁾ Côte près de Leitmeritz couverte de vignes.
¹²⁾ le prince George de Lobkovic.

nevyzrálé, zmrzlé hrozny
unreife, gefrorene Trauben

Analytikové:

Karel Balling, profesor chemie na polytechnice v Praze.
Dr. J. Pohl, profesor chemie na polytechnice ve Vídni.
Eduard Mateczek, chemik cukrovarnický v Čechách.
Eng. Nermuth, assistent u správy vinných sklepů, D. Beřkovic.
Jos. Šimáček, správce vinohradů a vinných sklepů, D. Beřkovic.
M. Hofmann, profesor v Hradci Králové.
M. Deyl, adjunkt správy vinohradů a sklepů, D. Beřkovic.
Dr. J. Hanamann, řídící zkušné stanice, Lovosice.

Analytiker:

Karl Balling, Professor der Chemie an der k. k. Polytechnik in Prag.
Dr. J. Pohl, Professor der Chemie an der k. k. Polytechnik in Wien.
Eduard Mateczek, Chemiker der Zucker-Fabriken in Böhmen.
Eng. Nermuth, Assistent bei der Verwaltung der Weinkeller in Unter-Beřkovic.
Jos. Šimáček, Weinbergs- und Weinkeller-Verwalter in Unter-Beřkovic.
M. Hofmann, Professor in Königgrätz.
M. Deyl, Adjunkt bei der Weinbergs- und Weinkeller-Verwaltung in Unter-Beřkovic.
Dr. J. Hanamann, Direktor der Versuch-Station in Lobositz.

Les analystes:

Mr. Charles Balling, ancien professeur de chimie à l'école polytech. de Prague.
Mr. le Dr. J. Pohl, professeur de chimie à l'école polytechnique de Vienne.
Mr. Edouard Mateczek, chimiste de la Société des fabricants de sucre de betterave en Bohême.
Mr. Eng. Nermuth, adjoint du maître des caves à D. Beřkovic.
Mr. Joseph Šimáček, administrateur des vignes et des caves à D. Beřkovic.
Mr. Hofmann, professeur à Králové Hradec.
Mr. Deyl, adjoint du maître des caves à D. Beřkovic.
Mr. le Dr J. Hanamann, directeur de la station d'expériences agronomiques à Lobositz.

Dolení Beřkovic

staly se v posledním dvacetiletí (1865—85) středem ruchu v oboru vinařském.

Ruch tento způsobil otec nynějšího majetníka panství Dol. Beřkovic J. J. kníže Josef z Lobkovic, známý jako horlivý podporovatel domácích národohospodářských podniků.

Jeho Jasnost seznámil se s c. k. odborným radou drem. Schmidtem a na jeho radu a dle jeho návrhů, podnikl s neobyčejnou odhodlaností a nákladem statisíců zlatých zřízení nových vinic, kvasíren, sklepů a opravu starých vinic.

Tímto skutkem obrácena v Čechách větší pozornost k vinařství, a všeobecně rozšířené mínění, že vinařství v Čechách nelze s prospěchem prováděti, počalo mizeti a ustupovati tomu přesvědčení, že Čechy se tak jako Porýní a Burgund ku vinařství hodí a že ještě dost výtečných poloh v Čechách, kde by pěstování révy s užtkem potkati se mohlo.

Jako důkaz této pravdy svědčila výtečná vína (labin, ryzlinky, tramín, burgundské) z ročníků 1865, 1868, 1872, 1874, 1876, 1878, 1884, 1885, kteráž mezi znalci pravý obdiv vzbudila a na výstavách domácích i odborných nejvyšších vyznamenání dosáhla.

Vinařství v Čechách oživeno a obecnostvo počalo si více všimati českých vín, kteráž i za hranicemi našla milovníků.

Aby se dosáhlo žádoucího pokroku, uděleno novým podnikatelům v tom oboru z Beřkovic rady, ústního, písemného a tištěného poučování, dán a skutečně podnět k založení spolků, časopisu a škol vinařských.

Tolik povšechně. Nyní přistupme k obrazu samému.

Obraz pojat z Trojslavy. Vinice tato ležící na rozhraní starých krajů Litoměřického, Rakovnického a Bolešlavského, požívala pro výtečné víno, kteréž rodila slavné pověsti ve třech krajích, a proto jmenována „Trojslavná“ či „Trojslava.“

Pod vinicí spatřujeme erární silnici tak zvanou „rumburskou,“ dále pak hradební zeď „Ferdinandy.“

Unter-Beřkovic

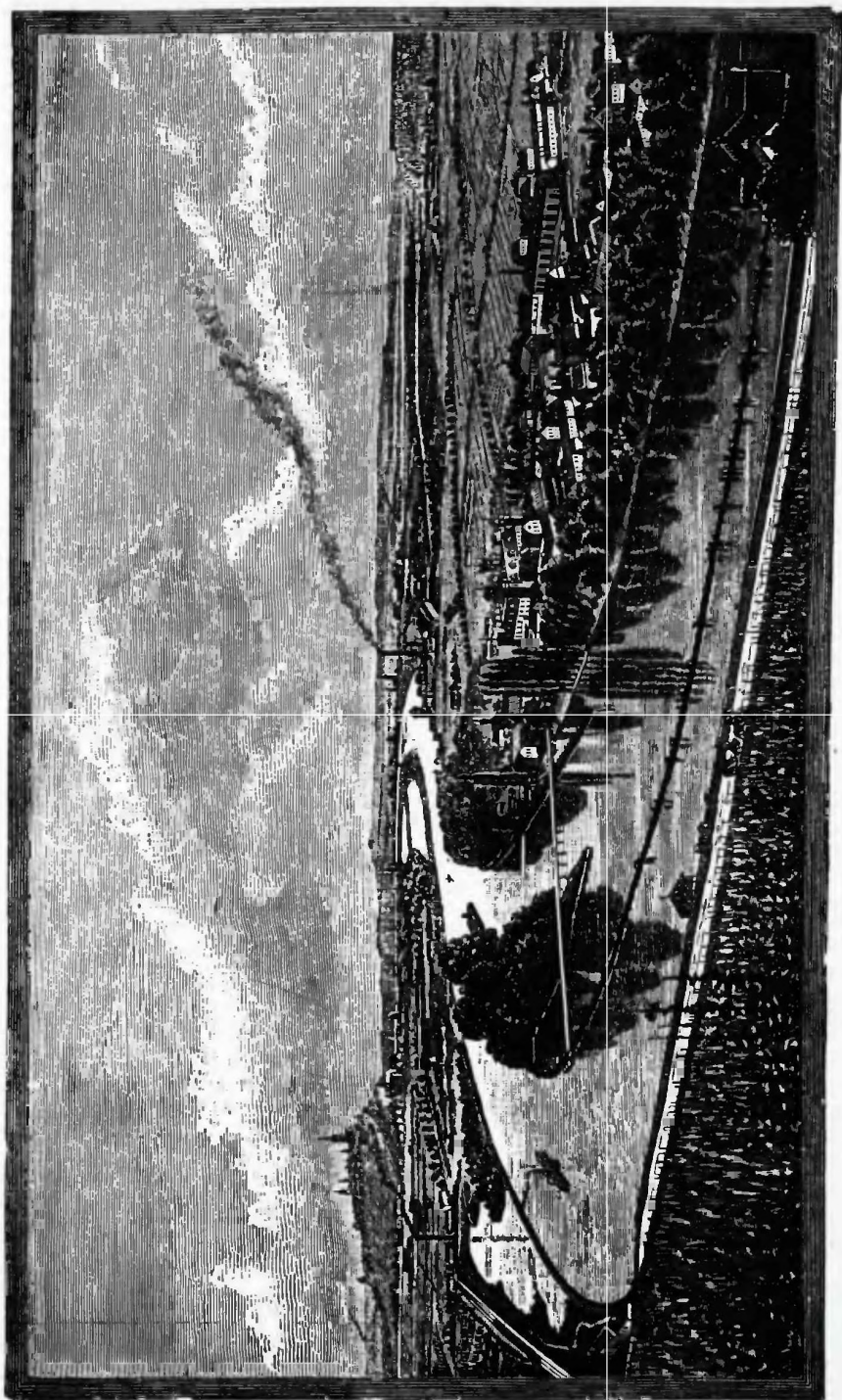
hat in den letzten zwei Decennien (1865—85) den Mittelpunkt der Thätigkeit in Weinbaue Böhmens gebildet.

Diese Thätigkeit hat der Vater des jetzigen Besitzers der Herrschaft Unter-Beřkovic, S. D. der Fürst Josef Lobkovic, ein bekannter und eifriger Förderer einheimischer volkswirtschaftlicher Unternehmungen angeregt. Seine Durchl. hatte den k. k. Sektionsrath Herrn Dr. Ant. Schmidt kennen gelernt und hat über seinen Rath mit ungewöhnlicher Thatkraft und mit einem Aufwande von Hunderttausenden von Gulden neue Weingärten hergerichtet. — In Folge dessen wurde man in Böhmen auf den Weinbau aufmerksam und die allgemein verbreitete Meinung, dass der Betrieb des Weinbaues in Böhmen nicht lohne, begann der Ueberzeugung zu weichen, dass Böhmen geradeso wie die Rheingelände und Burgund sich für den Weinbau eigne und dass es in Böhmen noch genug ausgezeichneter Lagen gebe, wo die Rebcultur nutzbringend betrieben werden könnte.

Den Beweis dieser Wahrheit erbrachten die ausgezeichneten Weine (Labin, Riesling, Traminer, Burgunder) der Jahre 1865, 1868, 1872, 1874, 1876, 1878, 1884, 1885, welche bei Kennern Bewunderung fanden und sowohl auf einheimischen, als auch auf Special-Ausstellungen die höchsten Auszeichnungen errangen. — Der Weinbau in Böhmen ward neu belebt und das Publicum begann die böhmischen Weine, welche sich sogar im Auslande besonderer Beliebtheit erfreuten, zu beachten. Um den gewünschten Fortschritt zu erreichen, wurde von Beřkovic aus den betreffenden Unternehmern Rath, mündliche, schriftliche und gedruckte Belehrungen zu Theil und der Impuls zur Gründung der Weinbau-Vereine, einer Zeitschrift und von Weinbauschulen gegeben.

Soviel im Allgemeinen. Und nun betrachten wir unser Bild.

Das Bild ist vom Weingarten „Trojslava“ aus aufgenommen. Dieser Weingarten liegt an der Gränze der alten Kreise Leitmeritz, Rakonitz und Bunzlau und erfreute sich einstens wegen des ausgezeichneten Weines, den er lieferte, eines vorzüglichen Rufes, woher der Name Trojslava oder Trojslavná (dreifach berühmte). Unterhalb dieser Weingartens zieht sich die Aerarial- sogenannt Rumburger Chaussée, an der Südseite begränzt von der Umfangsmauer

(Obraz 4. — Bild 4.)
Dolení Bětkovice a okolí. — Unter-Bětkovic und Umgegend.

Na tom místě, kde se nyní Ferdinanda rozkládá, bývala před rokem 1868 skalnatá, pustá stráň. Kaplička uprostřed srázného svahu upomínala, že mnohý nešťastník zde o život přišel, kráčeje neopatrně touto cestou. Tuto hrůznou stráň obrátil kníže Josef Lobkovic na perlu českých vinic, osazenou ryzlinkem.

Kapličku jindy osamotnělou opatřila jasná princezna Berta překrásným obrazem sv. Václava, kterýž reprodukován, co ochranná známka krásli vignety vín z kníž. sklepů.

Dvojí stín na této vinici v letní době pozorovaný, podává patrný důkaz, že paprsky sluneční bezprostředně a odrazem od hladiny Labe, pod Ferdinandou plynoucího, tedy dvojnásobně docházejí a tím zmnožení vůně a kořenosti ryzlinku způsobují.

V pozadí našeho obrazu rozkládá se staroslavný Mělník, pod nímž Labe s Vltavou se poji.

Starý hrad, chrám s vysokou věží hlásají, že tu rodiště zbožné Ludmily, zakladatelky vinařství v Čechách (874?).

Na levém břehu rozkládají se Dolení Beřkovic se starým (nyní opraveným) zámekem, bývalé to sídlo pánů Beřkovských ze Šebířova a později pánů Belwiczů z Nostwicz, nyní sídlo J. J. knížete Ferdinanda z Lobkovic. V pozadí Beřkovic vypíná se výšina „Vejcina“ (viničina), na jejíž polední a východní stráni se rozkládá vinohrad „Josefka.“ Jméno to obdržela po úmrtí knížete Josefa z Lobkovic (1875), kterýž příkoupem sousední vinice „Novozámecké“ a spojením jí s vlastní vinicí „Honkovem“, docílil krásný viniční celek. Témenem Vejcinu kryje les. V levo od Beřkovic leží Vlnoves s překrásným kostelem, dále Hořín, sídlo knížete Jiřího z Lobkovic.

Dvoje dráhy a splavná řeka svědčí o čilém životě zdejší krajiny.

V roce 1884 proveden na knížecích vinicích důkaz, že vinice v Čechách nejen dobré víno, ale též i hojné úrody poskytnouti mohou. Sklizeno zajisté na některých čtvrtích přes 100 hektolitrů po 1 hektaru, v celku pak asi 40 hektol. po 1 hektaru.

Správu vinařství Beřkovského obstarává správce s adjunktem.

Při sklepích zaměstnán jeden bednář s pomocníky, truhlář a sklepní s více dělníky a dělnicemi.

Na vinohradech vykonávají službu 4 vinařové, 4 zástupcové vinařův a 2 stálí dělníci.

Výlohy po jednom hektaru obnáší ročně přes 400 zl. počítaje do toho mimo daní, pojistné, mzdu a jiné výlohy, pro každých jedno sto keřů jeden metr. cent hnoje ve způsobě kompostu, 15 tyček za spotřebované a 10 překladanců k zmlazování keřů sešlých.

Příložená tabelka podává výsledek úrody ročníku posledního.

des Weinberges Ferdinanda. Dort, wo jetzt die Ferdinanda sich ausbreitet, war vor dem Jahre 1868 eine öde Felsenlehne. Die dort aufgebaute Kapelle gab lautes Zeugnis davon, dass so mancher Wanderer, der diesen Weg gepilgert, hier sein Leben eingebüsst hat.

Diese furchtbare Felsenöde hat Fürst Josef Lobkovic in einen fruchtbaren Weingarten, die Perle des böhmischen Weinbaues, umgewandelt und mit Riesling bepflanzt. Die früher vereinsame Kapelle hat die Durchlauchtigste Prinzessin Berta mit dem wunderschönen Bilde des hl. Wenzel geschmückt, welches Bild nun reproduziert als Schutzmarke die Vignetten der fürstlichen Weinkellereien ziert. Der Doppelschatten, der zur Sommerszeit auf diesem Weinberge beobachtet werden kann, liefert den deutlichsten Beweis, dass die Sonnenstrahlen nicht nur direct, sondern auch indirect als Reflex des Spiegels der vorbeieilenden Elbe den Weinberg bescheinen und das Bouquet und die Würze des Riesling stattlich zu vermehren helfen. Der Hintergrund unseres Bildes bildet die altberühmte Stadt Melnik, wo die Moldau sich mit der Elbe vereinigt. — Die alte Burg, der hochbethürmte Dom verkünden es, dass Melnik, der Geburtsort der frommen hl. Ludmila, der Gründerin des böhmischen Weinbaues (874), ist. — Am linken Ufer sehen wir Unter-Beřkovic mit seinem alten (nunmehr renovierten) Schlosse, dem gewesenen Sitze der Beřkovic Herr von Šebířov, später der Herren Belwicz von Nostwitz, nun S. D. des Fürsten Ferdinand Lobkovic.

Hinter Beřkovic ragt die Anhöhe „Vejcina“ genannt empor, deren östliche Abdachung der Weinberg „Josefka“ bildet. Diesen Namen erhielt er nach dem Tode des Fürsten Josef Lobkovic (1875), der durch Verbindung des Weinberges Honkov mit dem angekauften Neuschloss Weingarten hier ein schönes Weingut geschaffen hat. Den Gipfel der Vejcinu bedeckt ein Wald. Links von Beřkovic liegt Weisskirchen mit einer wunderschönen Kirche, weiter Hořín, der Sitz des Fürsten Georg Lobkovic. Zwei Eisenbahnen und der schiffbare Fluss geben Zeugnis von einem lebhaften Verkehre in dieser Gegend. — Im J. 1884 wurde auf den fürstlichen Weinbergen der Beweis erbracht, dass in Böhmen nicht nur guter, sondern auch viel Wein zu wachsen vermag. Man hat in einzelnen Vierteln gewiss über 100, im Ganzen 40 Hektoliter Wein per Hektar gelesen.

Die Weinbergs- und Kellerverwaltung in Unter-Beřkovic besorgt ein Verwalter mit einem Adjunkten.

Bei den Kellern ist ein Binder mit Gihilfen, ein Tischler und ein Kellervorarbeiter mit mehreren Arbeitern und Arbeiterinnen beschäftigt.

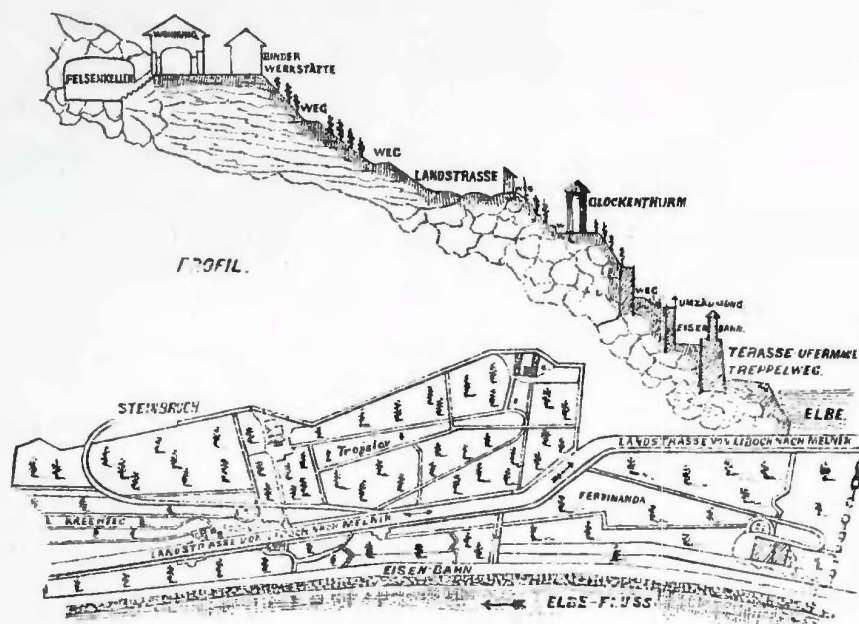
Auf den Weinbergen sind bedienstet 4 Winzer, 4 Unterwinzer und 2 beständige Arbeiter.

Die Auslagen per Hectar betragen jährlich über 400 fl. Unter die Auslagen werden gerechnet nebst den Steuern, Assekuranz, Taglohn, Gehalte etc. noch der Dünger (per Stock 1 Kilogr. in Form von Kompost) die Stangen (per 100 Stücke 15 Stück) und die Vergruber (per 100 Stücke 10 Stück).

Die beiliegende Tabelle gibt das vollständige Bild des letzten Jahrganges.

[illegible]

Pohled na vinice knížete Ferdinanda z Lobkovic: Trojslavu, Krechteckou, Ferdinandu a Koráb.
Ansicht der Fürst Ferdinand Lobkovic'schen Weingärten: Trojslava und Krechtecká, Ferdinandu und Koráb.

(Obraz 5. — Bild 5.)

Sadba

na Trojslavě, Krechtecké a Idince:

84.845	keřů	burgundského modrého,
14.680	"	bílého.
870	"	Lobkovického,
	"	ranného burgundského,
3.540	"	portugalského,
2.172	"	sv. Vavřineckého modrého,
900	"	ryzlinku.

Sadba

na Ferdinandě a Korábě:

300	keřů	rozličných druhů,
700	"	burgundského bílého,
39.351	"	ryzlinku.

Vzdálenost keřův a řádků jeden metr

Rebsatz

auf der Trojslava, Krechtecká und Idinka:

84.845	Stöcke	Burgunder blau,
14.680	"	weiss.
870	"	Lobkovic-Rebe,
	"	Burgunder früher blau,
3.540	"	Portugieser blau,
2.172	"	St. Laurent blau und
900	"	Riesling.

Rebsatz

auf der Ferdinandu und Koráb:

300	Stöcke	verschiedene Tafelsorten,
700	"	Burgunder weiss und
39.351	"	Riesling weiss.

Die Reihen- und Stockweite beträgt überall 1 Meter.

(Obraz 6. — Bild 6.)

O samotě stojící vrch „Kněží Hora“ má 35 jiter výměry. Na straně polední nalézá se vinice výměry 22 jiter; park, ovocná zahrada a villa zaujmají 8 jiter plochy a na 5 jitrech založen jest les.

Vinice obsazena následujícími druhy:

Vavříneckým modrým,
burgundským „
„ červeným,
„ bílým,
ušlechtilým chrupkou,
ryzlinkem a
ortliebským.

Druhy tyto tvoří jednotlivá pole, ohraničená schody kamennými, kteréž slouží zároveň co svody dešťové vody.

Při všech terasách umístěn jest tramín kořenný a při zabradní zdi sortiment 120 druhů vinné révy.

Zahrada osazena jest 8000 stromy ovocnými nej-
ušlechtilejších druhů.¹⁾

Celá Kněží Hora, jejíž spodek jest břidlice, byla dříve zcela pustá, na polední straně sluncem v pravém slova smyslu spálena. Severní strana byla křovím šípovým a jalovcem porostlá pastvina. 23. dubna 1872 začato rigolováním a celý vrch překopán do 3 střeovic hloubky.

Vysazování trvalo od r. 1880 až do r. 1882.²⁾

Villa³⁾ obsahuje 24 místností s kuchyněmi, 2 kvasírny, lisárnu, místnost pro láhve, sklep vinný, lednici, sklep pivní a pro zeleninu; dále bednárnou, kůlny pro vozy, stáj pro 8 kusů hovězího dobytka, stáj pro 4 koně, komoru pícní, 4 místnosti k ukládání náradí a náčiní. Dále nalézají se zde dva domky pro vinaře, 1 sklenník se sušárnou a octárna.

¹⁾ 2000 třešní a višní, 1000 žvestek, 1000 jabloní, hrušek, sliv, ořešů, meruněk, broskví, míšpulí, vysokokmenných angreštů a rybízův.

²⁾ Vinice má 3 kapličky, sloužící za útlek před deštěm a k odpočinku, z nichž jest krásná vyhlídka do okolí. Upatřeny jsou nápisy: 1. S Bohem počni v každé době, podaří se práce tobě. — 2. Člověče doufej v Boha a nezdoufej. — 3. Vytrvalost vede k cíli.

Pro stavbu založeno 3 cihelny a 2 lomy kamenné, v nichž vyrobeno 2 miliony cihel a 1200 kub. sáhů kamene.

³⁾ J. c. k. Výsost korunní princ Rudolf obýval místnosti villy r. 1880 za příležitosti cvičení vojenských 3 neděle.

Der alleinstehende Berg „Kněží Hora“ hat eine Ausmass von 35 Joch. An der Südseite befindet sich der Weinberg in der Ausmass von 22 Joch; der Park, der Obstgarten und die Villa nehmen 8 Joch ein, 5 Joch ist neugeplanter Wald.

Der Rebsatz im Weinberge besteht aus dem blauen Set. Laurent, blauen Burgunder, rothen Burgunder, weissen Burgunder, Krachgutedel, Riesling und Ortlieber.

Diese Sorten bilden einzelne Felder, die mit steinernen Stiegen, die zugleich zum Wasserableiten dienen, abgetheilt sind. An den Terrassen ist der Traminer und längs der Gartenmauer 120 verschiedene Tafelsorten angepflanzt. Der Garten ist mit 8000 Bäumen der edelsten Obstsorten bepflanzt.¹⁾

Die ganze Kněží Hora, deren Untergrund aus Thonschiefer besteht, war früher wüste, an der Südseite von der Sonne im wahren Sinne des Wortes versengt. Die Nordseite war mit nutzlosem Gestrüppe bewachsen. Am 23. April 1872 wurde mit dem Rajolen begonnen und so wurde denn der ganze Berg auf 3 Schuh Tiefe gewendet. Das Setzen dauerte vom J. 1880 bis zum J. 1882.²⁾

Die Villa³⁾ enthält mit Einschluss der Küchen 24 Wohnlocalitäten, 2 Gährhallen, ein Presslocale, ein Flaschenlocale, den Weinkeller, eine Eisgrube, einen Bier- und Gemüsekeller; dann eine Binderwerkstätte, Wagenschuppen, einen Stall auf 8 Stück Rindvieh, einen Stall auf 4 Pferde, eine Futterkammer, 4 Geräthekammern. Sonst gibt es hier noch 2 Winzerhäuschen, ein Glashaus mit einer Darre und ein Essiglocale.

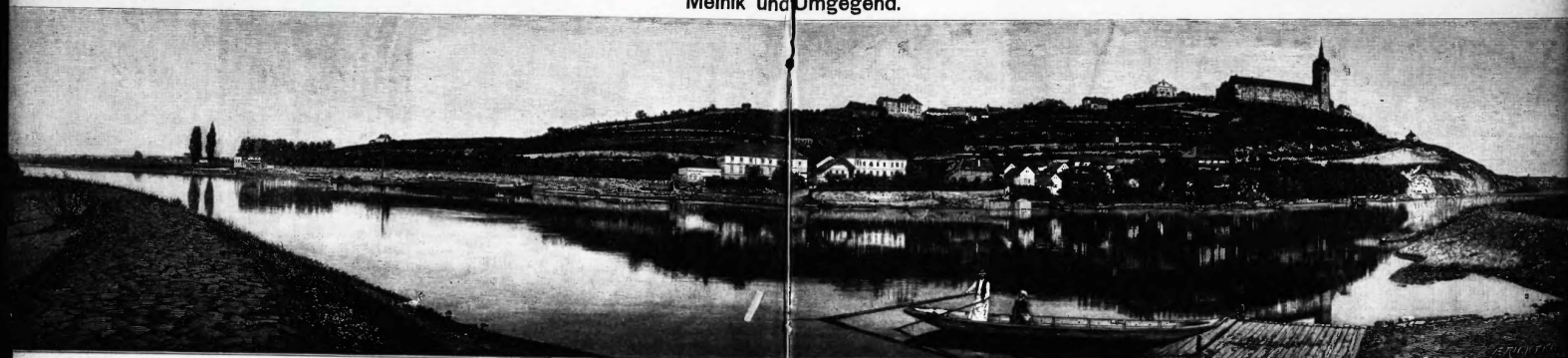
¹⁾ 2 000 Kirsch- und Weichsel-, 1000 Zwetschken-, 1000 Aepfel-Birn-, Pflaumen-, Nuss-, Aprikosen-, Pfirsich- und Mispelbäume, hochstämmige Stachel- und Johannisbäueren.

²⁾ Seine k. k. Hoheit der Kronprinz Rudolf bewohnte die Villa im J. 1880 bei Gelegenheit der Manöver 3 Woche lang.

³⁾ Der Weinberg hat 3 Kapelen, die ein Asyl vor dem Regen und eine angenehme Ruhestätte mit einer prachttollen Aussicht bilden. Versehen sind die Kapellen mit böhmischen Aufschriften, die übersetzt beiläufig so lauten: „Mit Gott die Arbeit stets beginn“, dann bringt sie reichlichen Gewinn“ — „Hoffe zu Gott, o Mensch, und verzweifle nicht.“ — „Ausdauer führt zum Ziele.“

Zum Baue wurden 3 Ziegeleien errichtet und 2 Steinbrüche eröffnet, in denen 2 Millionen Ziegel und 1200 Kubikfasser Stein erzeugt wurden.

Mělník a okolí s chrámové věže.
Melnik und Umgegend.

Svině.

Sv. Julie.

Mělník — Melnik.

Auersperk, vinice p. A. Valenty.
Auersperg, Weinberg des Hrn. A. Valenta.

Vinice vinařské školy.
Weinberg der Weinschule.

Zátočina.

Josefka.

Liběchov.

Idinka. Trojslava. Ferdinand.

Vinice a sklopy sv. Julie p. J. Viktorina.
Sv. Julien-Weinberg u. Keller des Hrn. J. Viktorin.

Svině, vinice J. J. knížete J. u. Lobkowicz.
Svině, Weinberg S. D. des Fürsten G. Lobkowicz.

Pohled na Mělník a okolí s věže chr.

Vinice J. J. knížete J. u. Lobkowicz: Dolhovka, Svině a Siroty.
Weinberge S. D. des Fürsten G. Lobkowicz: Dolhovka, Svině a Siroty.

Klamovka vrch. Hrd. V. Protk.
Klamovka des Oberdirekt. V. Protek.

Starý, vinice J. J. knížete J. u. Lobkowicz.
Starý, Weinb. S. D. des Fürsten J. J.

— Ansicht auf Melnik und Umgegend.

Mělník.

(S připojenými dvěma obrazy.)

Staroslavné královské věnné město s věncovím vinic svých náleží bez odporu k nejpůvabnějším místům krásné vlasti české. Vše, čím příroda zdobí své skráně, vše to shrnuto kol Mělníka v ladný diadém. Mohutné proudy dvou hlavních řek českých splývají zde v nerozlučné objetí; břehy jich vroubeny jsou ouporskými doubravinami, v jichž lůně šumí řady tisíciletých velikánů, nadechnuvších vnímavé srdce Hádkovo k jedné z nejkrásnějších hymen na utěšený tento český ráj.

A jakoby kontrastem od šťavnatého Oupora zdvihá se po pravém břehu labském bělavé pásmo nevysokých strání a stěn opukových, protkaných pruhy vinic a zahrád, z nichž vesele tu a tam prokukuje svízná stříška lisů či obydlí vinařů. Scenerie tato poskytuje nám obraz krajiny, jakou se honositi mohou jen nivy Italie, takže směle říci možno, že krásnějšího kraje v podnebí našem stěží bylo by lze nalézt. A nad tím vším trní staroslavný Mělník se starobylým hradem, k němuž pojí se vzácná památka českého středověkého umění stavitelského, gotický to chrám, s imponantní 60 m. vysokou věží, kteráž vévodí v celé krajině daleko široko, takže z cimbuří jejího lze spatřiti za krásného jarního dne, kdy vzduch dosti průhledný, na jedné straně vrchol

Na jiho-jihu západě nad vlnami Labskými, rozmnoženými modrou Vltavou, rozkládá se, zaujímající střed panorama Mělnického, vinice, tak zvaná „Augsberg“. Objem pozemku toho obnáší 200 arů, z čeho připadá na vinici 120, na zahradu 80 arů.

Vynikající svou překrásnou polohou, zaujímá dle dávno proslaveného všeobecného úsudku nejpréednější místo mezi vinohrady Mělnickými.

Kniha městská (I. díl gruntův na předměstí) z roku 1712 obsahuje popsaní vinohradu toho následovně:

1. Zčinajíc za Labskou branou po levé straně vedle zdi městských za šancemi, kde leží grunt od starodávna Augsberg řečený. Na něm podle luthauzu tam vystavěného, s obou stran leží viničky, též štěpnice. To vše patří k městu. S druhé strany ale k cestě do Rybář jdoucí jest vinice, ta patří k zámku Černínovskému. Z té viničky, okolo luthauzu ležící, a zahrady neb štěpnice vychází ourok do důchodu obecního ročně při sv. Havle platí 58 gr. 2 den. — Na ten čas držitel toho celého gruntu jest velebný p. Leopold Benedikt Červenka, děkan zdejší Mělnický. Drží jej titulo emptionis, jak knihy městské viniční, červené kroupy fol. 49. ukazují.

Tot tedy nejstarší citát historie vinice „Augsbergu.“

Dle dalšího pátrání objasňují sukcesivnost majitelů gruntovní knihy, a sice:

2. Ve Věhlovické viniční knize z roku 1730 fol. 42, zapsání z 30. srpna 1729 nachází se luční a viniční grunt, area 30 záhonů koupený za jednu kopu 30 grošů a 2 denáry od Františka Antonína Müllera.

3. V této knize i samé straně dto. 19. září 1733 jest co majetník zaznamenán Ignaz Hirschenhan.

4. V této knize, folio 42 pagina versa dto. 26. září 1734 jest co majitel zaznamenán Peter Ignác Sebiš (bezpochyby manžel zakladatelky kláštera kapucinského, z které doby nachází se ještě 2 obrazy v letohrádku na Augsbergu).

5. Eodem libro fol. 43 následuje co majitel:

Josef Václav hrabě z Oppersdorfu, avobodný Pán ze Šnejdovic — a nachází se vinice poprvé pojmenována „Auersperg“ (Polaber Grund). Výměra poznamenána 30 záhonů dne 28. července 1744.

6. Eodem libro, fol. 44, získal vinici tu Jan Valach dne 25. ledna 1768, za 550 zlatých rýnských.

7. Eodem libro, fol. 45, jest zaznamenána co majetnice ze dne 12. února 1824 paní Marie Pachnerová.

8. Eodem libro, fol. 46. pag. versa Josef Pachner dne 31. května 1809.

Melnik.

(Mit zwei Abbildungen.)

Diese altberühmte königliche Leibgedingstadt, inmitten einer guirlandenartigen Anlage von Weingärten, zählt unstreitbar zu den anmuthigsten Ortschaften des schönen Königreichs Böhmen. Alles, womit die Natur ihr Antlitz zu zieren pflegt, alles das ist um Melnik herum zu einem prächtigen Diadem zusammengetragen. Mächtige Fluhten der beiden Hauptströme Böhmens vereinen sich daselbst zur untrennbaren Umarmung; die Ufer derselben sind mit den Ouporer Eichenhainen verbrämt, in deren Schoos Reiben tausendjähriger Riesen rauschen, die Hálek's empfindliches Gemüth zu einer der schönsten Hymnen begeistern haben, womit er dieses liebliche böhmische Paradies besang.

Und gleichsam als Contrast zu dem saftiggrünen Oupor erhebt sich am rechten Elbeufer ein weislicher Zug von mittelgrossen Berglehnen und Thonschieferwänden mit eingewobenen Wein- und Obst-Gärten-Streifen, aus welchen hie und da das Dächlein eines Kelterhauses oder der Winzerswohnung lustig hervorschaut. Diese Scenerie gewährt das Bild einer Landschaft, wie sie in der Regel nur Italiens Gefilde aufzuweisen vermögen, so dass man füglich behaupten kann, in unserem Himmelsstriche dürfte wohl kaum eine schönere Gegend zu finden sein. Und über all diesen Herrlichkeiten erhebt sich die altberühmte Stadt Melnik mit der alterthümlichen Burg, an welche sich ein kostbares Denkmal der mittelalterlichen böhmischen Baukunst, die gothische Kirche reiht, mit dem imposanten 60 M. hohen Thurme, welcher der ganzen Umgegend weit und

9. Libro cemmissionum fol. 198 pag. versa zaznamenání z datum 28. června 1809 p. Josef Valenta a jeho choť paní Josefina Valentová roz. Pachnerová. Konečně

10. Liber domorum č. II. fol. 176 co první položka o domku č. 21. (předměstí) a magistrátní dekret.

Pokud nynějšímu majetníku vinice „Augsbergu“ známo, byl pozemek ten prost všech zdí a terasů, zcela uzavřený, takže pro mládež bylo největší rozkoší po škole choditi „na Auersperg“ na hrušky a j. Jedině vinice byla obehnána jednoduchým plotem a zvláštním vlněním střechou, který, jak vůbec na Mělnicku zvykem, v čas dozrávání vína vypaloval v době noční z pušky, zabíjeje tak hroznochtivých zlodějů, an nestává více zákona, který vydal blahé paměti Karel IV., aby každému, kdo dopustí se poškození révy nebo krádeže, utnuta byla pravá ruka.

Největší bez odporu zásluhy o zvelebení vinice té získal si p. Jos. Valenta, c. k. poštovní, emeritovaný purkmistr, majitel c. k. zlatého záslužného kříže s korunou, výtečný hudební skladatel a nestor chrámové hudby.

Vystavěv na vinici té terasy, výběrem nejpřehlednějších rév, vzrůstlých a neunavým jich pěstováním přivedl objekt ten k plné platnosti.

Pokud záznamky sahají, jsou výnos a jakost Augsberského vína za posledních 10 let tyto:

1876	— 27	hektol.	— dobré.
1877	— 26	"	— dobré.
1878	— 30	"	— výborue.
1879	— 27	"	— dobré.
1880	— 30	"	— dobré.
1881	— 25	"	— méně dobré.
1882	— 32	"	— dobré.
1883	— 32	"	— výborné.
1884	— 30	"	— výborné.
1885	— 50	"	— výtečné.

Ohledně pak druhu rév, které na vinici „Augsbergu“ se nacházejí, podáváme tyto v následujícím pořadu:

1. Babovo.
2. Bodensee-Traube.
3. Prynč černý.
4. " bílý.
5. Burgundské, modré.
6. " šedivé.
7. Bukland svet nater.

věže sv. Vítké v Praze a na straně druhé pak kochati se možno pohledem na velebný obraz, jež poskytuje rozložené obrysy českého středohoří. Celý Mělník sám jakoby se stápl v zeleni viničné; tvořit město se svojí obrubou střed dlouhého pásma viničného, jež táhne se na bocích opukových břehů ve výši 218 m. nad hladinou mořskou od Všetat přes Píska, Záboř, Kly, Turbovice, přes Mělník, Šopku, Věhlovice daleko až za Liběchov.

U Všetat blíž Dřív nalezala se až do roku 1818 nejstarší česká vinice, o níž pověst vypravuje, že založena byla svatou Ludmilou. Na této vinici připravoval svatý Václav víno pro služby boží a proto jmenována byla svatováclavskou. Dle zápisek proboštství Staro-Boleslavského měla tato vinice výměry 10 jiter a dávala ročně 100 věder vína. (Obr. 1.)

Nedaleko Dřív u cesty nalézá se podnes starobylá socha sv. Václava, an víno karbuje.

Od vinice sv. Václavské na západ počínají „Červená Píska“, na něž se řadí vinice „Kelské“, dále Zábořské a Turbovské. Na vinicích těchto rodí se ta nejmenší červená vína Mělnická.

Největší rozsáhlost zaujímají vinice JJ. kníž. Jiřího z Lobkovic, tak zvaná „Mečířská“, „Turbovka“ a „Štemberka“. Ze Turbovské vinice zaujímaly rozsáhlé plochy, dokazují nejlépe v zámku Turbovickém nalézající se obrovské sklepy, do nichž pohodlně možno vozy vjížděti. V lisu na Turbovce nalézá se co starý svědek dřívějších

breit dominiert, so zwar, dass man aus seiner Zinne an schönen Frühlingstagen, wenn die Luft genug durchsichtig ist, auf der einen Seite die Thurmspitze des Prager Sct. Veits-Domes erblicken und auf der andern Seite das majestätische Bild betrachten kann, welches uns der Anblick der weiten Umrisse des böhmischen Mittelgebirges gewährt. Die ganze Stadt selbst scheint in Weinrebengrün zu schwimmen; denn die Stadt Melnik bildet mit seiner Einfassung den Mittelpunkt einer langen Reihe von Weinbergen, die sich über die Abhänge der thonschieferigen Ufer in einer Höhe von 218 M. über dem Meeresspiegel von Všetat über Píska, Záboř, Kly, Turbovice, ferner über Melnik, Šopka, Věhlovice bis weit hinter Liboch hinziehen. Bei Všetat unweit von Dřív befand sich bis zum J. 1818 der älteste Weingarten von Böhmen, von welchem die Sage geht, er sei von der heiligen Ludmila gegründet worden. Auf diesem Weinberge hat der heilige Wenzel den Wein für den Gottesdienst bereitet, daher der Name „Sct. Wenzels-Weingarten.“ Laut Aufzeichnungen der Alt-Bunzlauer Probstei hatte dieser Weinberg 10 Joch Ausmass und lieferte jährlich 100 Eimer Wein. Nahe bei Dřív befindet sich noch heute am Wege eine alterthümliche Statue, den heil. Wenzel darstellend, wie er den Wein keltert. (Bild 1.)

An den Sct. Wenzels-Weinberg reihen sich nach Westen die Weingärten „Červená Píska“, an welchen sich in weiterer Folge jene von Kel, Záboř und Turbovice anschliessen. Auf diesen Weingärten gedeihen die feinsten Sorten von Melniker Rothwein. Den grössten Flächenraum nehmen die Weingärten Seiner Durchlaucht des Fürsten Georg von Lobkowitz ein, nämlich die sogenannte „Mečířská“, „Turbovka“ und „Štemberka“. Dass die Turbowicer Weingärten einst über ausgedehnte Flächen sich erstreckt haben mochten,

8. Carmoisin, černý.
9. „ červený.
10. Catuba, americká červená
11. Ušlechtilé, muscat
12. „ červené.
13. „ vanille.
14. „ blanche.
15. „ de Paris.
16. „ de Fontenailblau.
17. Cibeba, obyčejná.
18. „ ranná.
19. „ malvaská
20. Cinyfal, obyčejný.
1. „ obrovský.
22. Cyprové.
23. Damascenské, žluté
24. Ušlechtilé, obyčejné.
25. „ vzácné.
26. „ muskatové.
27. „ červené.
28. „ krásné.
29. „ královské.
30. „ chrupavé.
31. „ s petržilovým listem.
32. Frontignac.
33. Gaisdutte, žaludové.
34. Goldentrop.
35. Greco-rosso.
36. Hamburské, muskatové.
37. „ černé.
38. Jakubské.
39. Jonaunen (hedbávné).
40. Isabella.
41. Lambert (ovečné).
42. Lipské.
43. Lacrimae Christi.
44. Lahnské.
45. Malaga.
46. Malvaské, modré.
47. „ cibeba.
48. Muškát, fialový.
49. „ černý.
50. „ žlutý.
51. „ hamburský.

52. Muškát červený.
53. „ chasslas.
54. „ vzácný.
55. „ grand cum longis acinis.
56. „ asiatský.
57. „ portugalský.
58. „ uherský.
59. „ modrý.
60. „ nádherný.
61. „ zelený.
62. „ bílý.
63. Oporto.
64. Orange.
65. Ortlieber.
66. Perské bílé.
67. Portugalské, modré.
68. „ červené.
69. Princesse.
70. Précoce de Malinge.
71. Riesling.
72. Ryvola.
73. Rumen, kraljevina.
74. Salvator.
75. Štýrské.
76. Thurand, bílý.
77. „ červený.
78. „ obrovský.
79. Tramin, obyčejný.
80. „ kořený.
81. Terre promise.
82. Tokayské.
83. Trollingské černé
84. Cinyfal, červený.
85. Kadarka modrá.
86. Hedbávné.
87. Uherské (Budínské).
88. Vavřínecké.
89. Whit Sedling.
90. Weißbrauch, černé.

Ant. Vojt. Valenta-Mělnický,
c. k. poštovní, majetník c. k. zlaté medaile,
vlastník realit a hudební skladatel.

velkolepých vinohradů, obrovský kládový lis, postavený r. 1727, jehož páka do čtverce otesaná v průměru 1 m. síly má. Pod samým Mělníkem nad hladinou Labe rozprostírají se nově založené vinice sv. „Julie“, pana J. Viktorina, s průměrnou roční úrodou 130 hl. (60 hl. burgundského, 28 hl. ryzlinku, 15 hl. tramínu, 15 hl. muškátu a 16 hl. ušlechtilého).

Severozápadně od této nalézá se vinice panství J. J. knížete J. z Lobkowicz „Svině“ zvaná. Bezprostředně pod městem leží vinice „Augsberg“¹⁾ p. Valenty, vedle této dále na východ nalézá se nově vysázená zkumná vinice vinařsko-ovocnářské školy, a ještě dále na východ nalézají se vinice s výtečnými polohami Frenclovy a Kozderovské, Beranovy a letošním rokem pro vinařskou školu zakoupené vinice a zahrady táhnoucí se až k stráni „Hadíku“ od Mělníka as 1 Km. vzdálenému.

Na jihovýchodní straně města, na pravé straně Pražské silnice nalézá se vinice Karla IV., dále „Šafránka“ a j. Severně od Mělníka poskytuje rozkošný pohled návrší Chlomecké, místy vinicemi a zahradami posázené, končící až za Liběchovem, s vinicemi barona Neuberga, dále s vinicemi J. J. kníže Jiřího z Lobkowicz (Stará, Vraždilka, Sirotčí, Dolhovka, Šindelárka a Koráb), „Klamovkou“, náležející vrchnímu řediteli panu Proškovi a jiné.

Hlavní sadbu veškerých Mělnických vinic tvoří burgundské modré, rouči zvané. Vedle druhu tohoto nalézá se v malém množství mnoho různých druhů. Z bílých vín převládá prýně (český to ryzlink).

Vino z těchto modrých hroznů vytěžené nazývá se dle města „Mělnické“ a požívá chvalné světové pověsti co víno jemné a kořenné, charakteru burgundského.

Novější dobou vysazený ryzlink a tramín našel zde i v cizině náležitý ocenění.

• Kol Mělníka pěstí se dosud vinic as na 265 hektarů, z nichž 49 hektarů připadá J. J. knížeti Jiřímu z Lobkowicz.

Že vinařství kol Mělníka muselo býti větších rozměrů, dokazuje veliký počet tak zvaných lisů, po stránkách roztroušených a veliké množství zděmi obehnaných pozemků, nyní ponějvíce již zahrad a polí.

Na Mělníku i v předměstích skorem v každém domě nalézají se sklepy; někde neobyčejných rozměrů, troji čtyřpatrové, takže možno říci, že celý Mělník stojí na nesčíslných, ve skále vytesaných sklepech, bez účelu ladem ležících, v kterých by se dalo uschovati na statisíce věder vína.

Roku 1885 v březnu otevřena vinařsko-ovocnářská škola s vyučovacím jazykem českým, jejíž účel a snaha k tomu čelí, by vinařství a ovocnictví opět se stalo vlasti naší pramenem blahobytu, kterýž na zřeteli měl při zakládání vinic slavný náš Karel IV., „Otec vlasti.“

Karel Fořt,
ředitel vinařské a ovocnářské školy
na Mělníku.

¹⁾ Na stránce 30. a 31. důkladný popis.

davon liefern das beste Zeugniß die im Schlosse Turbowic befindlichen riesenhaften Wein-Keller, in welche man mit Wagen bequem einfahren kann. Im Turbowicer Kelterhause besteht noch heutzutage als alter Zeuge von der einstigen Grossartigkeit der Weinberge eine Riesenpresse, aufgestellt im Jahre 1727, deren ins Quadrat zugehauener Hebel im Durchmesser 1 M. stark ist.

Knapp unterhalb Melnik, über dem Elbe-Niveau, erstrecken sich die neuangelegten Sect. Julia-Weingärten des Herrn J. Viktorin, deren mittlere Jahresernte 130 Hl. beträgt (60 Hl. Burgurder, 28 Hl. Riesling, 15 Hl. Traminer, 15 Hl. Muskateller und 16 Hl. Edelwein). Nordwestlich davon befindet sich der Weingarten der Herrschaft Seiner Durlaucht des Fürsten G. von Lobkowicz, „Svině“ genannt. Unmittelbar unter der Stadt liegt der Weingarten „Augsberg“, Eigenthum des Hrn. Valenta, östlich davon der neu angepflanzte Muster-Weinberg der Wein- und Obstbauschule, und noch weiter nach Osten mit ausgezeichneter Lage die Weingärten „Frenclovy“, „Kozderovské“ und „Beranové“, sowie die heuer für die Weinbauschule angekauften, bis zu dem etwa 1 Km. von Melnik entfernten Thalgehänge „Hadik“ sich hinziehenden Wein- und Obstgärten.

Südöstlich von Melnik, rechts von der Prager Strasse befindet sich der Weinberg Karls IV., weiter die „Šafránka“ u. a. Gegen Norden gewährt einen herrlichen Anblick die theilweise mit Wein- und Obstgärten bepflanzte, bis hinten Liboch sich endende Anhöhe von Chlomek mit den Weinbergen des Baron Neuberg, ferner mit jenen Seiner Durchlaucht des Fürsten Georg von Lobkowicz (Stará, Vraždilka, Sirotčí, Dolhovka, Šindelárka und Korál), mit dem Weinberge Klamovka des Oberdirectors V. Prošek u. m. a.

Die hauptsächlichste Pflanzung in den sämtlichen Weingärten von Melnik bildet die blaue Burgunder-Rebe, „rouči“ genannt. Nebst dieser Sorte sind in geringer Quantität viele andere Sorten vertreten. Unter den weissen Weinen wiegt der sog. „prýně“ (der böhmische Riesling) vor.

Der aus diesen blauen Trauben gewonnene Wein wird nach der Stadt „Melniker“ genant und erfreut sich eines guten Weltrufes als ein feiner, gewürzhafter Wein, vom Charakter des Burgunder-Weines. Der in der neueren Zeit angepflanzte Rieslinger und Traminer ist sowohl hierlands als auch im Auslande gebührend gewürdigt worden.

In der Melniker Umgegend sind noch immer gegen 365 Ha. Weingärten angebaut, wovon 49 Ha. Sr. Durchlaucht dem Fürsten G. von Lobkowicz gehören.

Dass der Weinbau um Melnik herum einst in grösseren Masstabe betrieben worden war, beweist die grosse Anzahl der sogenannten Pressen oder Kelterhäuser, sowie die vielen umfriedeten Gründe, die gegenwärtig zumeist schon in Gärten und Acker umgewandelt sind.

In Melnik und den Vororten findet man Weinkeller beinahe in jedem Hause, mitunter von ungewöhnlichen Dimensionen, drei- bis vierstöckig, so dass man sagen kann, Melnik stehe auf unzähligen, im Felsen ausgehauenen, leeren, nun zwecklosen Kellern, worin hunderttausende Eimer Wein aufbewahrt werden könnten.

Im Jahre 1885 wurde im Monate März die Wein- und Obstbauschule mit böhmischer Unterrichtssprache eröffnet, welche den Zweik zu verfolgen hat, den Wein- und Obstbau in unserem Vaterlande derart zu heben, dass er wieder ein wichtiger Factor des Wohlstandes werde, entsprechend der Intention des Gründers dieser Weinberge, unseres glorreichen Karl IV., des „Vaters des Vaterlandes“.

Karl Fořt,
Director der Wein- und Obstbauschule
in Melnik.

Vinařství na panství Lovosickém

stávalo, jak v archivu uloženými listinami dostatečně zjištěno, již r. 1248, a bylo držiteli po sobě následujícími ve větších neb menších rozměrech prováděno.

Dnes má plocha viniční výměru 10 780 hektarů.

Klimatické poměry Lovosic jsou vinařství příznivé. Průměrná roční teplota Lovosic, ležících 158 až 288 m. nad mořem, obnáší $+9.1^{\circ}\text{C}$. Průměrná teplota nejstudnějších měsíců jest -1.4°C , nejteplejších $+19.7^{\circ}\text{C}$.

Průměrný roční součet 117 dešťových dnů dává vodních sraženin 458^{mm} výše, což rozloženo na čtvrtletí, obnáší pro zimu 20.1%, jaro 23.8%, léto 35.6% a podzim 20.5%.

Jarní a podzimní mrazy objevují se zřídka.

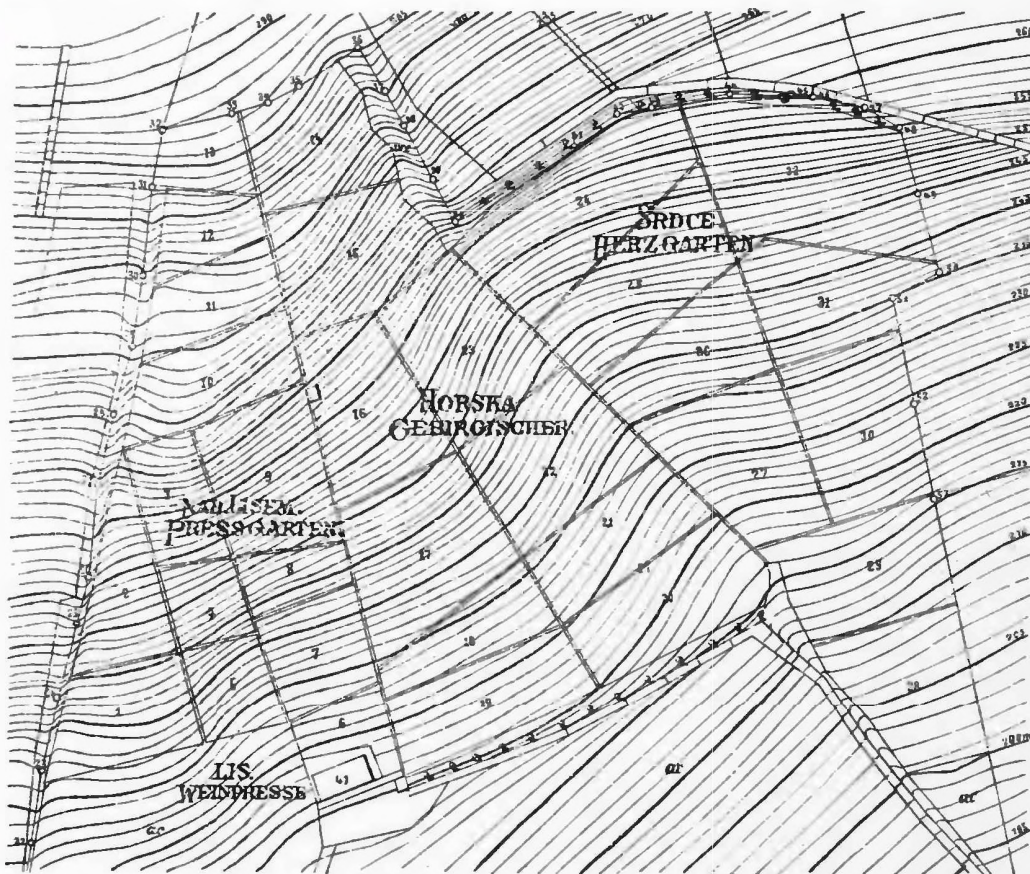
Krupobití se dostávají, ale nezpůsobila v posledních letech žádné značné škody.

Hlavní vinice leží na jižním svahu Lovoše ve výši 200—288 m. nad hladinou moře, a svah jest na obrázku jasně vyznačen.

Der Weinbau auf der Domaine Lobositz.

Wie actenmässig nachgewiesen ist, bestand der Weinbau auf der Herrschaft Lobositz bereits im Jahre 1248, und wurde seither von den verschiedenen Besitzern mit wechselnder Ausdehnung betrieben. Gegenwärtig beträgt die mit Wein bebaute Fläche 10 780 ha.

Die climatischen Verhältnisse von Lobositz sind dem Weinbaue günstig. Die mittlere Jahrestemperatur beträgt bei einer Meereshöhe von 158—288 m. $+9.1^{\circ}\text{C}$, die mittlere Temperatur des kältesten und wärmsten Monates -1.4°C , respective 19.7°C . Die mittlere Jahressumme des in durchschnittlich 117 Niederschlagstagen resultirenden Niederschlages von 458^{mm} vertheilt sich auf die Jahreszeiten in % nachstehend: Winter 20.1, Frühjahr 23.8, Sommer 35.6 und Herbst 20.5. Früh- oder Spätfröste treten selten auf, Hagelschläge kommen wol vor, haben jedoch seit vielen Jahren keinen erheblichen Schaden verursacht. Der Hauptgarten liegt am südlichen Abhange des Berges „Lobosch“ in einer Höhe von 200—288 M. über der Meeresfläche und die Terrainschichtung und Neigung erhellet am deutlichsten aus dem beigegebenen Schichtenplane.

(Obraz 9. — Bild 9.)

Vinice panství Lovosického. — Weingarten der Lobositzer Herrschaft.

Co se dotýče geolog. poměrů, tu leží dolní díl vinice na kvádrovém pískovci a jen malý díl na opuce. Hranici tvoří čára od mezníku 31. ku 38.

Ornice, povstala zvětráním uvedených hornin a ze splavenin čedičových, jest lehce k spracování a velmi

Was die geologischen Verhältnisse betrifft, so liegt der grössere untere Theil im Quadermergel, und nur ein kleiner Theil im Plänkalk. Die Grenze bildet eine etwa vom Grenzsteine Nr. 31 querüber zum Grenzsteine Nr. 38 gezogene Linie. Verwitterungsproducte dieser Secundär-Ablagerung vermischt mit Abschwemmungen von Basalt

úrodná. Počet keřů ve vinici obnáší 100.000 kusů a jsou zastoupeny následující druhy:

modré a bílé burgundské,
zelený a černý cinyfál,
tramín a ryzlink.

V menší míře jest zde též ušlechtilé, portugalské, muškátové a j., kteréž se více nerozmnožují.

Vinobraní spadá do druhé polovice října a dává v průměru 120 hl. bílého a 20 hl. červeného vína.

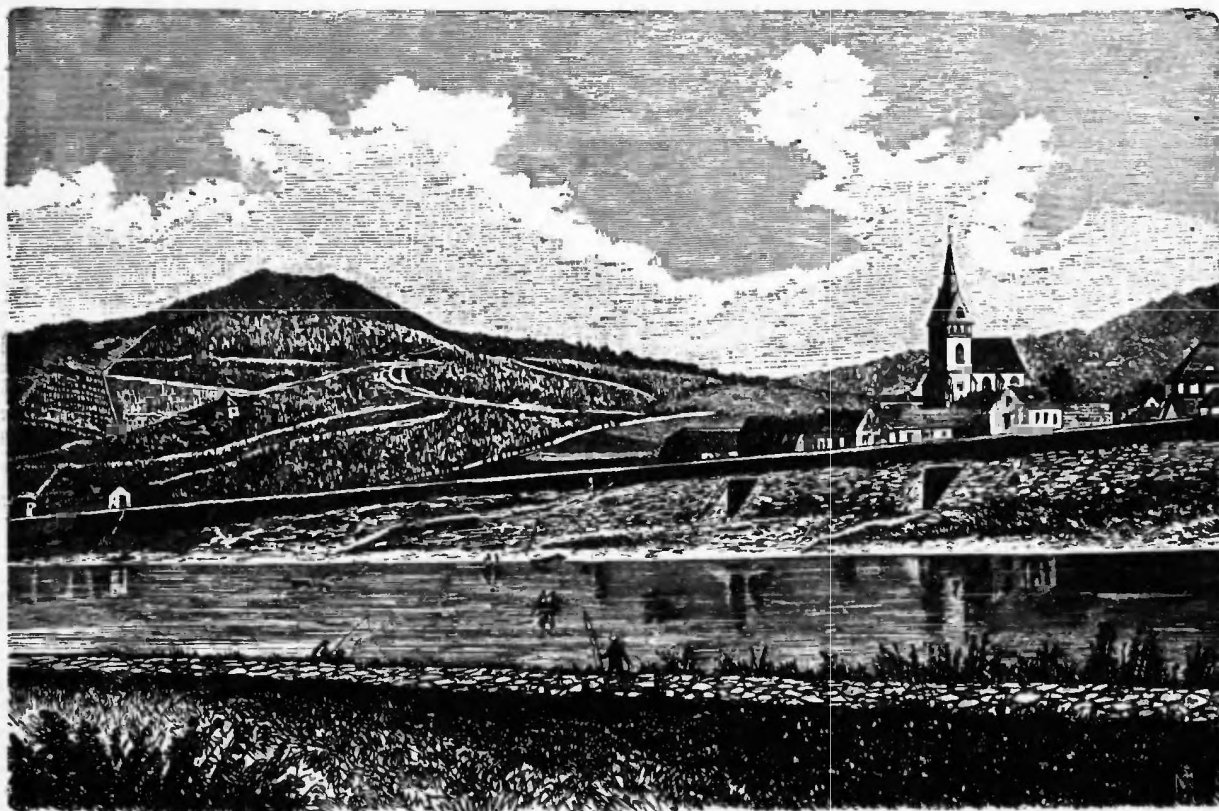
Mošt vykazuje v průměru nejméně 17% cukru.

bilden die Krumme von mässiger Tiefgründigkeit. Dem Gefüge nach ist der Boden wenig bündig, daher leicht zu bearbeiten.

Die Zahl der Stöcke beträgt 100.000. Was die angebauten Traubensorten betrifft, so sind sie der Hauptsache nach: weisser und blauer Burgunder, grüner und schwarzer Sylvaner, endlich Traminer und Riesling. Von anderen Sorten finden sich noch: Gutedel, Portugieser und Muskateller, und einige von minderer Güte, deren Cultur nicht mehr fortgesetzt wird.

Die Weinlese fällt in die zweite Hälfte des Oktobers und beträgt die ganze Mostausbeute durchschnittlich 120 Hl. von weissen und 20 Hl. von rothen Trauben.

Der Zuckergehalt des Mostes beträgt im Durchschnitte nicht unter 17%.

(Obraz 10. — Bild 10.)

Velké Žernoseky. — Gross-Czernosek.

Velké Žernoseky.

Jedeme-li po státní dráze od Lovosic malebným údolím dolů, spatříme na pravém břehu Labe staroslavnou, malou, dle vábné chrámové věže z daleka znalou vísku „Velké Žernoseky.“

Dokud dráha severozápadní vystavěna nebyla (1872 až 1873), spatřovaly se stavení víska té od břehu labského, nyní zakrývá je vysoký násyp dráhy a jen výše ležící domy vyčnívají.

Gross-Czernosek.

Wenn man auf der Staatseisenbahn von Lobositz aus, das an schönen, malerischen Parthien so reiche Elbethal durchfährt, so erblickt man am rechten Ufer der stolz dahinfließenden Elbe ein kleines, unscheinbares Dorf — das durch seinen Wein berühmte Gross-Czernosek. Vor dem Baue der Nordwestbahn (im Jahre 1872—1873) waren die Häuser bis zur Elbe sichtbar, nun jedoch ist der Ort vom Bahnkörper umgürtet, und es ragt nur die Kirche und die höher gelegenen Gebäude hervor. Das Dorf lehnt sich an

Vesnička stojí při kostelním vrchu; severovýchodně od kostela zvedá se neckovité údolí, k tak zvanému Kamýku, se zříceninami hradu.

Po obou stranách Žernosek leží pečlivě pěstované vinice s jihozápadním sklonem „malá a velká Vendula,“ s jihovýchodním sklonem „kostelní vrch.“ Oboje polohy mají odraz slunečních paprskův od Labe.

Velké Žerušky, jak již řečeno, jsou proslaveny svým vinařstvím, a již v 11. století zde réva pěstována.

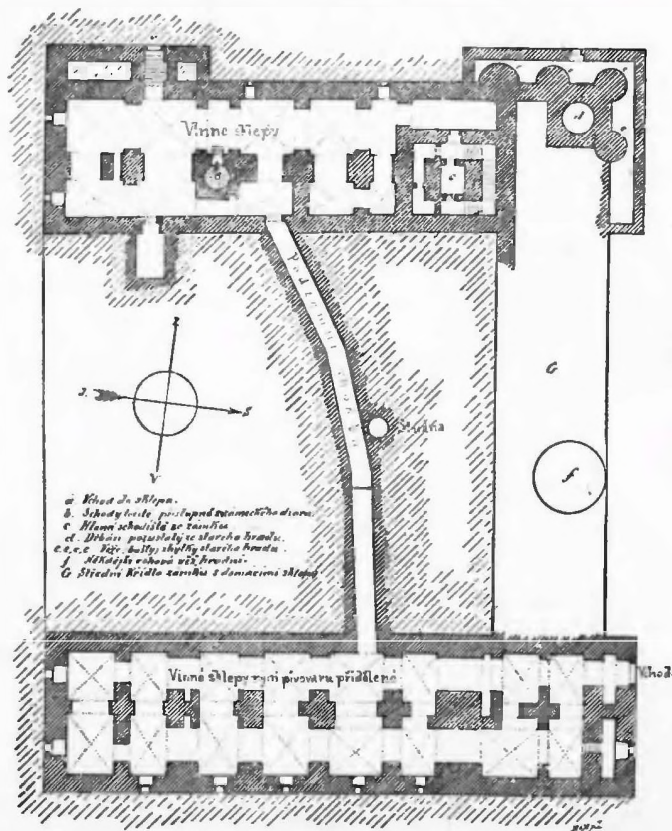
Nynější znamenité sklepy nabyly objemnosti v době, kdy panství přešlo v majetek rodiny říšských hrabat z Nostitz-Rhineků (1667), kteří pečovali nejen o zvětšení vinařství, ale i o to, aby dobrá pověst „žerno-seckého“ se utvrdila a zachovala.

den sogenannten „Kirchberg“ an, und nordöstlich oberhalb der Kirche zieht sich eine ansteigende Thalmulde zu dem eben so schön gelegenen Orte „Kamyk“ mit der noch bestehenden Burgruine gleichen Namens empor. — Zu beiden Seiten südwestlich von Gross-Czernosek liegen die wohlgepflegten Weingärten der „grosse und kleine Wendulle“ genannten Flur, südöstlich die Weinberge der Flur am „Kirchberge.“ Auf beide Weinfluren sendet die Sonne ihre Strahlen nicht nur direct, sondern auch indirect durch den Reflex des Sonnenlichtes von dem blanken Spiegel des vorbeifliessenden Elbflusses.

Gross-Czernosek ist, wie eben gesagt, wegen seines Weinbaues berühmt, und findet die Weincultur hier schon im 12. Jahrhunderte Erwähnung. Die jetzt vorhandenen Weinkeller verdanken ihren Ursprung der reichsgräflichen Familie von Nostitz-Rhienek, welche Czernosek schon im Jahre 1667 käuflich erworben, seit dieser Zeit für die Erweiterung der Weingärten gesorgt und den guten Ruf des „Czernoseker“ begründet und bewahrt hat.

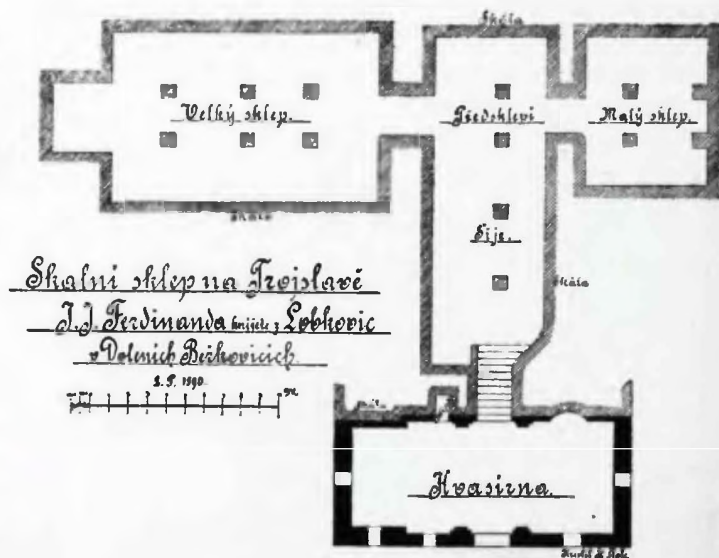
Vinařství knížete Morice z Lobkovic v Roudnici.

Fürst Moritz Lobkovic'scher Weinbau in Raudnic.

Vinařství prince Ferdinanda z Lobkovic v Dol. Beřkovicích.

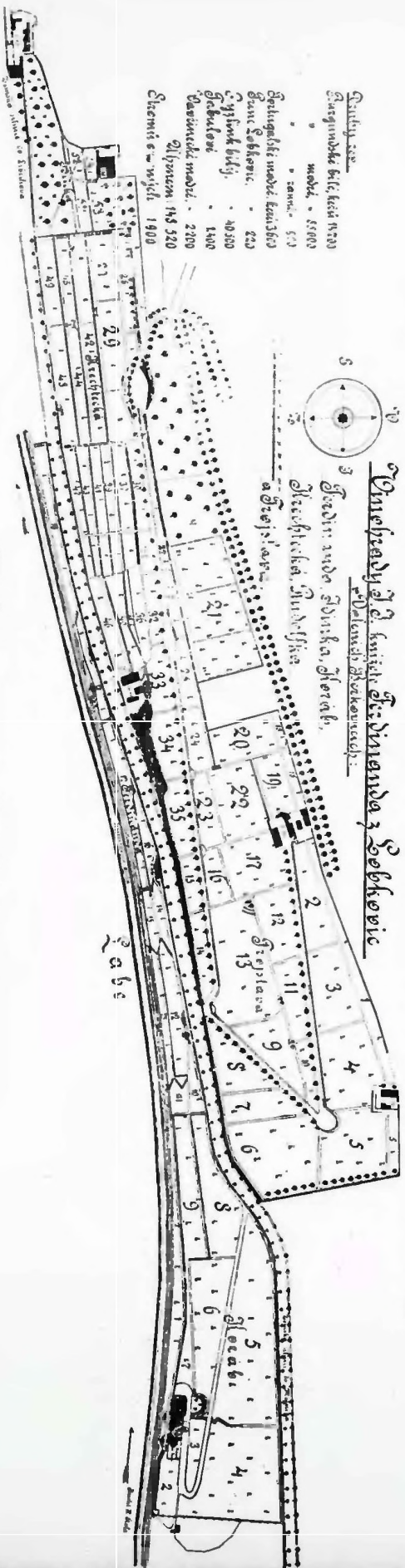
Prinz Ferdinand Lobkovic'scher Weinbau in Unter-Beřkovic.

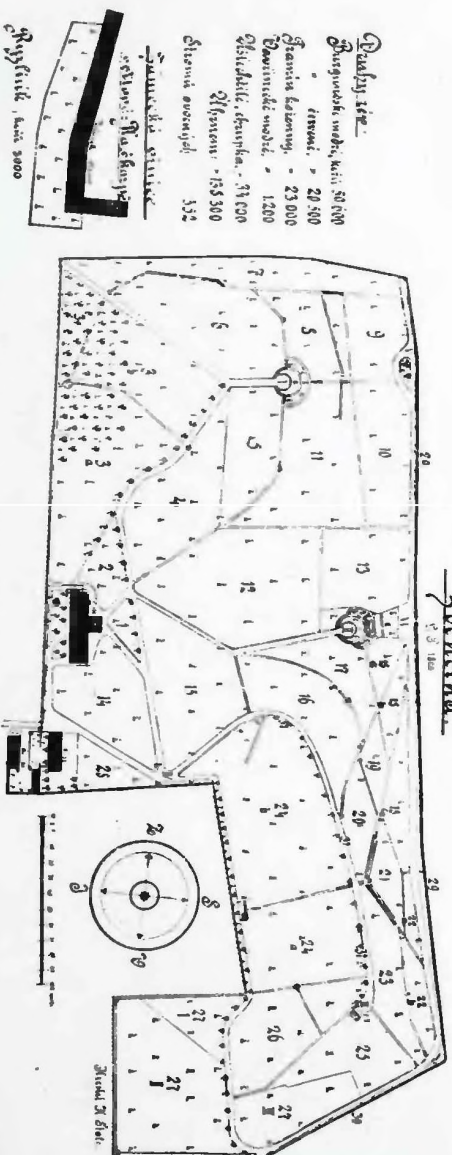
Skalni sklep. — Felsenkeller.

Zámecký sklep v Roudnici. — Schlosskeller in Raudnic.

Ministrův princ Ferdinand z Lobkovic v Dolních Bělkovicích. — Prinz Ferdinand Lobkovic'scher Weinbau in Unter-Belkovic.

Vinohrad: **Trojslava, 13 ha.** Katastrální obec: **Vehlovice.**
Weinberg: **Katastralgemeinde:**

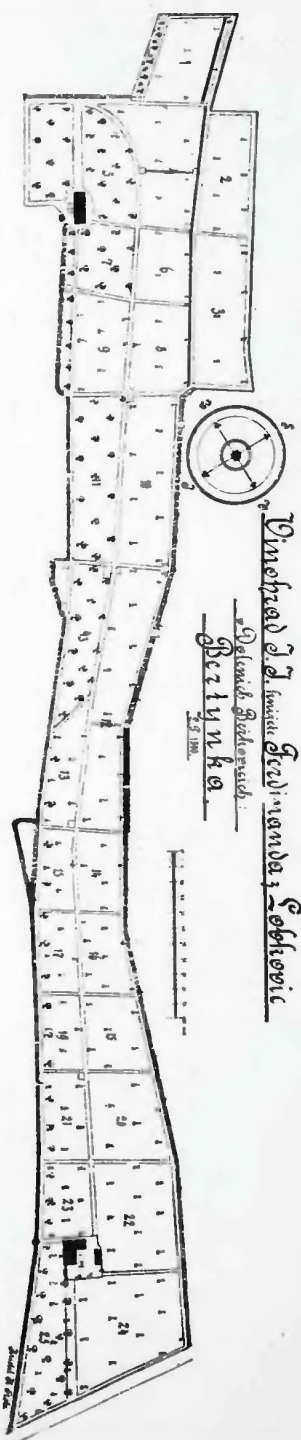
[illegible]

Vinohrad:	Zděňčina, 12 ha.	Katastrální obec:	Čitov.
Weinberg:		Katastralgemeinde:	

Vinárství prince Ferdinanda z Lobkovic v Dolních Beřkovicích. — Prinz Ferdinand Lobkowitz'scher Weinbau in Unter-Beřkovic.

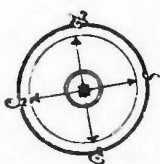
Vinohrady z let:

Prvního roku: kletí 40 000	
Druhého roku: " 9 500	
Třetího roku: " 2 500	
Ostatní: " 59 400	
Společný výnos:	100 000

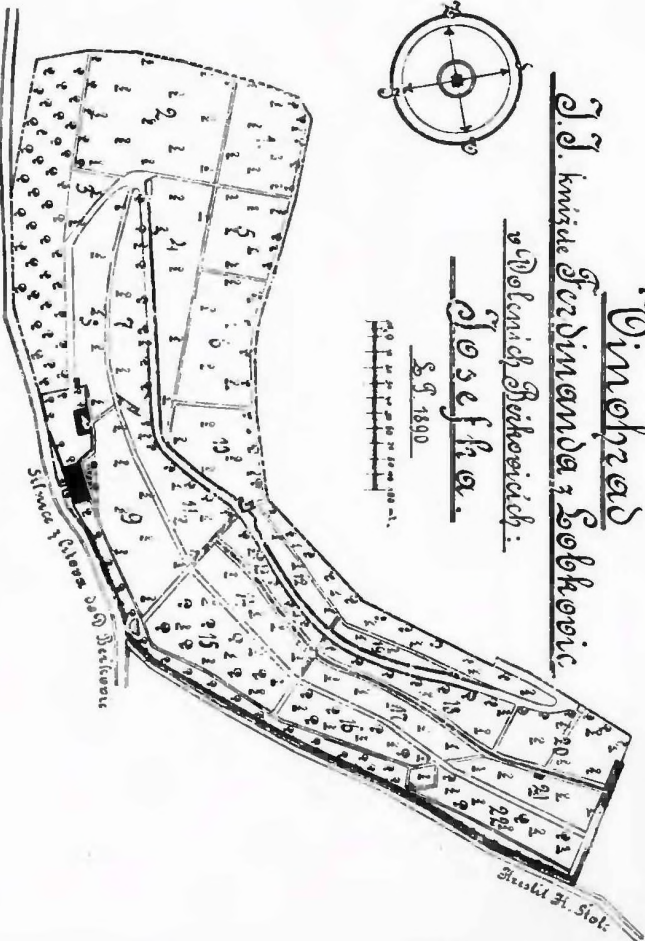

Vinohrad: **Berýnka**, 7 ha. Katastrální obec: **Bečlín**.
Weinberg: **Berýnka**, 7 ha. Katastralgemeinde: **Bečlín**.

Vinohrad v Dolních Beřkovicích z let 1890.

1890

Vinohrad: **Josefka** 8 ha. Katastrální obec: **Dolní Beřkovic**.
Weinberg: **Josefka** 8 ha. Katastralgemeinde: **Dolní Beřkovic**.

Vinohrad „Sv. Julie.“

Vinohrad sv. Julie byl nynějším majitelem panem Josefem Victorinem založen na původně holém svahu, čímž tento v jednu z nejkrásnějších hor viničných přeměněn byl, a tím jihozápadnímu sklonu Mělníka nejmalebnější ozdoba dána.

Bezprostředně od labského břehu zdvihá se arrondovaný majetek až do výše 50 metrů nad hladinu vodní. Nejvyšší bod vinohradu jest korunován nově vystavěnou villou „Sv. Julie,“ která bezprostředně s městem Mělníkem hraničí.

Vinná sadba sestává většinou z modrého burgundského, dále z rýzlinku, tramínu a muškátu, kterýž poslední druh tvoří desertní víno, specialitu vinohradu. Mimo to jsou na rozsáhlých odrách pěstěny nejušlechtlejší hrozny tabulové velmi četných druhů.

Vedle vinařství jest též ovocnictví, jmenovitě poslední léta pěstění stromů na odrách značná pozornost věnována, tak že se vedle nejušlechtlejších tabulových broznů nejcénnější ovocné druhy na tomto majetku nacházejí.

Zdejší sklepy s nadzemním profilem, které r. 1886 dle plánů nynějšího správce pana Prossera byly vystavěny a všem požadavkům racionálního sklepnictví vyhovují, těší se častým návštěvám cizinců.

Veškerý sklep může pojmuti 6000 hektolitřů vína. Postranní zdi jsou opatřeny izolujícími dutinami, a klenutí na traversách jest pokryto na metr vysokou vrstvou rašeliny, nad kterou se půda nalézá.

Vlastní sklep sestává ze dvou oddělení, ku kterým kvasírna, sklep láhvový a sklep teplý pro mladá vína příleží.

Betonová dlažba jest ve všech místnostech opatřena sklonem k uzavřenému odvodnímu kanálu, tak že rychlé a důkladné čišění sklepů umožněno jest. Toto zařízení má i tu výhodu, že unikající víno z poškozených sudů možno zachytiti.

Veškerá sklepní oddělení jsou okružními a ventilačními kanály s ústředním topením (Hauberův patent) spojena, může se tudíž teplota veškerých prostor dle libosti říditi. —

U sklepů zřízena jest bednárna a octárna ku spracování odpadků sklepních.

Das Weingut „St. Julien.“

Ursprünglich eine gröstentheils kahle Berglehne wurde das in neuerer Zeit sogenannte Weingut St. Julien durch den gegenwärtigen Besitzer Herrn Josef Victorin in eines der prächtigsten Weingebirge umgewandelt und hiedurch der südwestlichen Abdachung des rebenbeplanten Melniker Berges die schönste Dekoration gegeben.

Unmittelbar vom Elbeufer ansteigend erhebt sich die arrondirte Besizung bis zu 50 Meter über den Wasserspiegel der Elbe und wird der höchste Punkt des Weingutes durch die neuerbaute Villa St. Julien, welche an die Stadt Melnik anschliesst, — gekrönt.

Der Reebatz besteht gröstentheils aus blauen Burgunder, ferner Riesling, Traminer und Muskateller, welche letztere Sorte als Dessertwein eine Spezialität des Weingutes bildet. Ausserdem werden an den ausgedehnten Spalieren die edelsten Tafeltrauben in überaus zahlreichen Sorten gezogen.

Neben dem Weinbaue wird auch der Obstkultur und in letzteren Jahren namentlich der Spalierbaumzucht grosse Aufmerksamkeit zugewendet, so dass sich ausser den werthvollsten Tafeltrauben auch die edelsten Obstsorten auf der Besizung vorfinden.

Sehenswerth und von Fremden vielfach besucht ist die im Jahre 1886, nach den Plänen des gegenwärtigen Verwalters Herrn Prosser, aus Sandsteinquadern, erbaute Kellerei mit oberirdischem Profil, welche in ihrer inneren Einrichtung allen Anforderungen, — die man an eine rationelle Kellereiwirtschaft stellt, — vollkommen entspricht.

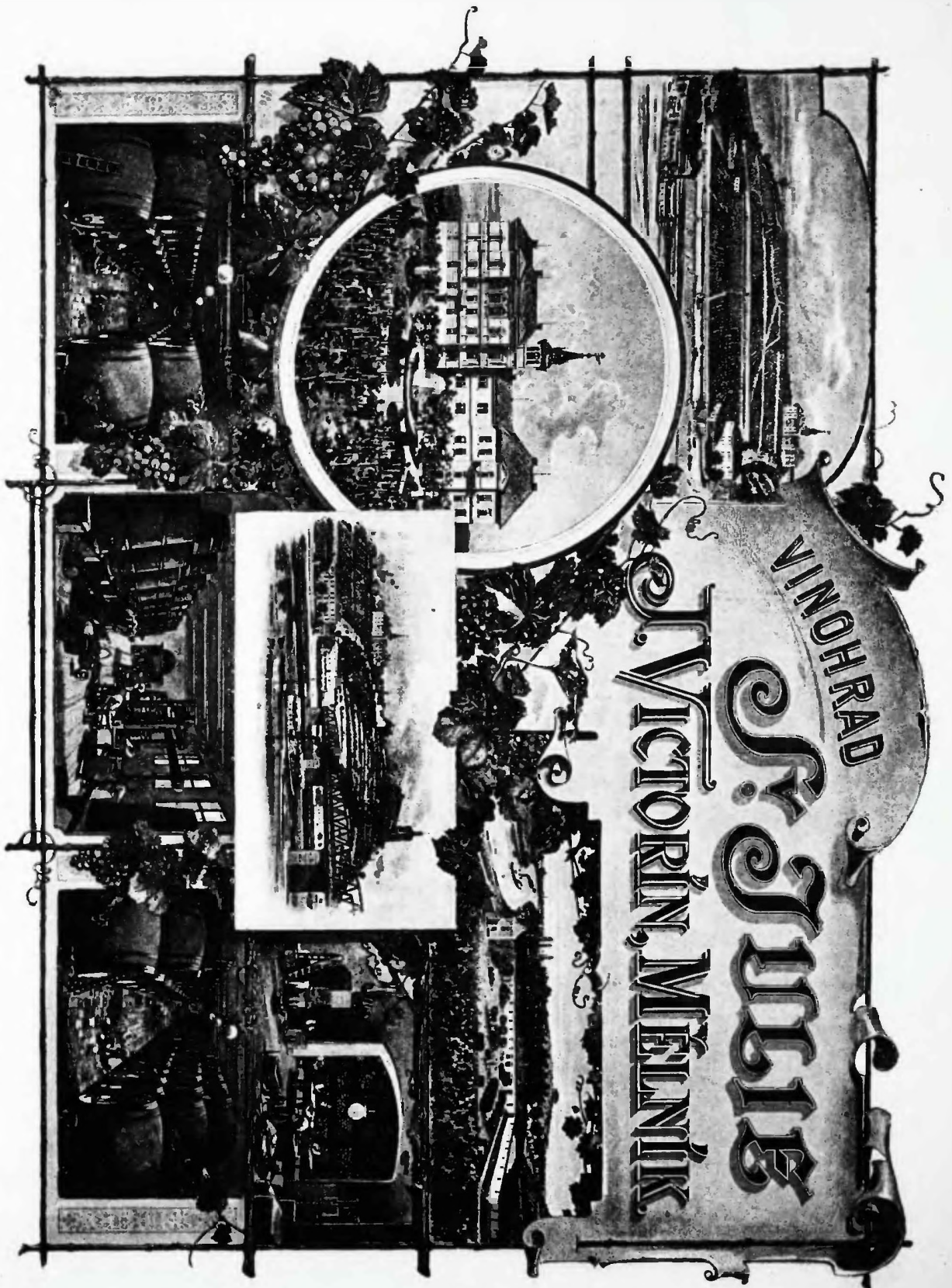
Die gesammte Kellereianlage hat einen Fassungsraum von 6000 Hklt. und sind die Seitenmauern mit isolirenden Zwischenräumen versehen, während die auf Traversen gewölbte Decke mit einer 1 Mtr. hohen Torfschichte belegt ist, über welche sich der Bodenraum ausbreitet.

Die eigentliche Lagerkellerei besteht aus 2 Abtheilungen, an welche sich der Flaschenkeller, die Gährhalle und der Warmkeller für Jungweine anschliesst.

Die betonisirte Sohle hat aus allen Räumen eine Neigung nach einem schliessbaren Abzugskanal, so dass eine rasche und gründliche Reinigung leicht möglich ist; andererseits aber bei einem eventuellen Abspringen eines Fassreifens der auslaufende Wein vor dem Abzugsrohre stehen bleiben müsste.

Sämmtliche Kellereiabtheilungen sind durch Cirkulations- und Ventilationskanäle mit einer Central-Heizanlage (Hauber's Patent) verbunden, und kann daher die Temperatur der einzelnen Räume jederzeit nach Belieben regulirt werden.

Schliesslich sei noch die zur Kellerei gehörige Binderei und Essigstube erwähnt, in welcher letzterer die bei der Kellereiwirtschaft sich ergebenden Abfälle verworthen werden.

Vinářství p. Jos. Victorina na Mělníce — Weinbau und Kellerwirtschaft des Herrn Jos. Victorin in Mělník.

Dodatek k rozborům vín. —

Běžné číslo — Post-Nro.	Rok rozboru Analysirt im Jahre	Druh Weinsorte	Roknř — Jahrgang	Barva Farbe	Huťnřta při 15-5° C Specificches Gewicht bei 15-5° C	Lih — Alkohol	Extrakt	Věkteré kyseliny přepočtené na vinou Gesammelte überführt auf Weinsäure	Těkavé kyseliny na octovon přepočtené Flüchtige Säuren überführt auf Essigsäure	Vinový kámen Weinstein	Kyselina vinová Weinsäure	Kyselina volná Freie Säure	Trislovina Tannin	Bilkovina Albuminate	Dusík Stickstoff	Látky dusíkaté N $\times \frac{6.25}{100}$ Stickstoff-Verbindungen	Popel — Asche	Glycerin
v grammech ve 100 cm ³ vína při 15-5° C. in Grammen in 100 Cm ³ Wein bei 15-5° C																		
1	1889	Trojslavský samotok kníž. z D. Beřkovic.	1885	červená roth	0.9943	9.43	2.70	0.76	0.10	0.25	0.01	—	—	—	—	—	0.19	0.91
2	1889	Mělnický samotok knížecí z D. Beřkovic.	1884	červená roth	0.9962	8.70	2.50	0.68	0.10	0.21	0.05	—	0.11	—	—	—	0.23	0.72
3	1889	Mělnický stolní kníž. D. Beřk.	1883	červená roth	0.9966	8.98	2.68	0.81	0.07	0.28	0.02	—	0.28	—	—	—	0.25	0.63
4	1889	Tramř. Vinohrad sv. Julie	—	bílá weiss	0.9957	7.86	2.16	0.75	0.08	0.32	0.13	—	0.02	—	0.026	0.1625	0.17	0.79
5	1889	Ryzlink kabinetní. Vinohrad sv. Julie	—	bílá weiss	0.9940	9.40	2.06	0.70	0.08	0.42	0.07	—	0.002	—	0.022	0.1375	0.17	0.62
6	1889	Mělnický samotok. Vinohrad sv. Julie	—	červená roth	0.9915	10.41	1.97	0.92	0.10	0.30	0.15	—	0.10	—	0.018	1.1125	0.21	0.58
582	1884	Labřn. D. Beřkovic*) kníž.	1876	řlutavá gelb	0.994	9.08	2.23	0.58	—	—	—	—	0.0192	0.216	—	—	0.135	—

*) Dobře, dosti silné a plné víno bílé, aromatické. — Guter Weisswein, ziemlich stark, voll, aromatisch).

Třebeňické vinařství.

Třebeňické vinařství, jsouc od přírody výhodnou polohou a mírným podnebím příznivě obmyřleno, sahá svými začátky do nejstarřích dob. V nejstarří knize Třebeňické posledních pořizení a zápisů z roku 1434 nalézáme některé zápisy s výslovným zněním na „staré“ vinice. Kdybychom tyto staré vinice jenom na 60 roků odhadli, což při tehdejším udržování vinic děláním rozvodů není přehřáno, mohli bychom první historicky zjiřtěné třebeňické vinice položitř do druhé polovice 14. století.

V době 15. století napočteno dle nejstarřích Třebeňických knih 70 zápisů na vinice.

•Druhé období třebeňického vinařství v století 16. a 17. zanechalo nám již tré obsáhlých zápisních knih na vinice, a sice z roku 1556 a 1612. *)

Jediná viničná kniha z roku 1556 pojímá 380 zápisů na vinice, jichž cena dle tehdejšiho odhadování na 20.900 kop mřsenských grořů čili 42.636 zlatých r. č. by se páčila. V Třebeňické viničné knize z roku 1612 napočteno 325 vinic, jež drželo 211 majitelů v řuhrné ceně 26.847 kop mřsenských čili 64.320 zlatých r. č. Tuto dobu třebeňického vinařství lze nazvatř dobou nej-

Der Třebeňitzer Weinbau.

Der Třebeňitzer Weinbau, begünstigt durch eine von Natur günstige Lage und mildes Klima, reicht seinem Ursprunge nach weit in das 14. Jahrhundert zurück. Im ältesten Třebeňitzer Buche über testamentarische und andere Eintragungen vom Jahre 1834 finden sich Stellen vor, die ausdrücklich von alten Weinbergen handeln. Wenn wir den Bestand dieser alten Weinberge nur auf 60 Jahre veranschlagen, was bei der damals üblichen Culturart, dem Verjüngen der Weinberge durch Vergruben, keineswegs überhalten erscheint, so können wir den historisch erwiesenen Ursprung in die zweite Hälfte des 14. Jahrhunderts fallend annehmen.

Im 15. Jahrhunderte finden sich in den ältesten Třebeňitzer Büchern 70 Eintragungen über Weinberge vor.

Die zweite Periode des Třebeňitzer Weinbaues im 16. und 17. Jahrhunderte hinterliess uns drei ausführliche Vormerkbücher über Weinberge, und zwar aus den Jahren 1556 und 1612. *) Ein einziges Weinbergsbuch vom Jahre 1556 umfasst 380 Eintragungen über Weinberge, deren Werth auf 20.900 Schock Meissner Groschen, gleich 42.636 Gulden österr. Whg., veranschlagt war. Im Třebeňitzer Buche vom Jahre 1612 finden wir 325 Weinberge mit 211 Besitzern im Gesammtwerthe von 26.847 Schock Meissner Groschen, gleich 64.320

*) Jak tyto knihy viničné, tak i knihy z roku 1434 výře jmenované chová Třebeňické museum.

*) Die Weinbergsbücher und die Bücher vom Jahre 1434 werden im Třebeňitzer Museum aufbewahrt.

Nachtrag zu den Weinanalysen.

Vápno CaO Kalk		Magnesie MgO		Draslo K ₂ O Kali		Kys. železitý a hlinitý Fe ₂ O ₃ , Al ₂ O ₃ Eisenoxyd n. Thonerde		Kyselina fosforečná P ₂ O ₅ Phosphor- säure		Kyselina sí- rová SO ₃ Schwefel- säure		Chlor Cl		Polarisace Polarisation	Pomer 100 d. lba ku glycerinu Verhältniss des Glycerins zu 100 Alkohol	Pomer dusiku ku 100 d. ex- traktu — Verhältniss des Stick- stoffes zu 100 Extract	Analytik Analytiker	Výdatek Auszug
ve vině im Weine	v popeln in der Asche	ve vině im Weine	v popeln in der Asche	ve vině im Weine	v popeln in der Asche	ve vině im Weine	v popeln in der Asche	ve vině im Weine	v popeln in der Asche	ve vině im Weine	v popeln in der Asche	ve vině im Weine	v popeln in der Asche					
0.006	8.16	0.015	7.89	Neurčeno Nicht bestimmt	Neurčeno Nicht bestimmt	0.002	1.05	0.04	21.05	0.018	9.42	0.002	1.05	±	9.6	—	Josef Klaudi	Chemické listy, roč. XIV. č. IX.
0.008	8.48	0.013	5.65			0.004	1.73	0.032	13.91	0.02	8.69	0.005	2.17	±	8.2	—	"	
0.01	4.00	0.019	7.60			0.002	0.8	0.05	20.00	0.02	8.00	0.001	0.4	±	5.9	—	"	
0.009	5.29	0.019	11.17			0.002	1.18	0.04	23.53	0.02	11.76	0.006	3.53	0.17 W	10.7	1.20	"	
0.009	5.29	0.012	7.06			0.004	23.53	0.005	2.94	0.02	11.76	0.005	2.94	±	6.6	1.06	"	
0.007	3.33	0.016	7.62	0.09	42.86	0.001	0.48	0.04	19.05	0.02	9.52	0.008	3.81	±	5.6	0.91	"	Mittelst. d. Versuchst. in Kloster- neub., 1863
—	—	—	—	0.063	46.66	—	—	0.029	21.46	0.025	18.96	—	—	—	—	—	E. Kayser	

většího rozkvětu. odkudž počíná znenáhly úpadek vinického hospodářství v Třebenicích, beroucí svou příčinu jednak v pohromách válečných, jež celou českou vlast stihaly, jednak na špatném zdělávání vinic, kterým v hubené a vyssáté půdě již ani rozvozy nepomáhaly.

Počátkem 18. století spatřujeme Třebenické vinice současně s blahobytem města vůbec jak v ohledu hmotném, tak národním a politickém v úplném úpadku. V r. 1713 vykazují úřední data 129 strychů vinic dělaných, 13 strychů ladových a 213 strychů vytlučených.

V roce 1785 náleželo 42 majitelům 138 vinic ve výměře 35 jiter 247□°, jichž výtěžek odhadnut na 233 věder.

V nejnovější pak době činí výměra všech vinic v Třebenicích 4 jitra 12□°, jež drží 25 majitelů. Tyto veskrze malé vinice leží všechny na jihozápadním úpatí vrchu Košťálova, jsouce téměř výhradně posázeny prynčem, cinyfálem zeleným a burgundským modrým. Největší vinice obnáší 650□° a nejmenší 15□°.

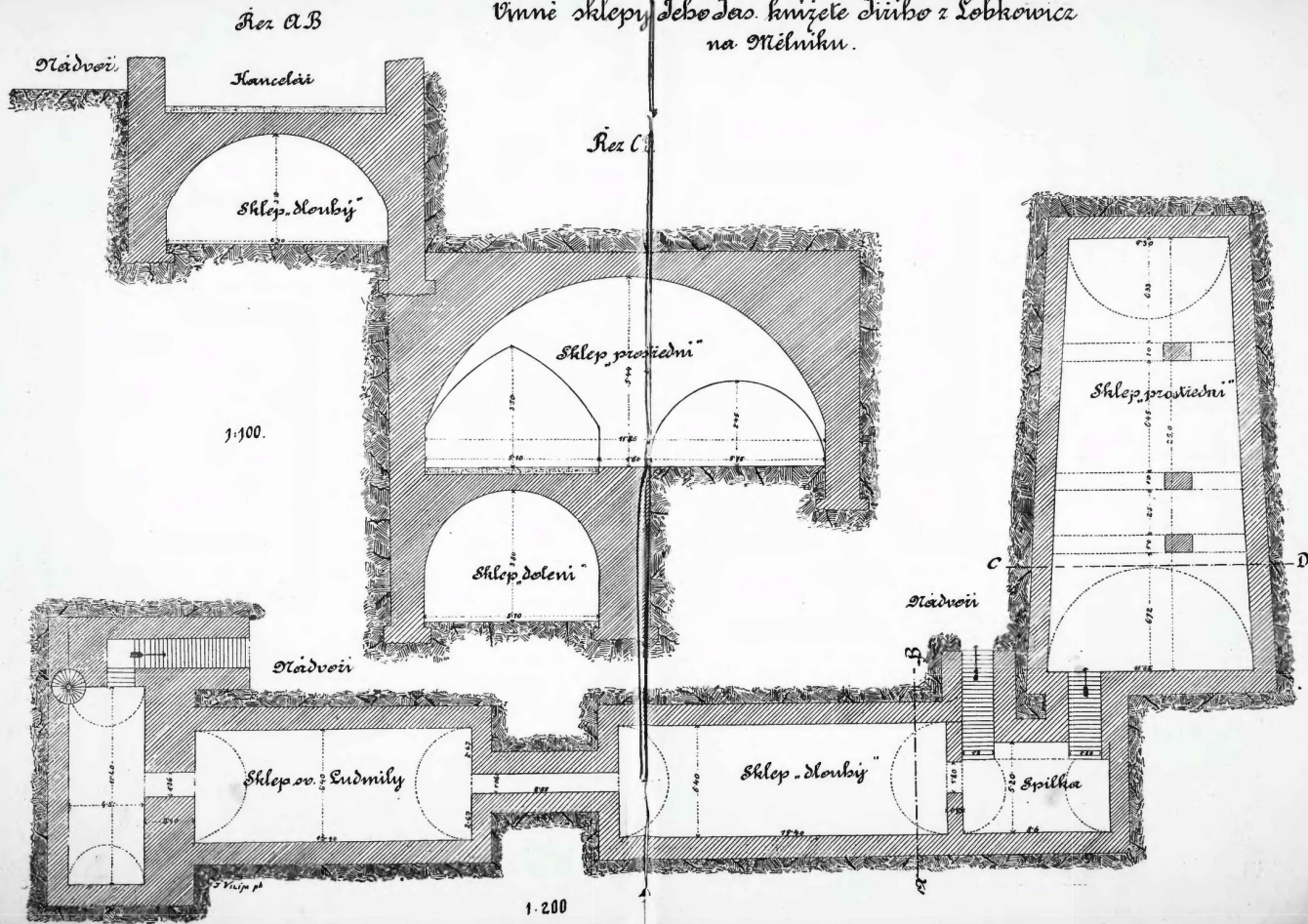
Vino Třebenické za dřívějších dob bylo po vlastech českých chvalně známo a vedl se s ním čilý obchod. Sám zakladatel viničních knih, Jakub Horčický z Tepence, hejtman kláštera svatého Jiří na hradě pražském v předmluvě k těmto knihám velebí vino Třebenické, dokládaje: „Vína Třebenská jsou trvanlivá a k pití velmi libá. Jestliže do dvou let budou ležeti, budou jako Rakouská, pakli do tří let jako nejlepší Uherský víno budou. A to jsem vskutku zkusal.“

S úpadkem národnosti české a blahobytu, klesalo a zanikalo na Třebenště také vinařství, doufejme, že

Gulden ö. W., angeführt. Dies war die Glanzperiode des Třebenitzer Weinbaues. Von da an beginnt der allmähliche Verfall desselben. Die in unserem Vaterlande folgenden Kriege, welche jahrelang unsere heimischen Gefilde durchtobten, der Rückgang jeglicher friedlichen Beschäftigung überhaupt, zugleich auch die schlechte, unzureichende Bearbeitung und Düngung der Weinberge, so dass selbst das Verjüngen derselben die Erträge nicht mehr zu heben vermochte, beschleunigte, wie allerwärts, auch hier den Niedergang des Weinbaues und so sehen wir am Anfange des 18. Jahrhunderts den Třebenitzer Weinbau im Vereine mit dem Wohlstande der Stadt überhaupt, sowohl in materieller als nationeler und politischer Hinsicht, dem vollständigen Verfall entgegenzueilen. Im Jahre 1713 gab es nach amtlichen Daten nur noch 129 Strich cultivirte, 13 Strich brache und 213 Strich ausgerodete Weinberge. Im Jahre 1785 besaßen 42 Eigenthümer 138 Weinberge in dem Ausmasse von 35 Joch 247□°, deren Ertrag auf 233 Eimer veranschlagt war. In neuester Zeit beträgt das Ausmass der Třebenitzer Weinberge nunmehr 4 Joch 12□°, welche 25 Besitzer innehaben. Diese durchwegs kleinen Weinberge liegen am südwestlichen Fusse des Berges „Košťál“ und sind fast ausschliesslich mit Prynč Sylvaner und blauem Burgunder bepflanzt. Der grösste Weinberg misst 650□°, der kleinste 15□°.

Der Třebenitzer Wein war früherer Zeit in den böhmischen Ländern rühmlichst bekannt und wurde mit ihm ein reger Handel getrieben. Selbst der Gründer der Weinbergsbücher Jakob Horčický von Tepenec, Hauptmann des Klosters zum hl. Georg in der Prager, Burg, lobt in der Einleitung den Třebenitzer Wein mit folgenden Worten: „Der Třebenitzer Wein ist haltbar und zum Trinken lieblich. Wenn man ihn 2 Jahre liegen lässt, gleicht er dem Oesterreicher und nach 3 Jahren dem besten Ungar-Wein. Und diess kann ich durch eigene Erfahrung bestätigen.“ — Mit dem Verfall der

Vnné sklepy Jebo Jas. knížete Jiřího z Lobkowitza
na Mělníku.

usilovné snaze v nejnovější době se podaří občanstvu přiblížit se ku skvělým vzorům domácí statečnosti občanské dob šťastnějších a že pak také vinařství Třebnickému utěšenější doba zasvitne.

Dr. Pařík.

böhmischen Nation und des Wohlstandes sank und verfiel auch der Třebeňitzer Weinbau.

Hoffen wir, dass es dem kräftigen Streben der Neuzeit gelingen werde, die Liebe zum Weinbaue wieder zubeleben und dass dann auch eine bessere Zeit dem Třebeňitzer Weinbaue erblühen wird.

Dr. Pařík.

Vinařství J. J. knížete Jiřího z Lobkovicz na Mělníku.

Viničné hospodářství u velkostatku Mělnického jest co do rozlohy jedno z největších v Čechách, pěstí se tu pod vlastní správou vinice na 86 jitrech (49 ha).

Vrchní řízení má správce vinic a sklepů, k jehož ruce stojí kontrolor, 6 vinařů a 2 bednáři. Celkový správní náklad obnáší do roka průměrně 25.000 zl.

Vinice samy záleží z více oddělení, a sice: Východně od Mělníka rozprostírá se nad Klemí, na návrší proti jihu obráceném tak zvaná vinice „Šternberka“ (Sternberg), mající výměry $5\frac{1}{4}$ jitra. Blíže k Mělníku nalézá se v široké, proti východním větrům chráněné a přímo k jihu obrácené prorvé vinice „Mečířská“, nad ní pak vinice „Turbovská“.

Vinice „Mečířská“, jinak též vinice „u Červené studně“ zvaná, měří 7 jiter a vyznamenává se pozoruhodnou bujností vegetační.

Vinice „Turbovská“, rozprostírající se pod bývalým zámkem Turbovským, zaujímá plochu $14\frac{3}{4}$ jitra, honosí se nevšední úrodností.

Ještě blíže k Mělníku leží pak vinice „Riegelsteinská“ (Riegelstein) ve výměře $2\frac{1}{2}$ jitra.

Poloha, v níž tyto čtyry vinice se nalézají, jest od pradávna dle místních tradic považována za nejvhodnější k pěstění révy Burgundské modré, „roučí“ zvané. Rodí se tu víno na kyselinu fosforečnou nejbohatší.

Popel vína z naznačených poloh obsahuje totiž $21\frac{1}{2}\%$ kyseliny fosforečné, množství to zajisté nadobyté, vyskytující se toliko při vinech rýnských a těžkých vinech tokajských.

Na severozápad od Mělníka pod Chlolkem rozprostírají se pak další vinice panství Mělnického „Stará s Vraždílkou“, ve výměře 15 jiter.

Blíže k Mlázicům leží vinice „Siroťčí“ $17\frac{1}{2}$ jitra, pod touto $5\frac{1}{2}$ metrů velká vinice „Dolhovka“ a 3 jitra mající plochy „Šindelářka“.

„Siroťčí vinice“ jest úplně pevnou a vysokou hradbní zdí obehnaná. Totéž platí částečně o „Vraždílkě“.

Od Mělníka k západu, nad tokem Labe, a sice skorem až nad Dolními Berkovicemi, nalézá se vinice zdí ohrazená, „Koráb“, měřící $5\frac{1}{4}$ jitra, bezprostředně pak pod Mělníkem na západ rozprostírá se vinice „Svině“, 10 jiter velká.

Veškeré tyto vinice byly během posledních let znovu přeloženy, obnoveny a zmlazeny.

Ve všech pěstuje se Burgundské modré, výjimku činí jen něco málo jiných druhů na zdech pro knížecí dům, hlavně na „Siroťčí“ pěstěných hroznů tabulových, z kterých největší část zaujímají druhy ušlechtilé a americké „Vitis labruska“ („Isabela“), jichž možno až do pozdních měsíců zimních udržeti.

K těmž účelům pěstuje se v Koríně réva ve skleníku, ojedinělý snad to způsob pěstění révy vinné v Čechách, kteráž z pravidla již koncem června zralých hroznů na knížecí stůl dodává.

Tři keře rodí z pravidla 3—4 q hroznů.

Mrvu pro vinice dodává knížecí dvůr Oupor, největší pak dobou činí se v rozsáhlé míře pokusy hnojití proleželou, s mrvou smísenou rašelinou Vrutickou a Thomasovými struskami.

Obdělávání vinic provádí se nejvíce stálými dělníky, při čemž zvláště k tomu se přiblíží, aby docílena byla vína jakosti co možná nejjemnější, čehož dosahuje se zejména nízkým řezem ramének na čípky a pozdním sbíráním.

Veškeré hrozny sváží se do mělnického zámku, kdež v rozsáhlých kvasárnách při největší péči a opatrnosti k dalšímu vývoji se odevzdávají.

Většina vína zkvasí v nádobách otevřených, načež po vylisování přichází do sklepa vrchního a odtud teprve po dokonalém vyzrání přetáčí se do sklepů zásobních.

Lisování samo provádí se na staročeském mohutném lise kládovém, který zajisté co do rozměrů jest v Čechách osamotnělým.

Sklepy mělnického zámku jsou nejen starobylé, nýbrž vyznamenávají se jak rozsáhlostí, tak i vytečnou ventilací, což činí je nadmíru cennými.

Sklepy tyto záleží z tak zv. sklepu „sv. Ludmily“, odkudž vedou točité, nyní ovšem zazděné schody do druhého poschodí za hlavní oltář kaple sv. Ludmily.

Sklep „Ludmilin“ zdá se býti nejstarším a dle pověsti sloužil prý sv. Ludmile za koupelnu.

Pod křídlem zámku k řece obráceným jest nejdelší sklep, nazvaný „Dlouhý“ neb „Prodejný“, který spojen byl chodbou se sklepem „sv. Ludmily“ teprve v r. 1883.

Dále nalézá se pod týž zámeckým křídlem sklep větších rozměrů „Spilka“.

Hlavní sklep pod křídlem ke kostelu obráceným rozprostírá se o dvou patrech, „prostřední“ a „dolení“, po celé délce i šířce křídla a jest rozměrů obrovských; zejména hloubka jeho jest imposantní, neboť 7000litrové v něm umístěné sudy se vůči obrovité výšce jeho takorůzka ztrácejí.

Menších rozměrů sklep, zvaný „Pod korytem“, nalézá se pod čtvrtým zámeckým křídlem, vedle hostince „Pekla“.

Většina místností v zámku samém slouží za zásobárny pro výrobky a potřeby bednářské, k ukládání nádob skleněných, různých strojův a náčiní sklepního.

Taktéž sluší podotknouti, že v zámku Mělnickém zřízena jest útulná vinárna, kde „Mělnické“ ze sklepů zámeckých se čepuje.

Jak chvalné pověsti zámecké víno Mělnické se těší, toho důkazem, že rozesílá se skorem do celého světa, nalézajíce v Anglii, Francii, Německu, Belgii, Bulharsku, Americe, krátce v celém téměř světě ctitelů. Nejvíce však bývá hledáno od tříd duševně pracujících a rekonvalescentů různého onemocnění.

Soupis účastníků
kollektce vín z království Českého
na
zemské všeobecné výstavě v Praze
roku 1891.

Verzeichniss der Theilnehmer
an der Weinkollektion aus dem Königreiche Böhmen
in der
allgemeinen Landesausstellung zu Prag
im Jahre 1891.

1. Pan <i>Borovanský Josef</i> , majitel vinic v Berouně	2 druhy
2. Paní <i>Beranová Františka</i> , majitelka vinic na Mělníce	1 druh
3. Pan <i>Cířka Jindřich</i> v Praze, majitel vinice „Kněží Hora“ v Lodenicích	5 druhů
4. „ <i>Hrdina František</i> , majitel vinic na Mělníce	1 druh
5. „ <i>Haupt J. K.</i> , majitel vinic a obchodník vínem na Mělníce	4 druhy
6. „ <i>Jizba Josef</i> , obchodník a majitel vinic na Mělníce	1 druh
7. Paní <i>Klíková Julie</i> , majitelka vinic na Mělníce	1 druh
8. Pan <i>Kafka A.</i> , obchodník vínem v Praze a nájemce vinic velkostatku Trojského	5 druhů
9. „ <i>Josef Klimeš</i> , majitel vinic v Chrudimi	3 druhy
10. <i>Správa vinařství Jeho Jasnosti knížete Jiřího z Lobkowicz</i> na Mělníce	5 druhů
11. <i>Ředitelství vinařství Jeho Jasnosti knížete Ferdinanda z Lobkovic</i> v Doleních Beřkovicích	10 druhů
12. <i>Vinařsko-ovocnická škola</i> na Mělníku	1 druh
13. Paní <i>Neumannová Marie</i> , majitelka vinic na Mělníce	1 druh
14. Pan <i>JUDr. Pöschl Gustav</i> , majitel vinic na Mělníce	3 druhy
15. „ <i>Prošek Vincenc</i> , majitel vinice „Klamovky“ na Mělníce	2 druhy
16. „ <i>MDr. Pařík Frant.</i> , majitel vinic v Třebenicích	3 druhy
17. „ <i>Šťastný Josef</i> na Mělníce	2 druhy
18. „ <i>Schrenker Alois</i> , soukromník a majitel vinic na Mělníce	2 druhy
19. <i>Ředitelství panství J. J. A. J. Schwarzenberga v Lovosicích</i>	4 druhy
20. „ <i>Svoboda Václav</i> , c. k. notář v Trutnově a majitel vinic na Mělníce	1 druh
21. „ <i>Turek Jan</i> , majitel vinohradů a obchodník vínem v Mlázicích u Mělníka	3 druhy
22. <i>Excellenz Graf Fr. v. Thun'sche Lomaine-Direction Bodenbach</i>	12 Sorten
23. <i>Grdf. Sylva-Tarouca-Nestitz'sche Kellereverwaltung Gross-Czernosek</i>	5. Sorten
24. Pan <i>Vinkler Frant.</i> , okresní tajemník a majitel vinic na Mělníce	2 druhy
25. „ <i>Vykysal Václav</i> , hotelier a majitel vinice na Mělníce	3 druhy
26. „ <i>Victorin Antonín</i> , obchodník vínem a majitel vinice v Mlázicích u Mělníka	1 druh
27. „ <i>Vávra Viktor</i> , lékárník a majitel vinic na Mělníce	3 druhy
28. <i>Správa vinohradů „sv. Julie“ na Mělníce p. Josefa Victorína</i>	5 druhů
29. Pan <i>Velcl Jan</i> , majitel vinice na Mělníce	1 druh
30. „ <i>JUDr. Josef Houška</i> , majitel vinice na Mělníce	1 druh
31. <i>Vinohrad „Vysočany“ u Prahy Bedřicha rytíře Freye z Freyenfelsu</i>	4 druhy
32. <i>Erlaucht Karl Graf von Schönborn „Koštialer Wein“</i>	2 Sorten

Komitét pro uspořádání kollektivní výstavy
vinařské

na všeobecné zemské výstavě v Praze r. 1891
na oslavu jubilea průmyslové výstavy roku 1791 v Praze.

Das Comité für die Weinbau-Collectiv-Ausstellung des König-
reiches Böhmen

in der allgem. Landes-Ausstellung im Jahre 1891 in Prag
zur Feier des Jubiläums der Gewerbe-Ausstellung in Prag 1791.

Předseda: — Der Obmann:
Josef Šimáček.

Jan Haupt, Karel Fořt, Dr. Gustav Pöschl, Victor Vávra.

Vinařský spolek pro království České

založený roku 1882, čítá roku 1890:

2 čestné členy,
6 základajících členů,
16 dopisujících „
61 přispívajících „

Výbor roku 1888. volený jest takto složen:

Předseda:

Prinz Ferdinand Lobkovic. *)

Místopředseda:

J. Kletečka,

ředitel panství knížete Schwarzenberka v Lovosicích.
Director der Fürst Schwarzenberg'scher Domaine Lobositz.

Jednatel a pokladník:

Jos. Šimáček,

ředitel vinařství knížete Ferd. z Lobkovic v Dol. Běrkovicích.
Direktor des Fürst Ferdinand Lobkovic'schen Weinbaues in Unter-Běrkovic.

Výborové:

Ant. Cířka,

majitel hotelu v Praze a vinohradu „Kneží Hora“ v Lodenicích.
Hotelbesitzer in Prag, Besitzer des Weingutes „Kneží Hora“ in Lodenic.

Dr. K. Hamböck,

ředitel zemského pomologického ústavu v Troji. — Direktor des pomologischen Landesinstitutes in Troja.

Holub,

emerit. ředitel panství Žernoseckého. — emer. Direktor der Domaine Gross-Czernosek.

Jos. Viktorín,

majitel vinice sv. Julie na Mělníku. — Besitzer des Weingutes St. Julie in Mělnik.

Náhradníci:

K. Fořt,

ředitel vinařské a ovocnické školy na Mělníku. — Direktor der Obst- und Weinbauschule in Mělnik.

A. J. Kollar,

ředitel vinařské a ovocnické školy v Litoměřicích. — Direktor der Obst- und Weinbauschule in Leitmeritz.

Jos. Klimeš,

majitel vinic v Chrudimi. — Weinbergbesitzer in Chrudim.

Der Weinbauverein

für das Königreich Böhmen

gegr. im Jahre 1882, zählt im Jahre 1890:

2 Ehrenmitglieder,
6 gründende Mitglieder,
16 correspondirende Mitglieder,
61 beitragende „

Der im Jahre 1888 gewählte Ausschuss ist folgendermassen zusammengesetzt:

Der Präsident:

Der Vicepräsident:

*) Zároveň místopředseda spolku:
Gleichzeitig Vicepräsident des Vereines: } „Verein zum Schutze des österreichischen Weinbauers.“

